

Budapest,
2008. október 30.,
csütörtök

154. szám

Ára: 2400,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

2008: LVIII. tv.	Az Országos Rádió és Televízió Testület 2007. évi költségvetésének végrehajtásáról	19055
2008: LIX. tv.	A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosításáról	19061
2008: LX. tv.	Az olimpiai jelkép oltalmáról szóló, Nairobiban, 1981. szeptember 26-án elfogadott szerződés kihirdetéséről	19061
41/2008. (X. 30.) EüM-KvVM e. r.	Az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 41/2000. (XII. 20.) EüM-KöM együttes rendelet módosításáról	19065
140/2008. (X. 30.) FVM r.	A Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termékleírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló 57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet módosításáról	19066
141/2008. (X. 30.) FVM r.	A Helyi Vidékfejlesztési Községek és a LEADER helyi akciócsoportok részére az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet keretében nyújtott támogatás részletes feltételeiről	19082
29/2008. (X. 30.) KHEM r.	A Magyar Köztársaság légterében és repülőterein történő repülések végrehajtásának szabályairól szóló 14/2000. (XI. 14.) KöViM rendelet módosításáról	19098
22/2008. (X. 30.) NFGM r.	A Gazdasági Versenyképesség Operatív Program 4. prioritására, a Gazdaságfejlesztési Operatív Programra és a Közép-Magyarországi Operatív Program 1. prioritására vonatkozó részletes szabályokról szóló 8/2007. (III. 19.) MeHVM rendelet módosításáról	19098
10/2008. (X. 30.) ÖM r.	A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak szakmai képzési követelményeiről és szakmai képzéseiről	19099
129/2008. (X. 30.) AB h.	Az Alkotmánybíróság határozata	19122
308/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata	19130
309/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata	19130
310/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata	19131

A tartalomjegyzék a 19054. oldalon folytatódik.

TARTALOMJEGYZÉK

311/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19131
312/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19132
313/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19132
314/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19133
315/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19134
316/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19135
317/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19135
318/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19136
319/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19136
320/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19137
321/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19137
322/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19138
323/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19138
324/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19139
325/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19139
326/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19140
327/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19141
328/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19141
329/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19142
330/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19142
331/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19143
332/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19143
333/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19144
334/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19144
335/2008. (X. 30.) OVB h.	Az Országos Választási Bizottság határozata.	19145

II. Törvények

2008. évi LVIII. törvény

az Országos Rádió és Televízió Testület 2007. évi költségvetésének végrehajtásáról*

Az Országgyűlés az Országos Rádió és Televízió Testület 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXIV. törvényben meghatározott költségvetése végrehajtásáról a következő törvényt alkotja.

A főösszegek alakulása

1. § (1) Az Országgyűlés az Országos Rádió és Televízió Testület (a továbbiakban: ORTT) 2007. évi költségvetése végrehajtását 1 493,730 MFt, azaz egymilliárd-négyszázkilencvenhárommillió-hétszázharmincezer forint bevétellel és 1 468,325 MFt, azaz egymilliárd-négyszázhatvannyolcmillió-háromszázhuszonötezer forint kiadással jóváhagyja.

(2) Az ORTT 2007. évi költségvetése végrehajtásának mérlegét e törvény 1. és 2. melléklete tartalmazza.

A bevételek részletezése

2. § (1) Az ORTT általános működési és felhalmozási kiadásainak fedezetére a Műsorszolgáltatási Alap által – a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 84. § (2) és (3) bekezdése alapján – átutalt összes támogatás 1 023,868 MFt, azaz egymilliárd-huszonhárommillió-nyolcszázhatvannyolcezer forint.

(2) A Műsorszolgáltatási Alaptól kapott rendkívüli finanszírozás 404,848 MFt, azaz négyszáznegymillió-nyolcszáznegyvennyolcezer forint.

(3) Az ORTT intézményi működési és felhalmozási bevétele 10,456 MFt, azaz tízmillió-négyszázötvenhatezer forint.

(4) Az előző években képzett pénzmaradvány elszámolt bevétele 53,601 MFt, azaz ötvenhárommillió-hatszázegyezer forint.

(5) A címzett támogatás bevétele 0,457 MFt, azaz négy-százötvenhétezer forint.

(6) A lakásépítési kölcsön visszatérülése miatt elszámolt bevétel 0,500 MFt, azaz ötszázezer forint volt.

A kiadások részletezése

3. § (1) Az ORTT általános működési kiadásai összesen 1 407,613 MFt, azaz egymilliárd-négyszázhetmillió-hatszáz-tizenháromezer forint, a felhalmozási kiadás 60,712 MFt, azaz hatvanmillió-hétszázötvenkettőezer forint.

(2) A működési kiadásokból 838,896 MFt, azaz nyolcszázharmincnyolcmillió-nyolcszázkilencvenhatezer forint a személyi juttatás, 262,433 MFt, azaz kettőszázhatvan-kétfélmillió-négyszázharminchéromezer forint a munkaadókat terhelő járulékok és 306,284 MFt, azaz háromszázhatmillió-kettőszáznyolcvannégyezer forint a dologi kiadás.

A pénzmaradvány jóváhagyása

4. § (1) Az Országgyűlés az ORTT 2007. évi módosított pénzmaradványát az éves mérleg források oldalán szereplő összegével egyezően 25,407 MFt, azaz huszonötmillió-négyszázhetezer forint értékben hagyja jóvá.

(2) A pénzmaradvány összege a 2007. évi kötelezett-ségvállalások 2008. évre áthúzódó pénzügyi teljesítésének fedezetére használható fel.

Költségvetésen kívüli ORTT kezelésű bevételek és kiadások alakulása

5. § (1) Az ORTT költségvetésen kívüli, ORTT kezelésű 2007. évi bevétele 6 885,206 MFt, azaz hatmilliárd-nyolcszáznyolcvanötmillió-kettőszázhatezer forint.

(2) Az ORTT költségvetésen kívüli, ORTT kezelésű 2007. évi kiadása 6 881,153 MFt, azaz hatmilliárd-nyolcszáznyolcvanegymillió-százötvenháromezer forint.

(3) Az (1) bekezdésben megállapított bevételek és a (2) bekezdésben megállapított kiadások részletezését e törvény 3. és 4. melléklete tartalmazza.

A Műsorszolgáltatási Alap költségvetésének végrehajtása

6. § Az Országgyűlés az Rttv. 32. §-ában és a 77. § (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az ORTT zár-számadásának mellékleteként jóváhagyja a Műsorszolgáltatási Alap 2007. évi költségvetése végrehajtásának mérle-gét (5. melléklet).

Záró rendelkezés

7. § Ez a törvény a kihirdetését követő 8. napon lép ha-tályba.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. október 6-i ülésnapján fogadta el.

1. melléklet a 2008. évi LVIII. törvényhez**Az ORTT 2007. évi költségvetése végrehajtásának mérlege****Bevételek**

Millió forintban

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	2007. évi teljesítés
Fix összegű támogatás	1 023,868	1 023,868	1 023,868
Rendkívüli finanszírozás	404,848	404,848	404,848
Működési és felhalmozási bevételek		10,456	10,456
2006. évi pénzmaradvány felhasználása		53,601	53,601
Címzett támogatások		0,457	0,457
Lakáskölcsön visszatérülése		0,500	0,500
Összesen:	1 428,716	1 493,730	1 493,730

2. melléklet a 2008. évi LVIII. törvényhez**Az ORTT 2007. évi költségvetése végrehajtásának mérlege****Kiadások**

Millió forintban

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	2007. évi teljesítés
Személyi juttatások	771,899	846,146	838,896
Munkaadókat terhelő járulékok	234,877	263,200	262,433
Dologi kiadások	349,060	321,284	306,284
Felhalmozási kiadások	72,880	63,100	60,712
Összesen:	1 428,716	1 493,730	1 468,325

3. melléklet a 2008. évi LVIII. törvényhez**Az ORTT költségvetésen kívüli bevételeinek mérlege**

Millió forintban

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	2007. évi teljesítés
Műsorszolgáltatási díj	4 552,495	4 815,494	4 815,494
Frekvencia pályázati díj	2,000	3,796	3,796
Támogatási pályázati díj	76,080	160,290	160,290
Áfa	926,115	987,853	987,853
Áfa kötelezettség finanszírozás MA-tól		60,024	60,024
Késedelmi kamat	3,000	5,099	5,099
Kötbér	190,000	585,477	585,477
Bírság	70,000	115,309	115,309
Óvadék	23,700	87,707	87,707
Bankköltség térítése		1,983	1,983
MA támogatás (átfutó)		62,122	62,122
Függő bevétel		0,052	0,052
Összesen:	5 843,390	6 885,206	6 885,206

*4. melléklet a 2008. évi LVIII. törvényhez***Az ORTT költségvetésen kívüli kiadásainak mérlege**

Millió forintban

Előirányzat neve	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	2007. évi teljesítés
Műsorszolgáltatási díj	4 552,495	4 746,448	4 746,448
Frekvencia pályázati díj	2,000	4,502	4,502
Támogatási pályázati díj	76,080	156,785	156,785
Áfa	926,115	999,225	999,225
Finanszírozott áfa visszatérítés MA-nak		36,399	36,399
Késedelmi kamat	3,000	5,001	5,001
Kötbér	190,000	585,686	585,686
Bírság	70,000	115,390	115,390
Óvadék	23,700	87,687	87,687
Óvadék beszámítás		79,849	79,849
Bankköltség kifizetése		2,037	2,037
MA támogatás átfutó		62,122	62,122
Függő kiadás		0,022	0,022
<i>Összesen:</i>	<i>5 843,390</i>	<i>6 881,153</i>	<i>6 881,153</i>

5. melléklet a 2008. évi LVIII. törvényhez

A Műsorszolgáltatási Alap 2007. évi költségvetésének teljesítése – bevételi oldal

kiemelt előirányzat előirányzat	kiemelt előirányzat előirányzat	2007. év kiemelt előirányzat előirányzat	2007. év (módosított) kiemelt előirányzat előirányzat	2007. év teljesítés kiemelt előirányzat előirányzat
1.	üzembentartási díj	25 597	25 597	25 597
1.1.	üzembentartási díj pótlása		25 597	25 083
1.2.	APEH által beszedett üzembentartási díj			514
2.	műsorszolgáltatási díj	4 552	4 552	4 696
2.1.	MTM-SBS Televízió Zrt.		1 684	1 725
2.2.	Magyar RTL Televízió Zrt.		1 530	1 567
2.3.	Danubius Rádió Zrt.		200	200
2.4.	Sláger Rádió Műsorszolgáltató Zrt.		200	200
2.5.	nem országos műsorszolgáltatási jogosultságok		938	1 004
3.	pályázati díjak	78	78	76
4.	kötbér, kártérítés, bírság	263	263	685
5.	önkéntes befizetések	0	0	0
6.	egyéb bevételek	37	37	183
7.	az ORTT-t terhelő, műsorszolgáltatók által be nem fizetett áfa térülése	–	–	49
KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK		30 527	30 527	31 286
Pénzmaradvány változás		150	932	760
ÖSSZES BEVÉTEL		30 677	31 459	32 046
Költségvetési bevételek		30 527	30 527	31 286
Költségvetési kiadások		30 677	31 459	32 046
EGYENLEG		–150	–932	–760

A Műsorszolgáltatási Alap 2007. évi költségvetésének teljesítése – kiadási oldal

kiemelt előirányzat előirányzat	kiemelt előirányzat előirányzat	2007. év kiemelt előirányzat előirányzat	2007. év (módosított) kiemelt előirányzat előirányzat	2007. év teljesítése kiemelt előirányzat előirányzat
1.	továbbutalandó üzemeltetési díj	24 061	24 061	23 968
1.1.	Magyar Televízió Zrt.	10 239	10 239	10 199
1.2.	Magyar Rádió Zrt.	7 167	7 167	7 139
1.3.	Duna Televízió Zrt.	6 143	6 143	6 119
1.4.	ORTT	256	256	256
1.5.	közalapítványok összesen	256	256	255
2.	céltámogatások	2 220	2 220	2 972
2.1.	közzszolgálati műsorszámok támogatása	259	259	520
2.2.	közzszolgálati műsorok támogatása	848	848	1 438
2.3.	műsorszórás és -elosztás fejlesztése	845	845	690
2.4.	nem nyereségérdekelt műsorszolgáltatók támogatása	134	134	140
2.5.	közműsor-szolgáltatók támogatása	134	134	184
3.	továbbutalandó műsorszolgáltatási díj	1 884	1 884	1 925
3.1.	Magyar Televízió Zrt.	1 179	1 179	1 207
3.2.	Duna Televízió Zrt.	505	505	518
3.3.	Magyar Rádió Zrt.	200	200	200
4.	kiegészítő támogatások	973	1 378	1 377
4.1.	ORTT	768	1 173	1 173
4.2.	közalapítványok összesen	205	205	204
5.	Igazgatóság	816	923	795
5.1.	személyi juttatások	384	450	409
5.2.	munkaadót terhelő járulékok	119	133	125
5.3.	dologi kiadások	288	312	246
5.4.	felhalmozási kiadások	25	28	15

6.	szerzői jogdíjak	204	204	204	
7.	pályázatok bírálatának költségei	77	77	75	
8.	az ORTT-t terhelő, műsorszolgáltatók által be nem fizetett áfa	25	25	60	
9.	rendkívüli finanszírozás az ORTT részére	405	0		
10.	átvett pénzeszközökhöz kapcsolódó pályázati eljárások kifizetései	–	–	123	
10.1	az Oktatási és Kulturális Minisztériumtól átvett pénzeszközökhöz kapcsolódó pályázati eljárás kifizetése	–	–		121
10.2	az Igazságügyi és Rendészeti Minisztériumtól átvett pénzeszközökhöz kapcsolódó pályázati eljárás kifizetése	–	–		2
11.	egyedi támogatások	–	606	480	
12.	szabad keret terhére kiírt pályázati eljárások műsorszolgáltatási díjjal és egyéb jogi költségekkel	–	31	26	
13.	összefüggő kiadások	12	50	41	
ÖSSZES KIADÁS		30 677	31 459	32 046	

2008. évi LIX.**törvény****a családok támogatásáról szóló
1998. évi LXXXIV. törvény módosításáról***

1. § A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 24. §-ának (3) bekezdése hatályát veszti.

2. § E törvény 2009. január 1-jén lép hatályba.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2008. évi LX.**törvény****az olimpiai jelkép oltalmáról szóló,
Nairobi, 1981. szeptember 26-án elfogadott
szerződés kihirdetéséről****

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az olimpiai jelkép oltalmáról szóló, Nairobi, 1981. szeptember 26-án elfogadott szerződés (a továbbiakban: Szerződés) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Szerződést e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Szerződés hiteles angol nyelvű szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

**„Nairobi Treaty
on the Protection of the Olympic Symbol**
adopted at Nairobi on September 26, 1981

CHAPTER I**SUBSTANTIVE PROVISIONS***Article 1: Obligation of States*

Any State party to this Treaty shall be obliged, subject to Articles 2 and 3, to refuse or to invalidate the registration as a mark and to prohibit by appropriate measures the use, as a mark or other sign, for commercial

purposes, of any sign consisting of or containing the Olympic symbol, as defined in the Charter of the International Olympic Committee, except with the authorization of the International Olympic Committee. The said definition and the graphic representation of the said symbol are reproduced in the Annex.

Article 2: Exceptions to the Obligation

(1) The obligation provided for in Article 1 shall not bind any State party to this Treaty in respect of:

(i) any mark consisting of or containing the Olympic symbol where that mark was registered in that State prior to the date on which this Treaty enters into force in respect of that State or during any period during which, in that State, the obligation provided for in Article 1 is considered as suspended under Article 3;

(ii) the continued use for commercial purposes of any mark or other sign, consisting of or containing the Olympic symbol, in that State by any person or enterprise who or which has lawfully started such use in the said State prior to the date on which this Treaty enters into force in respect of that State or during any period during which, in that State, the obligation provided for in Article 1 is considered as suspended under Article 3.

(2) The provisions of paragraph (1) (i) shall apply also in respect of marks whose registration has effect in the State by virtue of a registration under a treaty which the said State is a party to.

(3) Use with the authorization of the person or enterprise referred to in paragraph (1) (ii) shall be considered, for the purposes of the said paragraph, as use by the said person or enterprise.

(4) No State party to this Treaty shall be obliged to prohibit the use of the Olympic symbol where that symbol is used in the mass media for the purposes of information on the Olympic movement or its activities.

Article 3: Suspension of the Obligation

The obligation provided for in Article 1 may be considered as suspended by any State party to this Treaty during any period during which there is no agreement in force between the International Olympic Committee and the National Olympic Committee of the said State concerning the conditions under which the International Olympic Committee will grant authorizations for the use of the Olympic symbol in that State and concerning the part of the said National Olympic Committee in any revenue that the International Olympic Committee obtains for granting the said authorizations.

* A törvényt az Országgyűlés a 2008. október 13-i ülésnapján fogadta el.

** A törvényt az Országgyűlés a 2008. október 20-i ülésnapján fogadta el.

CHAPTER II

GROUPINGS OF STATES

Article 4: Exceptions to Chapter I

The provisions of Chapter I shall, as regards States party to this Treaty which are members of a customs union, a free trade area, any other economic grouping or any other regional or subregional grouping, be without prejudice to their commitments under the instrument establishing such union, area or other grouping, in particular as regards the provisions of such instrument governing the free movement of goods or services.

CHAPTER III

FINAL CLAUSES

Article 5: Becoming Party to the Treaty

(1) Any State member of the World Intellectual Property Organization (hereinafter referred to as „the Organization”) or of the International (Paris) Union for the Protection of Industrial Property (hereinafter referred to as „the Paris Union”) may become party to this Treaty by:

- (i) signature followed by the deposit of an instrument of ratification, acceptance or approval, or
- (ii) deposit of an instrument of accession.

(2) Any State not referred to in paragraph (1) which is a member of the United Nations or any of the Specialized Agencies brought into relationship with the United Nations may become party to this Treaty by deposit of an instrument of accession.

(3) Instruments of ratification, acceptance, approval and accession shall be deposited with the Director General of the Organization (hereinafter referred to as „the Director General”).

Article 6: Entry Into Force of the Treaty

(1) With respect to the three States which are the first to deposit their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, this Treaty shall enter into force one month after the day on which the third instrument of ratification, acceptance, approval or accession has been deposited.

(2) With respect to any other State which deposits its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Treaty shall enter into force one month after the day on which that instrument has been deposited.

Article 7: Denunciation of the Treaty

(1) Any State may denounce this Treaty by notification addressed to the Director General.

(2) Denunciation shall take effect one year after the day on which the Director General has received the notification.

Article 8: Signature and Languages of the Treaty

(1) This Treaty shall be signed in a single original in the English, French, Russian and Spanish languages, all texts being equally authentic.

(2) Official texts shall be established by the Director General, after consultation with the interested Governments, in the Arabic, German, Italian and Portuguese languages, and such other languages as the Conference of the Organization or the Assembly of the Paris Union may designate.

(3) This Treaty shall remain open for signature at Nairobi until December 31, 1982, and thereafter at Geneva until June 30, 1983.

Article 9: Deposit of the Treaty; Transmittal of Copies; Registration of the Treaty

(1) The original of this Treaty, when no longer open for signature at Nairobi, shall be deposited with the Director General.

(2) The Director General shall transmit two copies, certified by him, of this Treaty to all the States referred to in Article 5 (1) and (2) and, on request, to any other State.

(3) The Director General shall register this Treaty with the Secretariat of the United Nations.

Article 10: Notifications

The Director General shall notify the States referred to in Article 5 (1) and (2) of:

- (i) signatures under Article 8;
- (ii) deposits of instruments of ratification, acceptance, approval or accession under Article 5 (3);
- (iii) the date of the entry into force of this Treaty under Article 6(1);
- (iv) any denunciation notified under Article 7.

Annex

The Olympic symbol consists of five interlaced rings: blue, yellow, black, green and red, arranged in that order

from left to right. It consists of the Olympic rings alone, whether delineated in a single color or in different colors.

Nairobi Szerződés az olimpiai jelkép oltalmáról

elfogadva: Nairobiban 1981. szeptember 26-án

I. FEJEZET

ANYAGI JOGI RENDELKEZÉSEK

1. cikk: Az államok kötelezettsége

E Szerződés minden részes állama – a 2. és 3. cikk szerinti kivételekkel – köteles elutasítani, illetve érvényteleníteni a védjegyként történő lajstromozását, valamint megfelelő intézkedésekkel megtiltani a védjegyként vagy más megjelölésként kereskedelmi célból való használatát minden olyan megjelölésnek, amely a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Chartájában meghatározott olimpiai jelképből áll, vagy azt tartalmazza, kivéve, ha arra a Nemzetközi Olimpiai Bizottság engedélyt adott. Az említett jelkép meghatározását, valamint grafikai megjelenítését a melléklet tartalmazza.

2. cikk: A kötelezettség alóli kivételek

(1) Az 1. cikkben előírt kötelezettség e Szerződés egyetlen részes államát sem köti az alábbiak tekintetében:

(i) az olimpiai jelképből álló vagy azt tartalmazó bármely védjegy, amennyiben azt az adott államban e Szerződés hatálybalépésének napja előtt vagy bármely olyan időszakban lajstromozták, amelyre nézve az adott államban az 1. cikkben előírt kötelezettséget a 3. cikk értelmében vett felfüggesztettnek kell tekinteni;

(ii) az olimpiai jelképből álló, vagy azt tartalmazó bármely védjegy vagy más megjelölés folyamatos kereskedelmi célú, olyan természetes vagy jogi személy általi használata az adott államban, aki vagy amely az adott államban az említett használatot jogszerűen, e Szerződés adott állam vonatkozásában történő hatálybalépésének napja előtt, vagy bármely olyan időszakban kezdte meg, amelyre nézve az adott államban az 1. cikkben előírt kötelezettséget a 3. cikk értelmében felfüggesztettnek kell tekinteni.

(2) Az (1) bekezdés (i) pontjának rendelkezései olyan védjegyekre is vonatkoznak, amelyek lajstromozása az

adott államban olyan szerződés erejénél fogva érvényes, amelynek az adott állam részese.

(3) Az (1) bekezdés (ii) pontjában említett természetes vagy jogi személy engedélyével történő használatot az említett bekezdés alkalmazásában az említett természetes vagy jogi személy általi használatnak kell tekinteni.

(4) E Szerződés egyetlen részes államát sem kötelezi arra, hogy megtiltsa az olimpiai jelkép használatát, amennyiben a jelképet a tömeg tájékoztatásban az olimpiai mozgalmról vagy annak tevékenységeiről szóló tájékoztatás céljaira használják.

3. cikk: A kötelezettség felfüggesztése

Az 1. cikkben előírt kötelezettséget e Szerződés bármely részes állama felfüggesztettnek tekintheti olyan időszakok vonatkozásában, amikor a Nemzetközi Olimpiai Bizottság és az említett állam nemzeti olimpiai bizottsága között nincs hatályban megállapodás azon feltételekre vonatkozóan, amelyek mellett a Nemzetközi Olimpiai Bizottság engedélyezi az olimpiai jelkép használatát az adott államban, valamint az említett nemzeti olimpiai bizottságnak a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által az említett engedélyezésekből befolyó bevételeiből történő részesedésére vonatkozóan.

II. FEJEZET

ÁLLAMCSOPORTOK

4. cikk: Az I. fejezet alóli mentesítések

Az I. fejezet rendelkezései az e Szerződés vámunióhoz, szabadkereskedelmi térséghez, bármely más gazdasági csoportosuláshoz, vagy bármely más regionális vagy kistérségi csoportosuláshoz tartozó részes államai tekintetében nem érintik az ilyen uniót, térséget, illetve más csoportosulást létrehozó jogi aktus szerinti kötelezettségvállalásokat, különös tekintettel az ilyen jogi aktusnak az áruk vagy szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseit.

III. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

5. cikk: A Szerződéshez való csatlakozás

(1) A Szellemi Tulajdon Világszervezetének (a továbbiakban: Szervezet), illetve az ipari tulajdon oltalmára lé-

tesült Nemzetközi (Párizsi) Uniónak (a továbbiakban: Párizsi Unió) bármely részes állama csatlakozhat e Szerződéshez

(i) az aláírást követően a megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okirat letétbehelyezésével, illetve

(ii) csatlakozási okirat letétbe helyezésével.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett azon államok, amelyek az Egyesült Nemzetek Szervezetének vagy az Egyesült Nemzetek Szervezetével kapcsolatban álló valamely szakosított szervnek tagjai, csatlakozási okirat letétbe helyezésével csatlakozhatnak e Szerződéshez.

(3) A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó és csatlakozási okiratot a Szervezet főigazgatójánál (a továbbiakban: főigazgató) kell letétbe helyezni.

6. cikk: A Szerződés hatálybalépése

(1) A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratát elsőként letétbehelyező három állam vonatkozásában e Szerződés a harmadik megerősítő, elfogadó, jóváhagyó, illetve csatlakozási okirat letétbe helyezésének napját követő egy hónappal lép hatályba.

(2) A megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratát letétbe helyező többi állam vonatkozásában e Szerződés az adott okirat letétbe helyezésének napját követő egy hónappal lép hatályba.

7. cikk: A Szerződés felmondása

(1) E Szerződést a főigazgatónak címzett értesítéssel bármely állam felmondhatja.

(2) A felmondás az értesítés főigazgató általi kézhezvételétől számított egy év elteltével lép hatályba.

8. cikk: A Szerződés aláírása és hivatalos nyelvei

(1) E Szerződés egyetlen eredeti példányban, angol, francia, orosz és spanyol nyelven kerül aláírásra, valamennyi szöveg egyaránt hiteles.

(2) A hivatalos szövegeket a főigazgató az érintett kormányokkal való konzultációt követően állapítja meg arab, német, olasz és portugál nyelven, valamint a Szervezet Konferenciája, illetve a Párizsi Unió Közgyűlése által esetlegesen kijelölt további nyelveken.

(3) E Szerződés Nairobiban, 1982. december 31-ig, majd azt követően Genfben, 1983. június 30-ig áll nyitva aláírásra.

9. cikk: A Szerződés letétbe helyezése; példányainak átadása; a Szerződés nyilvántartásba vétele

(1) Azt követően, hogy a Szerződés már nem áll nyitva aláírásra Nairobiban, annak eredeti példányát a főigazgatónál kell letétbe helyezni.

(2) A főigazgató e Szerződés általa hitelesített két példányát továbbítja az 5. cikk (1) és (2) bekezdésében említett valamennyi államnak, valamint – kérésre – bármely más államnak.

(3) A főigazgató e Szerződést nyilvántartásba veteti az Egyesült Nemzetek Szervezetének Titkárságánál.

10. cikk: Értesítések

A Főigazgató az 5. cikk (1) és (2) bekezdésében említett államokat értesíti

(i) a 8. cikk szerinti aláírásokról;

(ii) az 5. cikk (3) bekezdése szerinti megerősítő, elfogadó, jóváhagyó vagy csatlakozási okiratok letétbe helyezéséről;

(iii) e Szerződés 6. cikk (1) bekezdése szerinti hatálybalépésének napjáról;

(iv) a 7. cikk szerinti bármely felmondásról.

Melléklet

Az olimpiai jelkép öt egymásba fűződő – balról jobbra haladva – kék, sárga, fekete, zöld és piros karikából áll. Kizárólag az olimpiai karikából áll, függetlenül attól, hogy azok egy vagy több színből állnak-e.

„

4. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2–3. §-ai a Szerződés 6. cikke (2) bekezdésében meghatározott időpontban lépnek hatályba.

(3) A Szerződés, illetve e törvény 2–3. §-ai hatálybalépésének naptári napját – annak ismertté válását követően – a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a sportpolitikáért felelős miniszter és a Magyar Szabadalmi Hivatal elnöke gondoskodik.

Sólyom László s. k.,
köztársasági elnök

Dr. Szili Katalin s. k.,
az Országgyűlés elnöke

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az egészségügyi miniszter, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszter 41/2008. (X. 30.) EüM–KvVM együttes rendelete

az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 41/2000. (XII. 20.) EüM–KöM együttes rendelet módosításáról

A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény 34. § (4) bekezdés *f*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egészségügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 161/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában, valamint a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 165/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendeljük el:

1. §

(1) Az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 41/2000. (XII. 20.) EüM–KöM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Az 1. számú melléklet 19/A.1. pontjának *b*) alpontjában foglalt korlátozás nem alkalmazandó

a) a 2007. október 3-án 50 évnél régebbi mérőeszközök-re időbeli korlátozás nélkül, és

b) 2009. október 3-ig a barométerekre.”

(2) Az R. 4. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Ez a rendelet a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvénnyel együtt az egyes veszélyes anyagok és készítmények forgalomba hozatalának és felhasználásának korlátozásaira vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/769/EGK tanácsi irányelvnek – az irányelv I. számú mellékletének 29. pontja kivételével –, valamint az ezt módosító 79/663/EGK, 82/806/EGK, 82/828/EGK, 83/264/EGK, 83/478/EGK, 85/467/EGK, 85/610/EGK, 89/677/EGK, 89/678/EGK, 91/157/EGK, 91/173/EGK, 91/338/EGK, 91/339/EGK, 91/659/EGK, 94/27/EK, 94/48/EK, 94/60/EK, 96/55/EK, 97/10/EK, 97/16/EK,

97/56/EK, 97/64/EK, 1999/43/EK, 1999/51/EK, 1999/77/EK, 2001/41/EK, 2001/90/EK, 2001/91/EK, 2002/45/EK, 2002/61/EK, 2002/62/EK, 2003/2/EK, 2003/3/EK, 2003/11/EK, 2003/34/EK, 2003/36/EK, 2003/53/EK, 2004/21/EK, 2004/96/EK, 2004/98/EK, 2005/59/EK, 2005/69/EK, 2005/84/EK, 2005/90/EK, 2006/122/EK, 2006/139/EK, 2007/51/EK irányelveknek való megfelelést szolgálja.”

2. §

Az R. 1. számú melléklete e rendelet *melléklete* szerint módosul.

3. §

(1) Ez a rendelet 2009. április 3-án lép hatályba.

(2) Ez a rendelet 2009. április 4-én hatályát veszti.

(3) Ez a rendelet a 76/769/EGK tanácsi irányelvnek a bizonyos higanytartalmú mérőeszközök forgalomba hozatalát érintő korlátozások tekintetében történő módosításáról szóló, 2007. szeptember 25-i 2007/51/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Székely Tamás s. k.,
egészségügyi miniszter

Szabó Imre s. k.,
környezetvédelmi és vízügyi
miniszter

Melléklet a 41/2008. (X. 30.) EüM–KvVM együttes rendelethez

Az egyes veszélyes anyagokkal, illetve veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes tevékenységek korlátozásáról szóló 41/2000. (XII. 20.) EüM–KöM együttes rendelet 1. számú melléklete szerinti táblázat a 19. Higanyvegyületek sort követően a következő 19/A. sorral egészül ki:

[Vegyí anyag, anyagsorozat, illetve készítmény megnevezése]	Korlátozás területe, módja]
„19/A. Higany (CAS-szám: 7439-97-6)	19/A.1. Nem hozható forgalomba: <i>a</i>) lázmérőben; <i>b</i>) lakossági értékesítésre szánt egyéb mérőeszközben (például nyomásmérőben, barométerben, vérnyomásmérőben, lázmérőtől eltérő hőmérőben).”

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter
140/2008. (X. 30.) FVM
rendelete

a Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termékleírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló
57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet módosításáról

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 76. § (2) bekezdés 5. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *c)* és *f)* pontjában foglalt feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

1. §

A Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termékleírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló 57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet *mellékletének* 2. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

[Sorszám]	Magyar Élelmiszerkönyv előírás jele	Magyar Élelmiszerkönyv előírás címe	Kötelező alkalmazás időpontja
„2.	1-3/51-1	Tejtermékek (3. kiadás)	2008. november 1.”

2. §

(1) Ez a rendelet 2008. november 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Magyar Élelmiszerkönyv nemzeti termékleírásokat tartalmazó kötelező előírásairól szóló 57/2004. (IV. 24.) FVM rendelet módosításáról szóló 10/2005. (II. 25.) FVM rendelet hatályát veszti.

(3) A rendelet tervezetének a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, – a 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított – 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8–10. cikkében előírt egyeztetése megtörtént.

Gráf József s. k.,
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Függelék a 140/2008. (X. 30.) FVM rendelethez

MAGYAR ÉLELMISZERKÖNYV
(Codex Alimentarius Hungaricus)

1-3/51-1 számú előírás
Tejtermékek
3. kiadás, 2008.

1. §

1. Ez az előírás a tehén-, juh-, kecske- és bivalytejből készített termékekre vonatkozik.
2. A tejtermék-megnevezések a forgalomba hozott termékek esetében csak akkor használhatók, ha megfelelnek ezen előírás követelményeinek.
3. Nem terjed ki az előírás azokra a tejtermékekre, amelyek a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek földrajzi jelzéseinek és eredetmegjelölésének oltalmáról szóló, a Tanács 510/2006/EK rendelete (2006. március 20.) alapján oltalomban részesülnek, továbbá a hagyományos különleges terméknek minősülő mezőgazdasági termékekről és élelmiszerekről szóló, a Tanács 509/2006/EK rendelete (2006. március 20.) alapján elismertek.
4. Ebben az előírásban meghatározott technikai jellegű előírásoknak nem kell megfelelnie azon termékeknek, amelyeket az Európai Unió valamely tagállamában vagy Törökországban állítottak elő, illetve hoztak forgalomba, vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes valamely EFTA-államban állítottak elő, az ott irányadó előírásoknak megfelelően, feltéve, hogy az irányadó előírások a fogyasztók védelme vonatkozásában az ezen előírásban meghatározottal egyenértékű védelmet nyújtanak.

2. §

1. A termékek előállításához a vonatkozó jogszabályoknak, ajánlásoknak, ezek hiányában a szokásos üzemi, kereskedelmi gyakorlatnak megfelelő minőségű összetevők használhatók fel.
2. Ízesített termékek esetében az ízesítőanyagok mennyisége – ahol nincs erre vonatkozó előírás – a termék jellegzetességét biztosító arányú legyen.
3. A termékek előállítása, tárolása, szállítása során alkalmazni kell a tejtermékekre, valamint általában az élelmiszerekre vonatkozó külön jogszabályokban előírtakat is, ezek hiányában a tevékenységeket a szokásos jó gyakorlatnak megfelelően kell végezni.
4. A termékek csomagolására csak a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő csomagolóanyag és védőgáz használható fel. A csomagolásnak olyannak kell lennie, hogy semmilyen tulajdonságával (méret, megjelenés, tömeg, térfogat stb.) ne vezesse félre a fogyasztót.
5. A termékek jelölésében a vonatkozó jogszabályokban, valamint a mellékletben rögzítettek mellett az alábbiakat kell figyelembe venni:
  - a) Megnevezés
    - Tehéntejből gyártott termék esetén nem kötelező a tehéntejre utalás. Amennyiben utalás történik, akkor elegendő a „tej” szó használata.
    - Nem tehéntejből gyártott termék esetén a megnevezésben utalni kell a felhasznált tejfésülésre (pl. „ízesített tejkészítmény kecsketejből”), ha a tejösszetevő kizárólagosan a jelölt állatfaj tejéből származik. Ettől a szabálytól a mellékletben meghatározott kivételek esetében el lehet térni.
    - Kevert alapanyagból (különféle tejelő állatoktól származó tejből, illetve tejtermékből) gyártott termékek esetén a megnevezésben ezt fel kell tüntetni (pl. „zsíros, félkemény sajt kevert tejből”).
    - Ízesített készítmények megnevezésében utalni kell az ízesítőanyagként használt élelmiszer nevére (pl. „Málnás joghurt”). Többféle ízesítőanyag használatakor a megnevezésben a meghatározó ízre kell utalni, illetve lehet az ízesítőanyagok közismert gyűjtőnevét (pl. „Erdei vegyes gyümölcsös joghurt”) is használni. Ha a terméket kizárólag aromával ízesítették, akkor a megnevezésben csak az „.....ízű” kifejezéssel szabad utalni a termék jellegére (pl. „Őszibarackízú aludttej”).
    - A füstölt termékek megnevezésében a „hagyományosan füstölt”, „füstölt” vagy „füstízü” kifejezésekkel kell utalni a füstölt íz elérésének módjára a 3. § 7. pontjának megfelelően.

– A friss jelző fogyasztói tej esetében kizárólag 72 °C hőmérsékleten 15 másodpercig vagy ezzel egyenértékű hőkezeléssel pasztörözött teje használható.

b) Egyéb jelölés

Az összetevők mennyiségi jelölésére vonatkozó általános szabályoknak megfelelően:

– kevert alapanyagból gyártott termékek esetében az összetevők felsorolásában fel kell tüntetni a felhasznált tejfeleségek mennyiségét is,

– a nem kizárólagosan aromával ízesített termékek esetén az ízesítőanyag mennyiségét tömegszázalékban (% m/m),

– az összetevők között a füstízt adó összetevőt mennyiség nélkül kell feltüntetni, amit a 3. § 7. pontjának megfelelően, a „füst” vagy „füstaroma” kifejezésekkel kell megadni.

3. §

Ezen előírás vonatkozásában:

1. **Alvasztás:** technológiai művelet, amelynek során a folyékony tej, tejszín stb. kocsonyás (gél) állapotba megy át. Megkülönböztetünk oltó hatására bekövetkező oltós alvadást, sav hatására lejátszódó savas alvadást, valamint oltó és sav együttes hatására végbemenő vegyes alvadást.

2. **Alvasztóenzim (oltóenzim):** olyan állati, növényi vagy mikrobaeredetű készítmény, amely a tejet édes állapotban megalkasztja.

3. **Erjedési lyuk:** az érés során a sajttésztaiban képződő szén-dioxid által kialakított többé-kevésbé szabályos kerek lyuk.

4. **Élőflóra:** a termékben jelen lévő, élő, hasznos mikroorganizmusok összessége.

5. **Felfölöződés:** a zsír elkülönülése a tej, a tejszín stb. felszínén.

6. **Fölözés:** a tejnek, savónak stb. zsírban dús és sovány részre való szétválasztása gépi úton.

7. Füstölés és a füstölt íz kialakítása

a) Hagyományos füstölés

Olyan művelet, amelynek célja – keményfa közvetlen elégetéséből származó füstben – a tejtermék füstölt ízének kialakítása és az eltarthatóság növelése, a termék jellegének megfelelően hideg vagy meleg füsttel.

b) Füstölés

Olyan művelet, amelyben a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelő füstaromát a tejtermék felületére viszik (bemerítés, permetezés, porlasztás stb.), majd megfelelő hőmérséklet és időtartam alkalmazásával a felületre rászáritják.

c) Füstízesítés

Olyan művelet, amelyben a vonatkozó rendelkezéseknek megfelelő füstaromát a tejtermékbe juttatják (bekeverés, injektálás stb.).

8. **Homogénezés:** a tej, a tejszín zsírgolyócskáinak elaprózása, esetenként ezekből halmazok képzése.

9. **Hőkezelés:** a tej, a tejszín, illetve a tejtermék melegítésével, hevítésével kapcsolatos művelet, amelynek célja a mikroorganizmusok számának csökkentése, elpusztítása. Főbb hőkezelési eljárások:

Pasztörözés:

Az állati eredetű élelmiszerek különleges higiéniai szabályainak megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete (2004. április 29.) szerint.

Pasztörözésnek tekinthető a magas hőmérsékleten végzett pillanathevítés is, amelynek során a tejet, tejszínt, illetve a tejterméket 100 °C alatti hőmérsékleten olyan hőmérséklet-idő kombinációval kezelik, amelynek eredményeként a hőkezelés után a foszfátáz- és a peroxidázpróba egyaránt negatív eredményt mutat.

Ultramagas hőmérsékleten végzett hőkezelés (UHT-kezelés):

Az Európai Parlament és a Tanács 853/2004/EK rendelete szerint.

Nagyon magas hőmérsékleten végzett hőkezelés (ESL-hőkezelés):

Olyan 100 °C feletti hőkezelés, amelynek során a tejet, a tejszínt, illetve a tejterméket legfeljebb 134 °C hőmérsékleten, legalább 0,1 másodpercig hőkezelik.

10. **Író:** a köpüléskor a zsír kiválása után a tejből, tejszínből visszamaradó folyékony termék.

11. **Ízesítőanyag:** gyümölcs-, zöldségkészítmények, fűszerek, növényi kivonatok, cukor, méz, egyéb élelmiszerek, aromák, amelyeket a termékek jellegzetes ízének elérése érdekében adnak a termékhez.

12. **Kéregflóra:** a sajt kiszáradt felületén, a kérgén megtelepedő, emberi egészségre ártalmatlan mikroorganizmusok összessége.

13. **Kultúra (színtenyészet):** egyes tejtermékek gyártásához használt, az emberi egészségre ártalmatlan speciális mikrobatenyészet.

14. **Membránszűrés (membránszeparáció):** a szelektív permeabilitás elvén alapuló művelet, amellyel a folyadék egy vagy több komponensét féligáteresztő membránnal, nyomás alkalmazásával szeparálják.

Megjegyzés: A művelet feltételei a megfelelő pórusméretű membrán, a szűréshez szükséges hajtóerő (nyomás) és az elválasztandó komponensek közötti méretkülönbség. A szűrési folyamat eredményeként permeátum és koncentrátum (retentátum) keletkezik. A fontosabb membránszűrési eljárások a reverzozmózis (hiperszűrés), a nanoszűrés (ultraozmózis), az ultraszűrés és a mikroszűrés.

15. **Nemespenész:** egyes sajtfeleségek gyártásához használt penészgomba-tenyészet.

Fehér nemespenész: a *Penicillium camemberti* vagy a *Penicillium caseicolum* penészgomba fehér színű tenyésze.

Zöld nemespenész: a *Penicillium roqueforti* penészgomba tenysze.

16. **Ömlesztés:** olyan peptizációval járó kolloidkémiai változás, amelynek során a sajtfehérje gélállapotból szolállapotba megy át.

17. **Ömlesztősók (emulgeálósók):** azok az adalékanyagok, amelyek a sajtban lévő fehérjéket szolállapotúvá alakítják, és egyúttal segítik a zsírt és más komponenseket közel homogén eloszlásba hozni.

18. **Penészesítés:** a zöld nemespenésszel érő sajtokban az érés során kialakuló kékeszöld színű penészes hálózata.

19. **Permeátum:** a membránszűrés során a membránnylásokon átmenő tejalkotórészeket tartalmazó folyadék.

20. **Prebiotikumok:** olyan természetes tápanyagok, amelyek jellemzően a probiotikumok kizárólagos tápanyagai, ennél fogva elősegítik azok bélbeni elszaporodását, túlsúlyba kerülését.

21. **Probiotikumok:** olyan humán bélbaktériumok, amelyek jótékony hatással vannak a gazdaszervezet egészségi állapotára.

22. **Probiotikus tejtermékek:** a tápcsatorna egészséges működéséhez nélkülözhetetlen ún. bélbarát mikrobatorzseket tartalmazó savanyú tejtermékek.

23. **Röglyuk vagy röghézag:** az össze nem tapadó (forradó) alvadékrögök között a sajt érése során termelődő szén-dioxid hatására képződő szabálytalan hézag, nyílás.

24. **Rúzsflóra:** vörösesbarna nyálkás bevonatot létrehozó *Brevibacterium linens* tenysze a sajt felületén.

25. **Savó:** a tejnek a kazeinfehérje eltávolítása (kicsapódása) után visszamaradó része.

26. **Savófehérje:** a kazein eltávolítása után a savóban visszamaradó fehérjék összessége.

27. **Savófehérje-koncentrátum:** nagy fehérjetartalmú, meghatározott funkcionális tulajdonságú termék, amely a fehérjéknek savóból való elkülönítésével (pl. membránszeparációval) és vízelvonással készül.

28. **Savókiválás:** a savó spontán elkülönülése az alvadéktól.

29. **Savósín:** savóból fölözés útján nyert zsírdús termék.

30. **Savóvaj:** savósínből köpüléssel előállított vaj.

31. **Szinbiotikum:** a pro- és prebiotikumok együttese, amelyek előnyös hatása összegződik és nemegyszer szinergistává válik, amelyből eredően szinbiotikusak azok a tejalapú termékek, amelyek készítéséhez nemcsak probiotikumokat, hanem egy vagy több prebiotikumot is felhasználtak.

32. **Tejfehérje-koncentrátum (retentátum):** nagy fehérjetartalmú, meghatározott funkcionális tulajdonságú termék, amely tejből készül a fehérjék koncentráálásával (pl. membránszeparációval) és esetenként vízelvonással.

33. **Tejsűrítmény:** a tej vákuumbepárlásával vagy azzal egyenértékű művelettel előállított termék, amelyben a szárazanyag-összetevők egymáshoz viszonyított aránya megegyezik a tejben lévővel.

34. **Utóhőkezelés:** a félkész vagy a késztermék hőkezelése, jellemzően 68–76 °C hőmérsékleten a kultúrából származó mikrobák nagy részének elpusztítása céljából.

35. **Vajolaj:** a vajzsír szobahőmérsékleten folyékony frakciója.

36. **Vízmentes tejsír:** legalább 99,8% tejsírt és legfeljebb 0,1% vizet tartalmazó termék.

4. §

1. Egyes tejtermékek részletes előírásait a Melléklet tartalmazza.

2. A Mellékletben szereplő termékek előállításához az ott meghatározottakon túl felhasználhatók:

- adalékanyagok, a vonatkozó előírásokban meghatározott termékekhez és az ott megjelölt mennyiségben,
- vitaminok, ásványi anyagok és bizonyos egyéb anyagok, a külön jogszabályokban foglaltaknak megfelelően.

5. §

Ezen előírás új jelölési rendelkezéseinek nem megfelelő jelölésű termékek a hatálybalépéstől számított 18 hónapig előállíthatók és az addig előállított termékek ezt az időpontot követően is forgalomba hozhatóak.

Melléklet az 1-3/51-1 számú előíráshoz

1. ÍZESÍTETT TEJKÉSZÍTMÉNYEK; TEJ-, SAVÓ-, ÍRÓ- ÉS PERMEÁTUMALAPÚ ITALOK

1.1. A termékcsoporthoz meghatározása

Az idetartozó termékek az 1.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből megfelelő hőkezeléssel készülnek.

1.1.1. Ízesített tejkészítmények

Olyan készítmények, amelyeket tejből, ízesítőanyagok, továbbá színezékek és egyéb adalékanyagok hozzáadásával állítottak elő. Az ízesített késztermékben a tejhányad legalább 70% (m/m) legyen. Állományuk folyékony, zselírozott vagy szilárd lehet.

A termék nem tartalmazhat olyan összetevőt, amely a tej komponenseinek helyettesítésére szolgál.

1.1.2. Tejalapú italok

Olyan készítmények, amelyekben a tejhányad legalább 50% (m/m), de nem éri el a 70%-ot (m/m), és az előállításukhoz savót, író, permeátumot, esetleg vizet vagy ezek keverékeit, ízesítőanyagot, továbbá szükség szerint színezékeket és egyéb adalékanyagokat is felhasználnak.

1.1.3. Savó-, író- és permeátumalapú italok

Olyan készítmények, amelyekben a tejhányad nem éri el az 50% (m/m)-ot, és az előállításukhoz savót, író, permeátumot, esetleg vizet vagy ezek keverékeit, továbbá ízesítőanyagot, továbbá szükség szerint színezékeket és egyéb adalékanyagokat is felhasználnak.

1.2. Felhasználható összetevők

Tej, tejsűrítvény, tejpör, író vagy ezek keveréke, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, ízesítőanyagok, laktózbontó enzim, víz.

Savó, permeátum, illetve ezek sűrítvényei csak az 1.1.2. és az 1.1.3. pont szerinti termékekhez.

1.3. Minőségi követelmények

Zsírmentes követelmények az 1.1.1. és az 1.1.2. pont szerinti termékekhez:

Zsírmentesség	Zsírmentesség, % (m/m)	
sovány	legfeljebb	0,5
zsírszegény	legalább legfeljebb	0,6 1,8
félzsíros	legalább legfeljebb	1,9 3,4
zsíros	legalább	3,5

Egyéb követelmények:

Tejfehérje-tartalom, legalább 2,1% (m/m) az 1.1.1. pont szerinti termékekhez.

Tejfehérje-tartalom, legalább 1,5% (m/m) az 1.1.2. pont szerinti termékekhez.

Érzékszervi követelmények

	Ízesített tejkészítmények		Tej-, savó-, író- és permeátumalapú ital
	Tejital	Zselírozott tejkészítmény	
Külső	Jellegzetes, az ízesítésre jellemző színű.	Jellegzetes, az ízesítésre jellemző színű, fényes felületű.	Egyenletes, az alapanyagra jellemző színű, ízesített termék esetén az ízesítő- és/vagy a színezőanyagra jellemző.
Állomány	Pelyhes kicsapódástól, felfölözödéstől és üledéktől mentes.	Egynemű, sima, a zselírozás mértékétől függően sűrűn folyó, kanalazható vagy májas, szájban elomló és a csomagolóeszköz falához jól tapadó.	Egynemű, kiváltástól mentes.
Szag	Az ízesítésre jellemző, kellemesen aromás, tiszta.		Tiszta, idegen szagtól mentes, jellegzetes.
Íz	Az ízesítőanyagra vagy az aromára jellemző, jellegzetesen zamatos, tiszta.		Tiszta, idegen íztől mentes, jellegzetes.

1.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

A termékek megnevezésében fel kell tüntetni a hőkezelésre utaló kifejezéseket és a termék tényleges zsírtartalmát tömegszázalékban.

Ha a tej összetételében módosítás történt, azt a megnevezéshez kapcsolt szóval vagy szavakkal kell jelezni, pl. „laktozontartó” vagy „csökkentett tejcukor tartalmú”.

Az 1.1.1. pont szerinti termék megnevezése tartalmazhatja a „tej” szót, pl. „karamellás tej”, „gyümölcsös tejkészítmény”.

Az 1.1.2. és az 1.1.3. pont szerinti készítmények megnevezésében a „tej” szó még szóösszetételben sem szerepelhet, ezért a csoportmegnevezés sem lehet része a termék megnevezésének. A megnevezés lehet pl. „Reggeli ital”, „Kakaós ital”, „Író”.

Egyéb jelölés

Fel kell tüntetni a termék 1.3. pont szerinti zsírfokozatát. Homogénezés esetén utalni kell a műveletre.

2. SAVANYÚ TEJTERMÉKEK

2.1. A termékcsoporthatározása

Az idetartozó termékek megfelelően előkészített és hőkezelt tejből, a 2.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből speciális mikrobatenyészetek hozzáadásával, savanyítással és alvasztással készülnek.

10%-nál (*m/m*) kisebb zsírtartalom esetén savanyú tejekről, legalább 10% (*m/m*) és azt meghaladó zsírtartalom esetén savanyú tejszínekről beszélünk.

2.1.1. Élőflórás savanyú tejek és tejszínek (natúr)

Olyan termékek, amelyeket megfelelően előkészített és hőkezelt tejből, tejszínből, a 2.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből speciális mikrobatenyészetek, illetve probiotikus mikrobatorzsek hozzáadásával, savanyítással (pH-csökkentés) és alvasztással állítottak elő, és a minőségmegőrzési időtartamuk lejártáig legalább a 2.3. pontban előírt mennyiségben tartalmazzák a kultúrából származó élő, aktív mikroorganizmusokat.

A fontosabb savanyú tejek és tejszínek gyártásához a következő speciális mikrobatenyészeteket használják.

- a) Joghurt: *Streptococcus salivarius* subsp. *thermophilus* és *Lactobacillus delbrueckii* subsp. *bulgaricus* meghatározott arányú szinbiotikus tenyésze.
- b) Kefir: Kefirgombából készített kultúra; *Lactobacillus kefir*, *Leuconostoc*-, *Lactococcus*- és *Acetobacter*-félék jellemző arányban. Tartalmaz még laktózerjesztő élesztőket (*Kluyveromyces marxianus*) és laktózt nem erjesztő élesztőket (*Saccharomyces unisporus*, *Saccharomyces cerevisiae*, *Saccharomyces exiguus*, *Debaryomyces hansenii*).
- c) Más fermentált tejtermékek: Mezofil és/vagy termofil tejsavbaktériumok egytörzs- vagy keveréktenyésze.

2.1.2. Élőflórás, ízesített savanyú tej- és tejszínkészítmények

Olyan termékek, amelyeket a 2.1.1. pont szerinti termékekből ízesítőanyagok, a 2.2. pontban felsorolt összetevők vagy azok egy részének hozzáadásával állítottak elő úgy, hogy a tejeredetű termékhányad legalább 70% (*m/m*) legyen. A végtermék a minőségmegőrzési időtartamának lejártáig a 2.1.1. pont szerinti termék arányának megfelelő mennyiségben kell, hogy tartalmazzon a kultúrából származó élő, aktív mikroorganizmusokat.

Ha ízesítésre gyümölcsöt használnak, annak hányada (az erős ízű, savas gyümölcsök kivételével) a végtermékben legalább 4% (*m/m*) legyen.

2.1.3. Nem élőflórás savanyú tej- és tejszínkészítmények (natúr)

Olyan mikrobapusztító módszerrel (pl. utóhőkezeléssel) kezelt termékek, amelyeket a 2.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből speciális mikrobatenyészetek hozzáadásával, savanyítással és alvasztással állítottak elő. A mikrobapusztítás következtében a termékben a romlást okozó, valamint a kultúrából származó mikroorganizmusok száma és aktivitása nagymértékben csökken, így a termék hosszabb ideig tárolható.

2.1.4. Nem élőflórás, ízesített savanyú tej- és tejszínkészítmények

Olyan mikrobapusztító módszerrel (pl. utóhőkezeléssel) kezelt termékek, amelyeket a 2.1.1. pont szerinti termékekből, a 2.2. pontban felsorolt összetevők vagy azok egy részének hozzáadásával állítottak elő úgy, hogy a tejeredetű termékhányad legalább 70% (*m/m*) legyen. A mikrobapusztítás következtében a termékben a romlást okozó, valamint a

kultúrából származó mikroorganizmusok száma és aktivitása nagymértékben csökken, így a termék hosszabb ideig tárolható.

Ha ízesítésre gyümölcsöt használnak, annak hányada (az erős ízű, savas gyümölcsök kivételével) a végtermékben legalább 4% (m/m) legyen.

2.2. Felhasználható összetevők

Tej, tejszírtmény, vagy ezek keveréke, tejszín, vaj, tejpor, víz, étkezési só, savópor, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, étkezési kazeinátok, prebiotikumok, a 2.1.1. pontban meghatározott mikrobatenyészetek.

Ízesítőanyagok és zselatin csak a 2.1.2. és 2.1.4. pontok szerinti termékekhez.

2.3. Minőségi követelmények

Fizikai és kémiai követelmények

Zsír fokozat	Zsír tartalom, % (m/m)	
Savanyú tej(készítmény)	legalább	3,0
Félzsíros savanyú tej(készítmény)	kevesebb, mint de több, mint	3,0 0,5
Savány savanyú tej(készítmény)	legfeljebb	0,5
Savány tejszín (tejföl)	legalább	20
Félzsíros savanyú tejszín (tejföl)	kevesebb, mint de legalább	20 10

Speciális kémiai és mikrobiológiai követelmények

Jellemző	Savanyú tejek, a kefir kivételével	Kefir	Tejföl
Tejfehérje-tartalom, legalább, % (m/m)	2,7	2,7	–
Zsírtmentes szárazanyag-tartalom, legalább, % (m/m)	–	–	5,9*
Tejfehérje-tartalom a zsírtmentes szárazanyagban, legalább, % (m/m)	34,0		
Tejsavtartalom a vízfázisban, legalább, % (m/m)	0,6		
Savfok, SH°	–	–	25–40
Kultúrából származó tejsavbaktériumok száma, legalább, élőcsíra/g	10 ⁷	10 ⁷	10 ⁶
Kultúrából származó élesztők száma, legalább, élőcsíra/g	–	10 ⁴	–

* Félzsíros tejföl esetén 6,4% (m/m)

Megjegyzés: Probiotikumot tartalmazó savanyú tejtermékek esetén a probiotikus mikrobák száma a minőségmegőrzési idő végén legalább 10⁶ élőcsíra/g kell, hogy legyen.

A 2.1.2. és a 2.1.4. pont szerinti termékek esetében a követelmények az egyszerű savanyú termék hányadára vonatkoznak az ízesítő- és egyéb anyagok hozzáadása előtt.

A 2.1.3. és a 2.1.4. pont szerinti termékekre az élőcsíra-előírások nem vonatkoznak.

Érzékszervi követelmények

	Natúr savanyú tej és tejszín	Ízesített savanyú tej- és tejszínkészítmény
<i>Külső</i>	Egyenletesen csontfehér színű, felfölzödéstől mentes.	Egyenletes, a termék jellegének megfelelő színű, felfölzödéstől és savókiválástól mentes, darabos ízesítőanyagok felhasználásakor az alvadékban a darabok láthatók, habosítás esetén a habszerkezet érzékelhető.
<i>Állomány</i>	A májas alvadék egynemű, a csomagolóeszköz falához jól tapadó, felfölzödéstől és savókiválástól mentes, összekeverés után sima, sűrűn vagy hígán folyó; a habart alvadék egynemű, felfölzödéstől és savókiválástól mentes, sima, sűrűn vagy hígán folyó.	Hígán vagy közepesen sűrűn folyó vagy habszerkezetű, felfölzödéstől és savókiválástól mentes, darabos ízesítőanyagok használatakor az alvadékban a darabok érzékelhetők.

	Natúr savanyú tej és tejszín	Ízesített savanyú tej- és tejszínkészítmény
<i>Szag</i>	Kellemesen savanykás, a termék jellegének megfelelően aromás.	Kellemesen savanykás, a használt kultúrára és az ízesítőanyagra vagy az aromára jellemző.
<i>Íz</i>	Kellemesen savanykás, a termék jellegének megfelelően zamatos.	Kellemes savanykás-édeskés vagy sós, a használt kultúrára és az ízesítőanyagra vagy az aromára jellemző.

2.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint, az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

Például: joghurt, kefir, acidofilusz tej, aludttej, tejföl.

A „joghurt” név csak a 2.1.1. a) pont szerinti termékekre, illetve a 2.1.2. pont követelményeinek is megfelelő ízesített változatainak megnevezésében használható.

A „kefir” név csak a 2.1.1. b) pont szerinti termékekre, illetve a 2.1.2. pont követelményeinek is megfelelő ízesített változatainak megnevezésében használható.

Az „aludttej” az „acidofilusz tej” és a „tejföl” név csak a 2.1.1. c) pont szerinti termékekre, illetve a 2.1.2. követelményeinek is megfelelő ízesített változatainak megnevezésében használható.

Probiotikumot és prebiotikumot egyaránt tartalmazó élőflórás termék szinbiotikusnak is nevezhető.

Nem élőflórás termékek esetében a termék megnevezésében a „savanyú tej” vagy „savanyú tejszín” szókapcsolatot kell használni, kivéve a tejfölt, ahol megengedett és elegendő a „tejföl” szó használata.

Egyéb jelölés

Fel kell tüntetni a termék zsírfokozatát, ha az félzsíros, illetve ha az sovány. A 2.1.2. és a 2.1.4. pont szerinti termékek esetén a zsírfokozatot a natúr termékhányadra vonatkoztatva kell megadni.

Meg kell jelölni a késztermék tényleges zsírtartalmát tömegszázalékban. Jelezni kell a csomagoláson a nem élőflórás termékek esetén a mikrobapusztító eljárást (pl. utóhőkezelést), illetve ha a termék állagát jelentősen befolyásoló egyéb fizikai kezelést (például habosítást) is alkalmaztak.

Az „előflórás” kifejezés a 2.1.1. és a 2.1.2. pont szerinti termékekre használható.

3. TEJSZÍNEK ÉS TEJSZÍNKÉSZÍTMÉNYEK

3.1. A termékcsoporthatározása

Tejből főzés vagy más koncentrációs eljárással nyert, zsírban dúsított, továbbá a 3.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből készülő, megfelelően hőkezelt és hűtött, esetleg homogénezett, legalább 10% (m/m) zsírtartalmú, „zsír a vízben” emulzió típusú tejtermék.

Az idetartozó termékek lehetnek tejszínek, továbbá ezek felhasználásával és ízesítőanyagok hozzáadásával előállított ízesített tejszínkészítmények.

3.1.1. Tejszínek

Különböző zsírtartalommal gyártott, hőkezelt és hűtött, esetleg homogénezett zsírdús termékek. Idetartoznak a félzsíros tejszín, a tejszín, a habtejszín, a zsírdús habtejszín és az extra zsíros tejszín.

3.1.2. Ízesített tejszínkészítmények

Olyan termékek, amelyeket a 3.1.1. pont szerinti termékekből a 3.2. pontban felsorolt összetevők szükség szerinti hozzáadásával, hőkezeléssel és hűtéssel állítottak elő, és folyékony vagy habosított formában hoztak forgalomba. Az ízesített késztermékben az ízesítés előtti tejszínhányad legalább 58% (m/m) legyen.

Ha ízesítésre gyümölcsöt használnak, annak hányada (az erős ízű, savas gyümölcsök kivételével) a végtermékben legalább 4% (m/m) legyen.

3.1.3. Aeroszolos tejszínek és ízesített tejszínkészítmények

A 3.1.1. és a 3.1.2. pont szerinti termékeket inert gázzal működő, porlasztószelepes, nyomásálló csomagolóeszközben hozzák forgalomba, amelyből a termék a szelep nyitásával habosított formában nyerhető ki.

3.2. Felhasználható összetevők

Tej, tejsűrítmény, tejpor, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, étkezési kazeinátok.

Ízesítőanyagok, levegő és vagy inert gázok csak a 3.1.2. és a 3.1.3. pont szerinti termékekhez.

3.3. Minőségi követelmények

Fizikai és kémiai követelmények

Zsír fokozat	Zsirtartalom, % (m/m)	
Félzsíros tejszín	legalább kevesebb, mint	10 18
Tejszín	legalább kevesebb, mint	18 45
Extra zsíros tejszín	legalább	45
Habtejszín és tejszínhab	legalább kevesebb, mint	28 35
Zsírdús habtejszín és zsírdús tejszínhab	legalább	35

Érzékszervi követelmények

	Tejszín	Ízesített és aeroszolos tejszínkészítmény*
<i>Külső</i>	Egyenletesen csontfehér színű, felfölözödéstől mentes vagy legfeljebb kismértékben felfölözödött, de a tejszínréteg keveréssel könnyen elosztható.	Felfölözödéstől mentes, az ízesítőanyagra jellemző színű, darabos ízesítőanyag használatakor a darabok láthatók.
<i>Állomány</i>	Sima, egynemű, a zsirtartalomnak megfelelően sűrűbben folyó, habbá verve a hab kemény, léeresztéstől mentes.	Sima, az ízesítőanyag eloszlása egyenletes, darabos ízesítőanyag használatakor a darabok érzékelhetők.
<i>Szag</i>	Tiszta, kellemes, enyhén főtt szagú.	Kellemes, az ízesítőanyagra vagy az aromára jellemző.
<i>Íz</i>	Enyhén édeskés, telt, tiszta, kellemesen főtt ízű.	Kellemesen édes, az ízesítőanyagra vagy az aromára jellemző.

* Habosított termék esetén az előírások a habosítás előtti állapotra, illetve aeroszolos tejszínkészítmény esetén értelemszerűen a tejszínhabra vonatkoznak.

3.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

Tejszín, habtejszín, tejszínhab.

A megnevezéshez kapcsolódóan fel kell tüntetni a hőkezelés módját és a zsirtartalmat tömegszázalékban is. A termék nevében fel lehet tüntetni a felhasználás célját (pl. kávétejszín, főzőtejszín).

Egyéb jelölés

Fel kell tüntetni az esetleges homogénezést, illetve aeroszolos termék esetén annak tényét is. A habtejszín feliratán jelezni kell, hogy a habbá verhetőség érdekében a tejszínt a habbá verés előtt legalább 12 órán keresztül 1–5 °C-on kell tartani.

Aeroszolos termékek esetében a termék biztonságos felhasználására vonatkozó külön jogszabályok jelölési előírásait is be kell tartani.

4. OLTÓS ALVASZTÁSÚ, ÉRLELT SAJTOK

4.1. A termékcsoporthoz meghatározása

Tejből, továbbá a 4.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből, a jellegének megfelelő kultúra hozzáadásával, enzimes alvasztással, a tejfehérje részleges vagy teljes koagulálásával, savóelvonással – membránszeparációs technológiával gyártott sajt esetén permeátumelvonással – előállított szilárd vagy félszilárd termék, amelyben a savófehérje-kazein arány nem haladja meg a tejben lévő, és amelyet rövidebb-hosszabb ideig érlelnek.

Megfelelő ízesítőanyagok szükség szerinti hozzáadásával vagy füstöléssel előállíthatók az oltós alvasztású, érlelt sajtok ízesített (pl. köményes) és füstölt változatai is.

Az oltós alvasztású, érlelt sajtok extra kemény, kemény, félkemény vagy lágy állományúak.

4.1.1. Extra kemény és kemény sajtok

A kemény és extra kemény sajtokat a szilárd, kemény sajttészta, általában a nagy méret és tömeg, a szabályos alak és a több hónapos érési idő jellemzi. Egész tömegükben érnek, de egyes esetekben érésükben a kéregflórának is szerepe lehet.

Az ide tartozó sajtok három alcsoportba sorolhatók:

4.1.1.1. Reszelni való sajtok

Legfőbb jellemzőjük a kemény, szemcsés, nehezen vágható, inkább törhető, reszelhető állomány.

4.1.1.2. Erjedési lyukas sajtok

Legfőbb jellemzőjük a kemény, rugalmas, vágható állomány, a metszéslapon nagyjából egyenletes eloszlásban nagy, kerek (Ementáli típusú) vagy kisebb, kerek (Gruyer típusú), tompafényű vagy fényes erjedési lyukak.

4.1.1.3. Cseddározással gyártott sajtok

Jellemző tulajdonságuk a kemény, de sajátosan képlékeny állomány, a zárt vagy legfeljebb kisebb röghézagokat, repedéseket mutató sajttészta.

4.1.2. Félkemény sajtok

A félkemény sajtokat a szilárd, de jól vágható állomány, a közepes méret és tömeg, a szabályos alak, valamint a többhetes érési idő jellemzi. Egész tömegükben egyenletesen érnek, egyes alcsoportok érésében a kéregflóra is szerepet játszik.

Az idetartozó sajtok négy alcsoportba sorolhatók:

4.1.2.1. Erjedési lyukas sajtok

Jellemzőjük a nagyjából egyenletes eloszlásban, nem túl sűrűn elhelyezkedő, 3–6 mm átmérőjű, kerek erjedési lyukakat mutató metszéslap és a száraz vagy kissé nyirkos sajtfelület (kéreg).

4.1.2.2. Röglyukas sajtok

Legfontosabb jellemzőjük a röglyukas (röghézagos) sajttészta, továbbá, hogy egyes sajtféleségek érésében a kéregflórának több-kevesebb szerepe van.

4.1.2.3. Hevített-gyártott sajtok

Jellemzőjük a zárt, legfeljebb légzárványokat mutató, kemény, de sajátosan képlékeny sajttészta, az egész tömegben való lassú érés, az enyhe íz.

4.1.2.4. Nemespenészekkel és/vagy rúzsflórával érő sajtok

Jellemzőjük a vágható, zárt vagy röghézagos, esetenként kékeszöld penészszerzésű sajttészta, esetleg a fehér penészbevonat, a jellegzetes, karakterisztikus, pikáns, csípős íz.

4.1.3. Lágy sajtok

A lágy sajtokat lágy, a kenhetőtől a könnyen vághatóig terjedő állomány, a kis méret és tömeg, a rövid érési idő jellemzi. A sajtok nagy részének érésében a kéregflóra fontos szerepet játszik, és sok idetartozó sajt kívülről befelé érik.

Az idetartozó sajtok öt alcsoportba sorolhatók:

4.1.3.1. Rúzsflórával érő sajtok

Jellemzőjük a lágy sajttészta, legfeljebb kevés apró erjedési vagy röglyukkal, a rúzsflóra meghatározó szerepe az érésben a jellegzetes pikáns szag és íz.

4.1.3.2. Fehér nemespenésszel érő sajtok

Legfontosabb jellemzőjük a fehér penészbevonat, a lágy sajttészta, a gombára emlékeztető szag és íz.

4.1.3.3. Belső érésű sajtok

Jellemzőjük a lágy állomány, a zárt vagy kevés röglyukat, esetleg erjedési lyukat mutató metszéslap, az enyhe, savanykás íz.

4.1.3.4. Sólében érlelt sajtok

Legfontosabb jellemzőjük, hogy a sajtok sós, savós-vizes lében, ún. szalamurában érnek és kerülnek rendszerint forgalomba. A fehér, csontfehér sajttészta mérsékelten lágy, képlékeny, de ugyanakkor törékeny, íze jellegzetesen savanykás, sós.

4.1.3.5. Nemespenészekkel és rúzsflórával érő sajtok

Jellemzőjük a lágy, zárt vagy röghézagos, esetenként kékeszöld penészszerzésű sajtészta, esetleg a fehér penészbevonat, a jellegzetes karakterisztikus, pikáns, csípős íz.

4.2. Felhasználható összetevők

Tej, tejszín, savószín, tejpor, tejsűrítmény, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, részben fölözött tej, sovány tej, író vagy ezek kombinációi, tejsavbaktérium-kultúrák, *Propionibacterium shermanii* szintenyészete, *Brevibacterium linens* szintenyészete, *Penicillium roqueforti* szintenyészete, *Penicillium camemberti* vagy *Penicillium casei-colum* szintenyészete, probiotikumok vagy ezek keveréke, más, élelmiszer-biztonsági szempontból nem aggályos, engedélyezett szintenyészetek, rennin vagy más megfelelő alvasztóenzim, víz, étkezési só.

Ízesítőanyagok csak az ízesített sajtokhoz használhatók.

4.3. Minőségi követelmények

Fizikai és kémiai követelmények

Zsír fokozat	Zsirtartalom a szárazanyagban, % (m/m)	
Zsírdús	legalább	60
Zsíros	legalább kevesebb, mint	45 60
Félzsíros	legalább kevesebb, mint	25 45
Zsírsegény	legalább kevesebb, mint	10 25
Sovány	kevesebb, mint	10

Állomány szerinti megnevezés	Víz tartalom a zsírmentes sajtanyagban (Vzmsa)*, % (m/m)
Extra kemény sajt	< 51
Kemény sajt	49–56
Félkemény sajt	54–69
Lágy sajt	> 67

$$*V_{zmsa} = \frac{\text{víz tartalom}[\% (m / m)]}{100 - \text{zsirtartalom}[\% (m / m)]} \times 100$$

4.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint, az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

Sajt.

A megnevezéshez kapcsolódóan minden sajt esetében fel kell tüntetni a 4.1.1. , a 4.1.2. vagy a 4.1.3. pont szerinti állományjellemző csoport nevét.

Egyéb jelölés

Fel kell tüntetni a sajt 4.3. pont szerinti zsírfokozatát, illetve a szárazanyagra vonatkoztatott zsirtartalmat tömegszázalékban. A penésszel, rúzsflórával és sólében érlelt sajtok esetén utalni kell erre a sajátosságra.

5. SAVAS ÉS VEGYES ALVASZTÁSÚ SAJTOK

5.1. A termékcsoporthatározása

Tejből, íróból vagy sajtsavóból, esetleg ezek keverékéből, továbbá az 5.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből, jellemzően mikrobiológiai savas és azt esetleg kiegészítő oltós (vegyes), többnyire hosszú idejű alvasztással, a tejfehérje részleges vagy teljes koagulálásával, majd részbeni savóelvonással – membránszeparációs technológiával gyártott sajt esetén permeátumelvonással – előállított termékek, amelyekben a savósajt kivételével a savófehérje-kazein arány nem haladja meg a tejben levőt, és amelyeket frissen vagy rövid érlelés után fogyasztanak.

Ízesítőanyagok szükség szerinti hozzáadásával vagy füstöléssel előállíthatók a savas és vegyes alvasztású sajtok ízesített (pl. köményes) és füstölt változatai is.

Az idetartozó sajtok három csoportba sorolhatók:

5.1.1. Friss sajtok

Jellemzőjük, hogy a gyártás után azonnal fogyaszthatók, lágy állományúak és kellemesen savanykás ízűek. Két további alcsoportba oszthatók:

5.1.1.1. Étkezési tehéntúró (tehéntúró, túró)

Tehéntejből tejsavbaktérium-kultúra, esetleg alvasztóenzim hozzáadásával készített savas vagy vegyes alvasztású, rögzös állományú, kelvirágszerű friss sajt.

5.1.1.2. Tejszínsajtok, érlelés nélküli friss sajtok

A friss sajtok ezen egyik alcsoportját a nagy zsírtartalmú, mikrobiológiai savas és azt kiegészítő oltós (vegyes) alvasztással gyártott tejszínsajtok képezik. A friss sajtok másik alcsoportját a különböző zsírtartalommal és állománnyal (pl. krémes, habos stb.), kizárólag mikrobiológiai savas vagy azt kiegészítő oltós (vegyes) alvasztással gyártott termékek képezik. Az érlelés nélküli friss sajtok kombinálhatók tejszínes (pl. Cottage cheese) vagy tejfölös (Tejfölös túró) öntettel. A termékcsoporthoz tartoznak a vegyes alvasztással készített gomolyafélék is. A juhgomolyában a juhtej eredetű termékanyadnak legalább 70% (m/m)-nek kell lennie.

5.1.2. Túrósajtok

Jellemzőjük, hogy alapanyaguk tejből készített nagy szárazanyag-tartalmú sovány vagy zsíros savas túró, amelyből a terméket megfelelő előkészítés, majd rúzs-kultúra vagy fehér vagy kék nemespenész-kultúra hozzáadásával, rövid érleléssel állítják elő (pl. Pogácsasajt). Idetartozik a savanyú túróból főzéssel előállított főzött sajt is.

5.1.3. Savósajtok

Jellemzőjük, hogy savóból, esetleg tejjel, íróval vagy tejszínnel kevert savóból, legfeljebb 4,5 pH-értékig való savanyítással és hevítéssel – esetleg membránszeparációval – állítják elő a felszilárd vagy kenhető, krémes állományú terméket, amelyet natúr vagy ízesített változatban fogyasztanak (pl. Orda, Ricotta).

5.2. Felhasználható összetevők

Tej, tejszírmenny, tejszín, író, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, étkezési kazeinátok, tejsavbaktérium-kultúrák, rennin vagy más megfelelő alvasztóenzim, probiotikus mikroorganizmok, prebiotikumok, víz, étkezési só, ízesítőanyagok.

Az 5.1.1.1. pont szerinti termékhez étkezési kazeinát nem használható.

Édes, illetve savanyú sajtsavó, rúzs-kultúra, nemespenész-kultúrák (kamember, rokfort) az 5.1.2. és az 5.1.3. pont szerinti termékekhez.

5.3. Minőségi követelmények

Fizikai és kémiai követelmények az 5.1.1. és az 5.1.2. pont szerinti termékekre

Zsír fokozat	Szárazanyag-tartalom, legalább, % (m/m)	Zsírtartalom a szárazanyagban, % (m/m)		Savfok*, SH°
zsírdús	40,0	legalább	60,0	60–100
zsíros	35,0	legalább kevesebb, mint	45,0 60,0	
félzsíros	25,0	legalább kevesebb, mint	25,0 45,0	
zsírszegény	20,0	legalább kevesebb, mint	10,0 25,0	
sovány	15,0	kevesebb, mint	10,0	60–90

* A savfok kizárólag az 5.1.1.1. pont szerinti termék esetében minőségi követelmény.

Fizikai és kémiai követelmények az 5.1.3. pont szerinti termékekre

Megnevezés	Zsírtartalom a szárazanyagban, % (m/m)*	
Tejszínes savósajt	legalább	33,0
Savósajt	legalább kevesebb, mint	10,0 33,0
Sovány savósajt	kevesebb, mint	10,0

* A szárazanyag a laktóz kristályvizét is tartalmazza.

Érzékszervi követelmények

	Tejszínsajt, érlelés nélküli friss sajt	Étkezési tehéntúró (túró, tehéntúró)	Túrósajt	Savósajt
<i>Külső</i>	Egyenletesen csontfehér, a tejszínsajt selymesen vagy nedvesen fénylő, a krémes állományú friss sajt tompa fényű.	Egyenletesen csontfehér színű.	Jellemzően korongformájú, sima és hézagmentes felületű, a használt kultúrára jellemző színű.	Egyenletesen csontfehér, tompa fényű.
<i>Állomány</i>	A tejszínsajt vágásfelülete zárt, kisebb hézagok elfogadhatók. A krémes állományú friss sajt jól kenhető, nyeléskor enyhén tapadó.	Laza rögökbe összeálló, kelvirágra emlékeztető halmazok. Gépi úton csomagolt termékek (pl. tégelyes) esetén egynemű tömb, amely laza rögökből álló halmazokra törhető. Szájban jól érzékelhetően rögös állományú.	Halványsárga, áttetsző, lyuk nélküli, rugalmas, szájban elomló, legfeljebb kis túrós maggal.	Sima, egynemű, kissé tapadós, szájban elomló, vagy krémes.
<i>Szag</i>	Kellemesen savanykás, jellegzetesen aromás, tiszta, idegen szagtól mentes.		Jellegzetesen pikáns, aromás, idegen szagtól mentes.	Jellegzetesen aromás, savanykás, idegen szagtól mentes.
<i>Íz</i>	Jellegzetesen aromás, kellemesen savanykás, friss, tiszta, a tejszínsajt kellemesen sós, idegen íztől mentes.	Kellemesen savanykás, jellegzetesen zamatos, tiszta, idegen íztől mentes.	Kellemesen sós, jellegzetesen zamatos, pikáns, enyhén savanykás, idegen íztől mentes.	Kellemesen sós, enyhén savanykás, tiszta, idegen íztől mentes.

5.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint, az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

Hagyományosan ismert terméknevek, az 5.1.1., az 5.1.2. és az 5.1.3. pont szerinti, illetve a termék jellegét meghatározó nevek. Pl. Friss sajt, Ricotta, Túrósajt, Savósajt

Az „étkezési tehéntúró”, a „tehéntúró” vagy a „túró” megnevezés kizárólag az 5.1.1.1. pont szerinti termék esetében használható. Az étkezési tehéntúróétól eltérő állományú friss sajtok esetében ezek a megnevezések önállóan nem használhatók, a megnevezésben elő- vagy utótagként fel kell tüntetni a friss sajt állományára jellemző tulajdonságot, pl. „krémtúró”, „túróhab”.

Egyéb jelölés

Fel kell tüntetni a termék 5.3. pont szerinti zsírfokozatát és a szárazanyagra vonatkoztatott zsírtartalmát tömegszázalékban.

6. SAJTKÉSZÍTMÉNYEK**6.1. A termékcsoporthatározása**

Savas és/vagy oltós alvasztású sajtokból, továbbá a 6.2. pontban felsorolt összetevőkből vagy azok egy részéből, speciális technológiai műveletekkel (darálás, simítás, kutterozás stb.) előállított, általában kenhető állományú termékek. Készülhetnek friss (rövidebb minőségmegőrzési idejű, esetenként élőflórás) és tartós (hőkezelt) változatban.

Az idetartozó termékek három csoportba sorolhatók:

6.1.1. Natúr sajtkészítmények

Savas és/vagy oltós alvasztású sajtokból, esetleg más tejeredetű termékek hozzáadásával készülnek (pl. gomolyatúró, vajvas márványsajt). A juh- vagy a kecsketejből készült termékekben a juh- vagy a kecsketej eredetű termékhányad legalább 70% (m/m) legyen.

6.1.2. Ízesített sajt készítmények

Savas és/vagy oltós alvasztású sajtokból ízesítőanyagok hozzáadásával előállított termékek (pl. körített tehéntúró, sonkás krémsajt). A termékekben a tejeredetű termékhányad legalább 70% (m/m) legyen.

6.1.3. Desszert jellegű sajt készítmények

A termék desszert jellegét az ízesítőanyag használata (pl. gyümölcsös túróhab) vagy bevonatként való alkalmazása (pl. csokoládébevonatos vagy kakaóbevonatos túródesszert) adja. A termékek sajttöltetében a tejeredetű termékhányad legalább 50% (m/m) legyen.

6.2. Felhasználható összetevők

Savas és oltós alvasztású sajtok, tejszín, vaj, vízmentes tejszír, tejsűrítmény, tejpor, savópor, írópor, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, étkezési kazeinátok, egyéb tejszármazékok, étkezési só, inert gázok, víz.

Ízesítőanyagok, zselatin csak a 6.1.2. és 6.1.3. pont szerinti termékekhez.

6.3. Minőségi követelmények

Fizikai és kémiai követelmények a 6.1.1. pont szerinti termékekre

Zsír fokozat	Szárazanyag-tartalom, legalább, % (m/m)	Zsír tartalom a szárazanyagban, % (m/m)	
zsírdús	50,0	legalább	60,0
zsíros	40,0	legalább kevesebb, mint	45,0 60,0
félzsíros	30,0	legalább kevesebb, mint	25,0 45,0
zsírszegény	25,0	legalább kevesebb, mint	10,0 25,0
sovány	20,0	kevesebb, mint	10,0

Érzékszervi követelmények

	Natúr sajt készítmény	Ízesített sajt készítmény	Desszert jellegű sajt készítmény
Külső	Az alapanyag-sajt(ok)ra jellemző.	Az alapanyagsajt(ok)ra emlékeztető.	Rétegzett termékek esetén a rétegek elhatároltak, bevonatos termékek esetén a bevonat egyenletesen fedi a terméket. Habosított termékek esetében a habeloszlás egyenletes és finom.
Állomány	Sima, jól kenhető, szájban olvadó.	Jól kenhető, az ízesítőanyag darabjai, szemcséi érzékelhetők.	Az alapanyag-réteg, -töltet finoman szemcsés, a bevonat ép, könnyen harapható. Habosított termékek esetén az állomány könnyű.
Szag	Kellemes, jellegzetes, az alapanyagra emlékeztető.	Kellemes, jellegzetesen aromás, az ízesítőanyag(ok)ra emlékeztető.	Kellemes, tiszta, az alapanyagsajtra, illetve az ízesítőanyagra vagy a bevonatra emlékeztető.
Íz	Kellemesen sós, zamatos, az alapanyagra jellemző.	Kellemes, jellegzetesen zamatos, az ízesítőanyag(ok)ra jellemző.	Kellemesen édes, illetve az ízesítőanyagra vagy a bevonatra jellemző.

6.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint, az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

Hagyományosan ismert terméknevek, a 6.1.1., a 6.1.2., a 6.1.3. pont szerinti, illetve a termék jellegét meghatározó nevek. Pl. Gomolyatúró, Juhtúró, Túrókrém, Vajas márványsajt, Sonkás sajtkrém.

Túrókészítmények esetén a sajt elnevezés használata nem kötelező.

Egyéb jelölés

A 6.1.1. pont szerinti termékek esetében fel kell tüntetni azok 6.3. pont szerinti zsírfokozatát, illetve a szárazanyagra vonatkoztatott tényleges zsírtartalmat is tömegszázalékban. A desszert jellegű készítmények esetén csak a zsírfokozat feltüntetése kötelező. Az utóhőkezelt termékek esetén jelezni kell az utóhőkezelés tényét is.

7. ÖMLESZTETT SAJTOK ÉS ÖMLESZTETT SAJTKÉSZÍTMÉNYEK

7.1. A termékcsoporthatározása

Egy vagy több sajtféleségből, tejalkotórészek és/vagy egyéb élelmiszerek hozzáadásával vagy ezek nélkül, aprítással, keveréssel, hőkezeléssel (ömlesztéssel) és emulgeálással előállított tejtermék.

A termékek készíthetők vágható vagy kenhető állománnyal. A vágható állományú termékeket a legfeljebb 90, a kenhetőket a 91–240 közötti, 18 °C hőmérsékleten mért penetrációs érték jellemzi.

Az idetartozó termékek három csoportba sorolhatók:

7.1.1. Megnevezett sajtféleségű ömlesztett sajt

Olyan termék, amelyet kizárólag sajt(ok)ból, a víz- és a zsírbeállításhoz szükséges tejszír (tejszín, vaj, vajzsír, vajolaj) hozzáadásával, ömlesztéssel állítanak elő. A termékben a megnevezett sajtféleség(ek) mennyisége a sajthányad legalább 75% (m/m)-a legyen a vágható és a kenhető állományú sajtokban egyaránt. A fennmaradó sajthányad hasonló típusú sajt-ból álljon.

A megnevezett sajtféleségből előállított vágható állományú ömlesztett sajt szárazanyag-tartalma legfeljebb 4% (m/m)-kal lehet kisebb, mint a gyártáshoz felhasznált megnevezett sajté, vagy mint a felhasznált sajtok szárazanyagábanak számtani középértéke.

Ízesítőanyagok (cukor kivételével) hozzáadásával előállíthatók az ebbe a csoportba tartozó termékek ízesített változatai is.

7.1.2. Ömlesztett sajt

Olyan termék, amelyet sajt(ok)ból, a víz és a zsírbeállításhoz szükséges tejszír és egyéb tejtermékek hozzáadásával, ömlesztéssel állítanak elő. Ez utóbbiak mennyisége legfeljebb annyi lehet, hogy a végtermékben a tejcukor mennyisége ne haladja meg az 5%-ot (m/m).

Ízesítőanyagok (cukor kivételével) hozzáadásával előállíthatók az ebbe a csoportba tartozó termékek ízesített változatai is.

7.1.3. Ömlesztett sajtkészítmény (pl. ömlesztett sajtkrém)

Olyan termék, amely sajt(ok)ból, a víz- és a zsírbeállításhoz szükséges tejszír, valamint egyéb tejtermékek hozzáadásával, ömlesztéssel állítanak elő. Követelmény, hogy a végtermék szárazanyagában a sajt(ok) mennyisége legalább 51% (m/m) legyen, a tejcukortartalom nincs korlátozva.

Ízesítőanyagok hozzáadásával előállíthatók az ebbe a csoportba tartozó termékek ízesített változatai is.

7.2. Felhasználható összetevők

Sajtok, víz, tejszín, vaj, vajolaj, egészségre ártalmatlan baktériumkultúrák, ízesítőanyagok a cukrok kivételével, étkezési só.

Tej, tejsűrítmény, tejpör, tejfehérje-koncentrátum, savófehérje-koncentrátum, savószín, savóvaj, savópor, étkezési kazeinátok csak a 7.1.2. és a 7.1.3. pont szerinti termékekhez.

Cukrok csak a 7.1.3. pont szerinti termékekhez.

7.3. Minőségi követelmények

Fizikai és kémiai követelmények

Zsír fokozat	Zsír tartalom a sajt-szárazanyagban, % (m/m)		Száranyag-tartalom, legalább, % (m/m)	
			Vágható ömlesztett sajtok és sajtkészítmények*	Kenhető ömlesztett sajt és ömlesztett sajtkészítmény
Zsírdús	legalább	60	52	44
Zsíros	legalább kevesebb, mint	45 60	48	41
Félzsíros	legalább kevesebb, mint	25 45	40	31
Zsír szegény	legalább kevesebb, mint	10 25	36	29
Savány	kevesebb, mint	10	34	29

*A megnevezett sajtféleségű vágható ömlesztett sajtok vonatkozásában a 7.1.1. pontban előírtak az irányadóak.

Érzékszervi követelmények

Alak:

szabályos alakú ömlesztett sajtdarabok.

Külső:

a termék kéreg nélküli, felülete sima, a csomagolóanyag hézagmentesen simul a felülethez, a hajtogatás ráncában nem lehet sajtanyag. Felületi ízesítés esetén az ízesítőanyag a sajt felületén egyenletes eloszlásban helyezkedjen el. Tégllybe csomagolt termék esetében a fedőfólia hegesztése folyamatos legyen. Füstölt ömlesztett sajtok esetében a kéreg-szerű felület egyenletes és egyöntetűen sárgásbarna színű.

Belső:

a termék színe egyöntetű, tompa fényű vagy selyemfényű, a sajt jellegének megfelelő; a sajt szerkezete tömör, lyuk nélküli, egy-két légbuborék megengedett. A sajttészta kevert ízesítőanyag szemcséi a metszéslapon egyenletes eloszlásban láthatók.

Állomány:

jól vágható vagy kenhető, sima, szájban könnyen olvadó.

Szag:

sajtszerű, típusmegnevezés esetén a felhasznált sajtra, illetve ízesítés esetén az ízesítőanyagra emlékeztető.

Íz:

megnevezett sajtféleségű termék esetén a felhasznált sajtra jellemző, ízesítés esetén az ízesítőanyagnak megfelelő, az ízesítőanyag szemcséi a szájban érzékelhetők.

7.4. Jelölés

A jelölésre vonatkozó jogszabályok és a 2. § 5. pontja szerint, az alábbi kiegészítésekkel.

Megnevezés

Hagyományosan ismert terméknevek, illetve a termék jellegét meghatározó nevek. Pl. Trappista ömlesztett sajt, Ömlesztett sajt, Ömlesztett sajtkrém.

Egyéb jelölések

Fel kell tüntetni a termék 7.3. pont szerinti zsírfokozatát és állományát, továbbá a szárazanyagra vonatkoztatott zsírtartalmát 5%-ban, vagy annak egészszámu többszöröseként (ez az érték mindig az az 5%, illetve többszöröse legyen, amely közvetlenül a valós érték alatt van, azaz: valós érték: 47%, feltüntetendő érték: 45%), illetve tényleges zsírtartalmát tömegszázalékban. A 7.1.2., valamint a 7.1.3. pont szerint többféle sajtból előállított ömlesztett sajtok esetén utalni lehet a termék jellegzetes ízét adó sajttípus nevére. A 100 °C feletti hőmérsékleten végzett ömlesztést a termék csomagolásán csak akkor kell feltüntetni, ha a hőkezelés steril terméket eredményez.

A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

141/2008. (X. 30.) FVM rendelete

**a Helyi Vidékfejlesztési Közösségek
és a LEADER helyi akciócsoportok részére
az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból
nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló
1698/2005/EK tanácsi rendelet keretében nyújtott
támogatás részletes feltételeiről**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés *a*) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter feladat- és hatásköréről szóló 162/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *b*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

Fogalommeghatározás

1. §

E rendelet alkalmazásában:

a) LEADER helyi akciócsoport (a továbbiakban: LEADER HACS): az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 3. és 4. tengelyének keretében megalakuló helyi akciócsoportok elismerési rendjével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján előzetesen elismert helyi közösségek tervezési folyamatával és a LEADER csoportok kiválasztásával kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 147/2007. (XII. 4.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 2. § *a*) pontja szerint meghatározott jogi személyiséggel rendelkező helyi közösség;

b) Helyi Vidékfejlesztési Közösség (a továbbiakban: HVK): az FVM rendelet 2. § *b*) pontja szerint meghatározott jogi személyiséggel rendelkező helyi közösség;

c) Helyi Vidékfejlesztési Stratégia (a továbbiakban: HVS): az FVM rendelet 2. § *c*) pontja szerint meghatározott fejlesztési stratégia;

d) munkaterv: a HVK és a LEADER HACS által, az Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) iránymutatása alapján elkészített, két hónapra vonatkozóan elvégzendő feladatok összességét tartalmazó írásbeli terv;

e) beszámoló: a HVK és a LEADER HACS által a munkaterv alapján, az elszámolási időszakra elkészített, az előző két hónapban elvégzett feladatokat bemutató dokumentum;

f) teljesítési igazolás: a HVK és a LEADER HACS munkaszervezete által elkészített és az IH-nak benyújtott beszámoló alapján, az IH által kéthavonta kiállított okirat, amely tartalmazza a támogatásra jogosult szervezet megnevezését, a munkatervben szereplő teljesített feladatok azonosítóját és az elszámolási időszakra vonatkozó száza-
lékos teljesítési arányt;

g) projektgazda: az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: ÚMVP) alapján támogatott intézkedések keretében támogatási és kifizetési kérelem benyújtására jogosult természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdálkodó szervezet;

h) elszámolási időszak: e rendelet 7. § (5) bekezdésében meghatározott kifizetési kérelem beadására nyitva álló időszakot megelőző két hónap;

i) támogatott intézkedések: az ÚMVP III. intézkedéscsoportjának nem horizontális intézkedései (a mikrovállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása, a turisztikai tevékenységek ösztönzése, a falumegújítás és -fejlesztés, a vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése) és az ÚMVP IV. intézkedéscsoportjának intézkedései;

j) pontozási jegyzőkönyv: a LEADER HACS által az ügyfél kérelme alapján, a kérelem értékelésének elősegítése érdekében kitöltött pontozási jegyzőkönyv;

k) előzetes pontozási jegyzőkönyv: a HVK által az ügyfél kérelme alapján, a kérelem értékelésének elősegítése érdekében kitöltött pontozási jegyzőkönyv;

l) költségfelmerülés időpontja: a költségfelmerülést igazoló számviteli bizonylaton feltüntetett teljesítés időpontja, annak hiányában a kiállítás időpontja.

A támogatás célja

2. §

A támogatás célja a helyi magán-, civil- és közszféra szereplőinek partnerségén alapuló LEADER HACS-ok és HVK-k hatékony működésének segítése.

A támogatott célterületek

3. §

(1) E rendelet alapján támogatás vehető igénybe az alábbi feladatok ellátása érdekében:

a) a HVS éves felülvizsgálatában való közreműködésre, valamint a HVS előrehaladásának és végrehajtásának évközi és időszakos értékelésére;

b) irodahelyiség fenntartására a LEADER HACS vagy HVK által lefedett tervezési területen, az FVM rendelet

alapján az adott tervezési területre elkészített HVS-ben foglaltak megvalósítása érdekében;

c) a HVK és a LEADER HACS által a HVS megvalósítását támogató – az e rendelet 5. számú melléklete szerinti formanyomtatványon –, az IH által előzetesen jóváhagyott olyan szakmai tanulmányok, helyzetfeltáró elemzések készítésére, amelyek a LEADER HACS-ok és a HVK-k teljes területét vagy fejlesztési szempontból több stratégiai jelentőségű területét érintik, valamint a meglévő tanulmányok, elemzések aktualizálására;

d) a HVS végrehajtásában közreműködők felkészítésére, képzésére, továbbképzésére a támogatott intézkedések vonatkozásában;

e) a HVS-hez és annak megvalósításához kötődő tájékoztatói és információs tevékenységekre, a potenciális vidékfejlesztési szereplők, kedvezményezettek, érintett felek, szociális és gazdasági partnerek, különösen a hátrányos helyzetű csoportok bevonására irányuló tájékoztatói tevékenységek folytatására;

f) a támogatott intézkedésekhez kapcsolódó projekt-előkészítésre;

g) a LEADER HACS-ok és a HVK-k területéről a projektgazdák által benyújtott támogatási és kifizetési kérelmek összeállításának segítésére, valamint ez irányú konzultációk szervezésére, lebonyolítására és ehhez kapcsolódóan ügyfélszolgálati tevékenység folytatására;

h) a támogatható intézkedések vonatkozásában benyújtandó támogatási kérelmek rögzítésére az ügyfélkapun, valamint az értékelési feladatok ellátása érdekében LEADER HACS esetén a pontozási jegyzőkönyv, HVK esetén az előzetes pontozási jegyzőkönyv kiállítására;

i) a LEADER HACS-ok, valamint a HVK-k területén működő Helyi Vidékfejlesztési Irodákkal való kapcsolattartásra, szakmai együttműködésre;

j) az IH által közvetlenül a LEADER HACS, illetve a HVK számára az ÚMVP végrehajtása érdekében a munkatervben meghatározott feladatok elvégzésére.

(2) Az (1) bekezdés b) és e) pontjában meghatározott feladat akkor minősül teljesítettnek, ha a LEADER HACS, valamint a HVK

a) az (1) bekezdés b) pontja szerinti, külön bejárattal rendelkező, legalább 20 m²-es, önálló, vezetékes telefonnal, faxszal, valamint szélessávú internet kapcsolattal ellátott irodát üzemeltet, amely legalább heti 5 napon keresztül legalább napi 8 órában az ügyfelek rendelkezésére áll, és hetente legalább egy alkalommal, legalább 2 órával meghosszabbított nyitva tartással működik;

b) legalább egy főállású, napi 8 órában foglalkoztatott, a HVS végrehajtási kérdéseiben tájékozott munkatársat alkalmaz, aki köteles részt venni az IH által szervezett képzéseken;

c) az ÚMVP támogatott intézkedései vonatkozásában 2009-től, a támogatási időszakot megelőző két hónapban legalább három tájékoztató fórumot tart;

d) a végső kedvezményezettek tájékoztatása érdekében rendszeresen aktualizált weboldalt működtet.

A támogatás mértéke, kiadások elszámolása

4. §

(1) A LEADER HACS-ok és a HVK-k által, e rendelet alapján igényelhető támogatás összegének vonatkozásában az FVM rendelet 8. § (1) bekezdésében leírtak az irányadók.

(2) Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 19. § (11) bekezdésében foglaltaktól eltérően, a támogatási és kifizetési kérelem tekintetében a támogatás alapja:

a) a nettó elszámolható kiadás, és

b) a vissza nem téríthető általános forgalmi adó összege, ha az valóban és végérvényesen a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 13. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett nem adóköteles személyeken kívüli kedvezményezetteket terheli.

(3) A 3. § (1) bekezdés a), b), e), f), g), h) és i) pontjában felsorolt tevékenységeket a LEADER HACS, illetve a HVK köteles maga ellátni, a feladat ellátása érdekében alvállalkozót nem vonhat be, megbízási szerződést nem köthet.

(4) A nettó 400 000 forintot meghaladó számlatétel esetén:

a) ha a beszerzés nem éri el a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvényben meghatározott értékhatárt, a számlatételre vonatkozóan két árajánlatot és a választás indoklását kell mellékelni a kifizetési kérelemhez;

b) ha a beszerzés eléri a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvényben meghatározott értékhatárt, a Vhr. 33. §-a szerint kell eljárni.

(5) A nettó 500 000 Ft/db összegű vagy ezen összeg feletti, nagy értékű tárgyi eszköz beszerzése csak az IH előzetes hozzájárulásával kérelmezhető az e rendelet 6. számú mellékletében szereplő formanyomtatványon. Az IH hozzájárulása után az eszköz beszerzése során az eszköz típusától és fajtájától eltérni nem lehet. A beszerzési összeg a kérelemben feltüntetett összegtől legfeljebb 15%-ban térhet el.

(6) Ha a teljesítési igazolás a beszámolóban szereplő feladatok 100%-nál kisebb mértékű teljesítéséről szól, a támogatás legmagasabb összege a kifizetési kérelem alapján az 1975/2006/EK rendelet 31. cikk (1) bekezdése szerinti szankcióval csökkentett támogatási összegének és a teljesítés mértékének a szorzata.

(7) Az e rendelet 3. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feladat vonatkozásában egy adott témában évente csak egy tanulmány, helyzetfeltáró elemzés készíthető, és évente legfeljebb hat tanulmány, helyzetfeltáró elemzés elkészítése támogatható. Az elismerhető költség tanulmányonként és helyzetfeltáró elemzésenként legfeljebb nettó

2 millió Ft. Az elkészült tanulmányokat a LEADER HACS vagy a HVK a weboldalán mindenki számára elérhető formában köteles közzétenni.

(8) A LEADER HACS és a HVK az e rendeletben foglalt támogatáson felül, a HVS végrehajtása érdekében végzett tevékenysége vonatkozásában további támogatás igénybevételére, illetve díjszedésre nem jogosult.

(9) A közforrások aránya az elszámolható kiadások 100%-a.

(10) A támogatás keretében beszerzésre kerülő eszközök vonatkozásában a Vhr. 23. § (1) bekezdés *b*) pontjától eltérően, az üzemeltetési kötelezettség a kifizetési kérelem benyújtásától számítva 5 évig tart.

Elszámolható kiadások

5. §

(1) A kifizetés elszámolásának alapja a teljesítési igazolás, amit az IH a vonatkozó kifizetési kérelem benyújtási időszak 15. napjáig juttat el a LEADER HACS és a HVK részére.

(2) A 3. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok vonatkozásában elszámolhatóak az e rendelet

a) 2. és 3. számú melléklete szerinti, működéshez kötődő dologi jellegű kiadások; valamint

b) 4. számú melléklete szerinti, működéshez kötődő személyi jellegű kiadások.

(3) A 3. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátása érdekében, az adott elszámolási időszakra vonatkozó feladatok ellátásával összefüggően a 2009. évtől:

a) a 2. és 3. számú melléklet szerinti, működéshez kötődő dologi jellegű kiadás legfeljebb 80%-ban,

b) a 4. számú melléklet szerinti, működéshez kötődő személyi jellegű kiadás legalább 20%-ban számolható el.

(4) A 7411, 7412, 7413, 7414, 7420, 7450, 7487, SZJ 03 számú tevékenységek vonatkozásában az adott elszámolási időszakban igényelhető összeg nem haladhatja meg a 8 000 000 Ft-ot.

(5) Az első kifizetési kérelem keretében a LEADER HACS-ok és a HVK-k működése kapcsán, a jogi személyiséggel rendelkező szervezet bejegyzését követően, de legkorábban 2008. augusztus 1-jétől felmerült kiadások számolhatóak el.

(6) Az évente igényelhető összeg nagysága nem haladhatja meg az FVM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott működési költség 20%-át.

(7) E rendelet 5. és 6. számú melléklete alapján kérvényezett IH hozzájárulás esetében az IH a kérelemnek az IH-hoz postai vagy személyes úton történő megküldésétől számított 30 napon belül hoz határozatot.

(8) A jogi személyiséggel rendelkező LEADER HACS-ok és HVK-k vállalkozási tevékenységéhez kötődő

költségei nem számolhatóak el. A működési költség terhére beszerzésre kerülő eszközök a vállalkozási tevékenység végzését nem segíthetik elő. A 3. § (1) bekezdésében szereplő feladatok és a vállalkozási tevékenység kapcsán egyaránt felmerült költségek esetében a költségeket arányosítani szükséges. Személyi jellegű kiadások esetében az arányosítás a feladatellátásra fordított munkaidő alapján, az iroda fenntartásával kapcsolatban felmerülő általános költségek esetében pedig az alapterület alapján történik a költségek megosztása.

(9) A LEADER HACS-ok és a HVK-k részére az ÚMVP III. és IV. tengelyére megállapított, a HVS-ben alakított teljes forrás arányában kerülnek megosztásra az elszámolt működési költségek. A 2008-ban felmerülő költségek a III. tengely működési költségét terhelik.

(10) Az IH az FVM rendelet alapján 2009. év végén és azt követően évente ellenőrzi a LEADER HACS-ok és HVK-k által felhasznált működési forrást, amely során megvizsgálja a működési költség és a LEADER HACS és a HVK rendelkezésére álló fejlesztési forrás felhasználási arányát. Ezen ellenőrzés során kiderül, hogy a működési költség és a fejlesztési forrás felhasználási aránya nincs összhangban, akkor az IH az eltérésnek megfelelően jogosult módosítani, átütemezni a rendelkezésre álló működési költség felhasználásának ütemét.

A támogatás igénybevételének feltétele

6. §

Az e rendelet szerinti támogatás igénybevételére az IH által kiadott elismerő határozattal és jogi személyiséggel rendelkező LEADER HACS és HVK jogosult.

A támogatási és a kifizetési kérelem benyújtása

7. §

(1) Az 1. számú mellékletben felsorolt LEADER HACS-ok és HVK-k által alapított jogi személyek a támogatási kérelmet 2008. évben november 1. és november 30. között, 2009-től pedig évente az (5) bekezdésben meghatározott időszakokban nyújthatják be postai úton az MVH kirendeltségéhez, az MVH által rendszeresített nyomtatványon.

(2) A támogatási kérelem egyben első kifizetési kérelemnek is minősül.

(3) A támogatási kérelemhez csatolni kell:

a) az IH által kiállított elismerő határozatot, valamint

b) a támogatásra jogosult szervezet cégbejegyzéséről, valamint az egyesület bejegyzéséről szóló jogerős döntés hitelesített másolatát.

(4) A támogatási kérelemhez a Vhr. 27. §-ának *e)*, *f)*, *h)* és *i)* pontjában foglaltaktól eltérően pénzügyi és üzleti tervet nem kell csatolni.

(5) A kifizetési kérelmet 2009-től minden évben:

a) január 1-jétől január 31-ig,

b) március 1-jétől március 31-ig,

c) május 1-jétől május 31-ig,

d) július 1-jétől július 31-ig,

e) szeptember 1-jétől szeptember 30-ig és

f) november 1-jétől november 30-ig

lehet benyújtani az MVH-hoz, az MVH által rendszeresített formanyomtatványon, postai úton. Az utolsó kifizetési kérelem 2015. július 1-jétől július 31-ig nyújtható be.

(6) A kifizetési kérelemhez csatolni kell:

a) a LEADER HACS, illetve a HVK adott időszakra szóló, IH által jóváhagyott munkatervét;

b) a 3. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok elvégzéséről szóló teljesítési igazolást;

c) a 4. § (4) bekezdése esetén a két árajánlatot és a választás indoklását;

d) az 5. § (8) bekezdésében meghatározottak szerint a költségek arányosítására vonatkozó számítást;

e) a 3. § *c)* pontja és a 4. § (5) bekezdésének értelmében az IH előzetes írásbeli hozzájáruló nyilatkozatát;

f) a vállalkozási tevékenységből származó árbevételről szóló nyilatkozatot.

(7) Abban az esetben, ha a LEADER HACS, illetve a HVK nem teljesíti a munkatervében meghatározott feladatokat, az IH jogosult százalékos formában meghatározni a teljesítés mértékét.

(8) A kifizetési kérelemben kizárólag az adott benyújtási időszakot megelőző, a költségfelmerülési időpont szerinti kéthavi kiadásokat igazoló bizonylatok ismerhetők el.

Jogkövetkezmények

8. §

(1) Ha az IH visszavonja a LEADER HACS, illetve a HVK címet, akkor a LEADER HACS, illetve a HVK támogatási jogosultsága megszűnik, és a LEADER HACS, illetve a HVK a korábban megítélt támogatási összegből beszerzett tárgyi eszközök beszerzési értéke 25%-ának visszafizetésére köteles.

(2) Ha a LEADER HACS, illetve a HVK egymást követő három kifizetési időszakban – a teljesítési igazolás szerint – a beszámolóban szereplő feladatok legalább 50%-át nem teljesíti, az IH visszavonja a LEADER HACS, illetve a HVK címet.

(3) Az (1) bekezdés szerinti visszavonásról az IH a visszavonástól számított öt munkanapon belül értesíti az MVH-t, valamint a LEADER HACS-ot és a HVK-t.

(4) Ha a LEADER HACS vagy a HVK a projektgazda által benyújtott kérelemhez – az IH és a LEADER HACS, illetve az IH és a HVK közötti, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005. EK tanácsi rendelet 3. és 4. tengelyének keretében megalakuló helyi akciócsoportok elismerési rendjével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet szerinti együttműködési megállapodásban rögzítettek alapján – a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabályban meghatározott támogatási időszak utolsó napját követő 20 napon belül pontozási jegyzőkönyvet, illetve előzetes pontozási jegyzőkönyvet indokolatlanul nem állítja ki, akkor az a teljesítési arány jegyzőkönyvenkénti 5%-os csökkentését vonja maga után. A LEADER HACS, illetve a HVK csak abban az esetben tagadhatja meg a pontozási jegyzőkönyv, illetve az előzetes pontozási jegyzőkönyv kiállítását, ha a projektgazda nem bocsátja rendelkezésére az MVH-nak benyújtandó támogatási kérelmét.

(5) Ha a LEADER HACS vagy a HVK által a pontozási jegyzőkönyvben, illetve az előzetes pontozási jegyzőkönyvben rögzített pontszám az egy év során beérkezett kérelmek 20%-ában eltér a végleges rangsorban szereplő pontszámtól, akkor az a következő évi működési költségkeret 5%-os csökkentését eredményezi. A 20%-ot meghaladó mértékű eltérés esetén további százalékpontonkénti 1%-os költségkeret csökkentés alkalmazandó.

(6) Ha a LEADER HACS vagy a HVK vállalkozási tevékenységéről valótlan adatokat szolgáltat, akkor az IH visszavonja a LEADER HACS vagy a HVK címet.

Záró rendelkezés

9. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

10. §

Ez a rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 63. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Gráf József s. k.,

földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

1. számú melléklet a 141/2008. (X. 30.) FVM rendelethez**Az e rendelet alapján támogatásra jogosult LEADER helyi akciócsoporthoz
és Helyi Vidékfejlesztési Közösségek**

	LEADER HACS neve	Megalapított jogi személyiségű szervezet név
1.	8 Palóc+28	36 Jó Palóc Közhasznú Egyesület
2.	A Bakonyért Helyi Közösség	„A BAKONYÉRT” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület
3.	A Duna összекöt	Duna Összeköt Egyesület
4.	A Vásárhelyi Vidék Jövőjéért	A Vásárhelyi Vidék Jövőjéért Egyesület
5.	Abaúj Leader Akciócsoport	Abaúj Leader Egyesület közhasznú társadalmi szervezet
6.	Alpokalja Ikva mente LEADER Helyi Közösség	Alpokalja Ikvamente Leader Egyesület
7.	Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért	Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért Egyesület
8.	Bakony és Balaton Keleti Kapuja	Bakony és Balaton Keleti Kapuja Egyesület
9.	Bakonyalja-Kisalföld kapuja	Bakonyalja-Kisalföld kapuja Vidékfejlesztési Egyesület
10.	Balaton-Felvidéki Akciócsoport	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület
11.	Bihar Sárrét Összefogás	Bihar Sárrét Összefogás Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
12.	Bonyhádi Helyi Közösség	Tolnai Hármas Összefogás non-profit Kft.
13.	Borsod-Torna-Gömör	Borsod-Torna-Gömör Egyesület
14.	Börzsöny-Duna-Ipoly (Szobi HK)	Börzsöny-Duna-Ipoly Vidékfejlesztési Egyesület
15.	Bükk-Miskolc Térségi Akciócsoport	Bükk-Miskolc Térségi Vidékfejlesztési non-profit Kft.
16.	Cserhátalja Helyi Közösség	Cserhátalja LEADER Nonprofit Kft.
17.	Dél-balatoni Helyi Közösség	Dél-balatoni LEADER Nonprofit Vidékfejlesztési Zrt.
18.	Dél-Borsodi Akciócsoport	Dél-Borsodi LEADER Egyesület
19.	Déli Napfény	Déli Napfény Nonprofit Kft.
20.	Dél-Mátra	Dél-Mátra Közhasznú Egyesület
21.	Dél-Zempléni Nektár LEADER Helyi Közösség	Dél-Zempléni Nektár LEADER Nonprofit Vidékfejlesztési Kft.
22.	DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködések	DIPO Duna-Ipoly Határmenti Együttműködés Helyi Közössége Közhasznú Egyesület
23.	Dunamellék-Felső-Kiskunság-Homokhátság-Sárvíz Helyi Közösség	Dunamelléki Leader Egyesület
24.	Duna-Pilis-Gerecse, kalandra hív a vármegye!	„Duna-Pilis-Gerecse” Vidékfejlesztési Egyesület
25.	Eger vidék kincsei	Eger vidék kincsei Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
26.	Érmelléki Helyi Közösség	Érmelléki Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
27.	Észak Hevesi	Észak Hevesi Vidék Fejlődéséért Közhasznú Egyesület

	LEADER HACS neve	Megalapított jogi személyiségű szervezet név
28.	Észak-Borsodi LEADER Unió Helyi Közösség	Észak-Borsodi LEADER Unió Helyi Közösség Egyesület
29.	Észak-Kaposi Partnerek	Észak-kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület
30.	Észak-Kelet Pest Megyei Helyi Közösség	Észak-Kelet Pest Megyei Leader Egyesület
31.	Észak-Tolna Hegyhát Helyi Közösség	Észak-Tolna Hegyhát Egyesület
32.	Felső-Bácska	Felső-Bácska Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
33.	Felső-Homokhátság Helyi Közösség	Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület
34.	Felső-Szabolcsi LEADER	Felső-Szabolcsi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
35.	Felső-Tisza Völgye	Felső-Tisza Völgye Vidékfejlesztési Egyesület
36.	Gerence-Marcál-Somló	Gerence-Marcál-Rába és Somló Környéke Vidékfejlesztési Egyesület
37.	GERJE-SZTŐK	GERJE-SZTŐK Helyi Vidékfejlesztési Közösség Egyesület
38.	Göcsej-Hegyhát	Göcsej-Hegyhát Leader Egyesület
39.	Hajdúvölgy – Körösmente	Hajdúvölgy – Körösmente Térség Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület
40.	HAJT-A Csapat	HAJT-A Csapat Egyesület
41.	HA-VER Hajdúsági Versenyképesség Akciócsoport	HA-VER Hajdúsági Versenyképesség Nonprofit Kft.
42.	Homokhátság	Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület
43.	Hortobágy	Hortobágyi Leader Nonprofit Kft.
44.	Innovatív Dél-Zala	Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület
45.	Ipoly-menti Palócok	Ipoly-menti Palócok Térségfejlesztő Egyesülete
46.	Jászsági Kistérségi	Jászsági Kistérségi Helyi közösség Egyesület
47.	Kemenesalja-Hegyhát	Sághegy Leader Egyesület
48.	Kertészek Földje Helyi Közösség	Kertészek Földje Akciócsoport Egyesület
49.	Kis-Duna-menti Helyi Közösség	Kis-Duna-menti Vidékfejlesztési Egyesület
50.	Kiskunok Vidékéért Akciócsoport	Kiskunok Vidékéért Egyesület
51.	Koppányvölgye	Koppányvölgyi Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
52.	Körösök Völgye Akciócsoport	Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft.
53.	Körös-Sárréti Helyi Közösség	Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület
54.	Közép-Nyírségért és Rétközért	Közép-Nyírségért és Rétközért Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
55.	Közép-Tisza-Zagyva Vidékfejlesztési Társaság LEADER Közösség	Közép-Tisza-Zagyva Vidékfejlesztési Egyesület
56.	Kunsági Helyi Közösség	ÜDE-KUNSÁG Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
57.	Maros-völgyi Helyi Közösség	Maros-völgyi LEADER Egyesület
58.	Mecsek-Völgység-Hegyhát	Mecsek-Völgység-Hegyhát Egyesület
59.	Mecsekvidék	Mecsekvidék Helyi Közösség Egyesület
60.	MEZŐFÖLD Helyi Közösség	MEZŐFÖLD Helyi Közösség Egyesület
61.	Mezőföldi Híd	Mezőföldi Híd Térségfejlesztő Egyesület

	LEADER HACS neve	Megalapított jogi személyiségű szervezet név
62.	Nagykunságért LEADER Helyi Közösség	Nagykunságért Térségi Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
63.	Nyírség Fejlődéséért	Nyírség Fejlődéséért Leader Közhasznú Egyesület
64.	Nyírség Helyi Közösség	Nyírség Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
65.	Nyugat Kapuja	UTIRO Leader Egyesület
66.	Ormánságtól a Szársomlyóig	Dél-Baranya határmenti települések Egyesülete
67.	Őrség Határok Nélkül	Őrség Határok Nélkül Egyesület
68.	Pannonhalmi-Sokoróalj-Rábcatorok Helyi Közösség	Pannónia Kincse Leader Egyesület
69.	Rábaköz	Rábaköz Vidékfejlesztési Egyesület
70.	Rinya-Dráva Szövetség	Rinya-Dráva Szövetség Egyesület
71.	Sárköz-Dunavölgye-Siómente Helyi Közösség	Sárköz-Dunavölgye-Siómente Egyesület
72.	SÁRVÍZ Helyi Közösség	SÁRVÍZ Helyi Közösség Egyesület
73.	Somló-Marcalmente-Bakonyalja	Somló-Marcalmente-Bakonyalja Leader Akciócsoport Közhasznú Egyesület
74.	Strázsa-Felső Tápió	Strázsa-Felső Tápió Vidékfejlesztési Nonprofit Kft.
75.	Szatmár Helyi Közösség	Szatmár Leader Egyesület
76.	Szigetköz Mosoni-sík Helyi Közösség	Szigetköz Mosoni-sík Leader Egyesület
77.	Szinergia LEADER Közösség	Szinergia Egyesület
78.	Tisza-menti LEADER Helyi Közösség	Tisza-Menti Leader Közhasznú Egyesület
79.	Tisza-Tarna-Rima-Menti LEADER Akciócsoport	Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztéséért Egyesület
80.	Tiszatér	Tiszatér Leader Egyesület
81.	Tisza-tó Térsége	Tisza-tó Térsége Leader Egyesület
82.	Tiszától a homokhátságig LEADER fejlesztési csoport	Homokhátság Fejlődéséért Nonprofit Kft.
83.	Tiszazugért	Tiszazugért Leader Nonprofit Kft.
84.	Vasi Őrtorony	Vasi Őrtorony Közhasznú Egyesület
85.	Velencei-tó Helyi Közösség	Velencei-tó Térségfejlesztő Egyesület
86.	Vértes-Gerecse	Vértes-Gerecse Vidékfejlesztési Közösség közhasznú egyesület
87.	Vidékünk a jövőnk Helyi Közösség	Vidékünk a jövőnk Szövetség
88.	Völgy Vidék Helyi Akciócsoport	Völgy Vidék Vidékfejlesztési Közösség Közhasznú Egyesület
89.	zAGYvaság	Zagyvasági Vidékfejlesztési Közhasznú Egyesület
90.	Zala Termálvölgye	Zala Termálvölgye Egyesület
91.	Zala Zöld Szíve	Zala Zöld Szíve Vidékfejlesztési Egyesület
92.	Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig	Zalai Dombháttól a Vulkánok Völgyéig Egyesület
93.	Zalai Témautak	Zalai Témautak Szolgáltató Nonprofit Kft.
94.	Zempléni Tájak Helyi Közösség	Zempléni Tájak Vidékfejlesztési Egyesület
95.	Zengő-Duna Helyi Közösség	Zengő-Duna Vidékfejlesztési Egyesület
96.	Zselici Lámpások	Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület

2. számú melléklet a 141/2008. (X. 30.) FVM rendelethez**A 141/2008. (X. 30.) FVM rendelet alapján elszámolható,
működéshez kötődő dologi jellegű kiadások (SZJ03)**

2224	Nyomdai előkészítő tevékenység
2211	Könyvkiadás
2212	Napilapkiadás
2213	Időszaki kiadvány kiadása
2215	Egyéb kiadás
2223	Könyvkötés, kapcsolódó szolgáltatás
2233	Számítógépes adathordozó sokszorosítása
3001	Irodagépgyártás
3002	Számítógép, készülék gyártása
3612	Irodabútor gyártása
3614	Egyéb bútor gyártása
4011	Villamosenergia-termelés
4013	Villamosenergia-elosztás
4022	Gázelosztás
4030	Gőz-, melegvízellátás
4100	Víztermelés, -kezelés, -elosztás
5211	Élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelem
5212	Iparcikk jellegű vegyes kiskereskedelem
5221	Zöldség-, gyümölcs-kiskereskedelem
5224	Pékáru-, édesség-kiskereskedelem
5225	Ital-kiskereskedelem
5227	Egyéb élelmiszer-kiskereskedelem
5241	Textil-kiskereskedelem
5244	Bútor, háztartási cikk kiskereskedelme
5245	Elektromos háztartási cikk kiskereskedelem
5247	Könyv-, újság-, papíráru-kiskereskedelem
5248	Egyéb, máshova nem sorolt iparcikk-kiskereskedelem
5530	Étkezőhelyi vendéglátás
5551	Munkahelyi étkeztetés
6010	Vasúti szállítás
6021	Menetrendszerű egyéb szárazföldi személyszállítás
6022	Taxis személyszállítás
6024	Közúti teherszállítás
6411	Nemzeti postai tevékenység

6412	Futárpostai tevékenység
6420	Távközlés
6603	Nem életbiztosítás
7020	Ingatlan bérbeadása, üzemeltetése
7110	Gépkocsikölcsönzés
7133	Irodagép, számítógép kölcsönzése
7210	Hardver-szaktanácsadás
7221	Szoftverkiadás
7222	Egyéb szoftver-szaktanácsadás, -ellátás
7230	Adatfeldolgozás
7240	Adatbázis-tevékenység, on-line kiadás
7250	Irodagép-, számítógép-javítás
7260	Egyéb számítástechnikai tevékenység
7310	Műszaki kutatás, fejlesztés
7320	Humán kutatás, fejlesztés
7411	Jogi tevékenység
7412	Számviteli, adószakértői tevékenység
7413	Piac-, közvélemény-kutatás
7414	Üzletviteli tanácsadás
7420	Mérnöki tevékenység, tanácsadás
7450	Munkaerő-közvetítés
7470	Takarítás, tisztítás
7481	Fényképészet
7485	Titkári, fordítói tevékenység
7487	Máshova nem sorolt, egyéb gazdasági szolgáltatás
7511	Általános közigazgatás
7513	Üzleti élet szabályozása
8010	Alapfokú oktatás
8030	Felsőfokú oktatás
8042	Máshova nem sorolt felnőtt- és egyéb oktatás
8541	Felső szintű, nem felsőfokú oktatás
9001	Szennyvíz gyűjtése, kezelése
9002	Hulladékkezelés
9211	Film-, videógyártás
9212	Film-, videoterjesztés
9220	Rádió-, televízióműsor-szolgáltatás
9412	Szakmai érdekképviselés

3. számú melléklet a 141/2008. (X. 30.) FVM rendelethez**A 141/2008. (X. 30.) FVM rendelet alapján elszámolható,
működéshez kötődő dologi jellegű kiadások VTSZ szám alapján**

0401	Tej és tejszín nem sűrítve, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása nélkül
0402	Tej és tejszín sűrítve vagy cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával
0901	Kávé nyersen, pörköelve vagy koffeinmentesen is; kávéhéj és -burok; bármilyen arányban valódi kávé tartalmazó pótkávé
1701	Nád- vagy répacukor és vegytiszta szacharóz szilárd állapotban
1905	Kenyér, cukrászsütemény, kalács, keksz (biscuit) és más pékáru kakaótartalommal is; áldozóostya, üres gyógyszerkapszula, pecsételőostya, rizspapír és hasonló termék
2009	Gyümölcsle (beleértve a szőlőmustot is) és zöldségle nem erjesztve és hozzáadott alkoholtartalom nélkül, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával is
2101	Kávé-, tea-, vagy matétea-kivonat, -eszencia és -koncentrátum és ezen termékeken vagy kávé, teán, vagy matéteán alapuló készítmények; pörkölt cikória és más pörkölt pótkávé, valamint ezeknek kivonata, eszenciája és koncentrátuma
2201	Víz, beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és a szénsavas vizet is, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadása és ízesítés nélkül; jég és hó
2202	Víz, beleértve a természetes vagy mesterséges ásványvizet és szénsavas vizet is, cukor vagy más édesítőanyag hozzáadásával vagy ízesítve és más alkoholmentes ital, a 2009 vtsz. alá tartozó gyümölcs- és zöldséglevelek kivételével
2204	Bor friss szőlőből, beleértve a szeszezett bort is; szőlőmust, a 2009 vtsz. alá tartozó kivételével
2208	Nem denaturált etil-alkohol kevesebb, mint 80 térfogatszázalék alkoholtartalommal; szesz, likőr és más szeszes ital
3401	Szappan; szappanként használt szerves felületaktív termékek és készítmények rúd, kocka vagy más formába öntve, szappantartalommal is; bőr (testfelület) mosására szolgáló szerves felületaktív anyagok vagy készítmények folyadék vagy krém formájában és a kiskereskedelmi forgalom számára kiszerelve szappantartalommal is; szappannal vagy tisztítószerrel impregnált, bevont vagy borított papír, vatta, nemez vagy nem szőtt textília
3605	Gyufa, a 3604 vtsz. alá tartozó pirotechnikai cikkek kivételével
3702	Fényérzékeny, megvilágítatlan fényképészeti film tekercsben, bármilyen anyagból a papír, a karton a textil kivételével; fényérzékeny, megvilágítatlan, azonnal előhívó film tekercsben
3920	Más műanyag lap, lemez, film, fólia, szalag és csík, amely nem porózus, és nem erősített, nem laminált vagy más anyagokkal hasonlóan nem kombinált
3924	Műanyag edények, evőeszközök, konyhafelszerelések, más háztartási eszközök, és higiéniai vagy tisztálkodási áruk
4016	Más áru vulkanizált lágygumiból
4202	Bőrönd, koffer, piperedoboz, diplomatatáska, aktatáska, iskolatáska, szemüveg-, látszó-, fényképezőgéptok, hangszertáska, fegyvertok, pisztolytáska és hasonló tartó és tok; útításka, hőszigetelt táska ételmszerhez vagy italhoz, piperetáska, hátizsák, kezításka, bevásárlótáska, levéltárca, pénztárca, térképtáska, cigarettatárca, dohányzacskó, szerszámtáska és -tok, sporttáska, palacktok, ékszerartó, púderdoboz, evőeszköztartó és hasonló tartó és tok természetes vagy mesterséges bőrből, műanyag lapokból, textiltől, vulkánfibrából vagy papírkartonból, vagy teljesen vagy nagy részben ilyen anyagokkal vagy papírral beborítva is
4401	Tűzifa hasáb, tuskó, rőzse, köteg vagy hasonló formában; faforgács vagy hasonló részek; fűrészpor és fahulladék és -maradék, hasáb, brikett, labdac (pellet) vagy hasonló alakra tömörítve is

4601	Fonat és fonásanyagból készült hasonló áru csíknak összeállítva is; fonásanyag, fonat és fonásanyagból készült hasonló termék párhuzamos pászmákban lap alakban összekötve vagy szőve, félig kész vagy késztermék is (pl. gyékényszőnyeg, lábtörlő, függöny)
4602	Kosáráru, fonásáru és fonásanyagból közvetlenül kész alakban előállított más áru vagy a 4601 vtsz. alá tartozó anyagokból készült áru; szivacsból (luffaszivacs) készült áru
4801	Újságpapír tekercsben vagy ívben
4803	Toalett vagy arcápoló selyem alappapír, törölköző vagy szalvéta alappapír, továbbá hasonló háztartási vagy egészségügyi cikk előállítására felhasználható, kreppelt, ráncolt, domborított, perforált, felületileg színezett, díszített vagy nyomtatott alappapír, cellulózvatta és cellulózszálból álló szövedék tekercsben vagy ívben
4808	Hullámpapír és -karton (egy vagy két oldalon sima papírral beborított is), kreppelt, redőzt, domborított vagy perforált papír és karton tekercsben vagy ívben, a 4803 vtsz. alá tartozók kivételével
4809	Karbonpapír, önmásolópapír és más másoló vagy átíró más papír, nyomtatott is (beleértve a sokszorosító stencilezéshez vagy az ofset nyomólemezhöz való bevont vagy impregnált papírt is), tekercsben vagy ívben
4810	Papír és karton egyik vagy mindkét oldalán kaolinnal (kínai agyaggal) vagy más szervesetlen anyaggal bevonva, kötőanyag felhasználásával is, de más bevonat nélkül, felületileg színezett, díszített vagy nyomtatott is, tekercsben vagy téglalap (beleértve a négyzet) alakú ívben, bármilyen méretben
4811	Papír, karton, cellulózvatta és cellulózszálból álló szövedék bevonva, impregnálva, borítva, felületileg színezve, díszítve vagy nyomtatva, tekercsben vagy téglalap (beleértve a négyzet) alakú ívben, bármilyen méretben a 4803, 4809 vagy a 4810 vtsz. alá tartozók kivételével
4816	Karbonpapír, önmásolópapír és más másoló vagy átíró más papír (a 4809 vtsz. alá tartozók kivételével), a sokszorosító stencil- és az ofset nyomólemezpapír, dobozba kiszerve is
4817	Boríték, zárt levelezőlap, postai levelezőlap és más levelezőlap papírból vagy kartonból; levelezőpapír-készletet tartalmazó, papírból vagy kartonból készült doboz, tasak, tárcsa és mappa
4818	Toalett- (WC-) és hasonló papír, háztartási vagy egészségügyi célra szolgáló cellulózvatta vagy cellulózszálból álló szövedék, legfeljebb 36 cm széles tekercsben vagy méretre vagy alakra vágva; zsebkendő, tisztítókendő, törő, asztalterítő, szalvéta, csecsemőpelenka, tampon, lepedő és hasonló háztartási, egészségügyi vagy kórházi cikk, ruházati cikk és ruházati tartozék papíripari rostanyagból, papírból, cellulózvattából vagy cellulózszálból álló szövedékből
4819	Doboz, láda, tok, zsák és más csomagolóeszköz papírból, kartonból, cellulózvattából vagy cellulózszálból álló szövedékből; iratgyűjtő doboz, levéltartó doboz és hasonló cikk papírból vagy kartonból irodai, üzleti vagy hasonló célra
4820	Regiszter, üzleti könyv, jegyzetfüzet (notesz), megrendelőkönyv, orvosi vénytömb, írókönyv, előjegyzési jegyzetkönyv, napló és hasonló termék, iskolai füzet, írókönyv, iratrendező (cserélhető lapokkal vagy más), dosszié, iratborító, sokszorosított üzleti űrlap, karbon betétlapos tömb és más irodaszer papírból vagy kartonból; album, minták vagy gyűjtemények számára és könyvborító papírból vagy kartonból
4823	Más papír, karton, cellulózvatta és cellulózszálból álló szövedék méretre vagy alakra vágva; más termék papíripari rostanyagból, papírból, kartonból, cellulózvattából vagy cellulózszálból álló szövedékből
4901	Nyomtatott könyv, brosúra, röpirat és hasonló nyomtatvány, egyes lapokban is
4902	Újság, folyóirat és időszakos kiadvány, illusztrálva vagy reklámtartalommal is
4905	Nyomtatott térkép és vízrajzi vagy minden más hasonló nyomtatott térkép, beleértve az atlaszt, falitérképet, helyrajzi térképet és földgömböt is
4907	Forgalomban lévő vagy forgalomra bocsátásra szánt postai, illeték- vagy hasonló postatiszta bélyeg abban az országban, ahol névértéke van vagy lesz; bélyegzőlenyomattal ellátott papír; bankjegy; csekkürlap; részvény, értékpapír vagy kötvény és hasonló jogcímű okmányok

4909	Nyomtatott vagy illusztrált postai képes levelezőlap; nyomtatott lapok személyes üdvözléttel, üzenettel vagy bejelentéssel, illusztrálva, díszítve és borítékkal is
4910	Bármilyen nyomtatott naptár, beleértve a naptárblokkot is
4911	Más nyomtatvány, beleértve a nyomtatott képet és fényképet is
5701	Csomózott szőnyeg és más textil padlóborító, konfekcionálva is
5702	Szőtt szőnyeg és más textil padlóborító, nem csomózva, nem tűzve, konfekcionálva is, beleértve a Kelim, Schumack, Karamanie és hasonló kézi szövésű szőnyeget is
6303	Függöny (beleértve a drapériát is), és belső vászonroló; ágyfüggöny
6304	Más lakástextília, a 9404 vtsz. alá tartozók kivételével
6308	Szőnyeg, faliszőnyeg, hímzett asztalterítő vagy szalvéta vagy hasonló textiltermékek készítésére szolgáló, szövetből és fonalból álló készlet, tartozékokkal, kellékekkel is, a kiskereskedelmi forgalomban szokásos kiszerezésben
6912	Asztali, konyhai, más háztartási és tisztálkodási áru kerámiából, a porcelán vagy kínai porcelán kivételével
7013	Asztali, konyhai, tisztálkodási, irodai, lakásdíszítési vagy hasonló célra szolgáló üvegáru (a 7010 és a 7018 vtsz. alá tartozók kivételével)
8215	Kanál, villa, merőkanál, szűrőkanál, tortalapát, halkés, vajkés, cukorfogó és hasonló konyhai vagy asztali eszköz
8414	Lég- vagy vákuumszivattyú, lég- vagy más gázkompresszor és ventilátor; elszívó vagy visszavezető kürtő beépített ventilátorral, szűrővel is
8418	Hűtőgép, fagyasztógép és más hűtő- vagy fagyasztókészülék, elektromos vagy más működésű is; hőszivattyú a 8415 vtsz. alá tartozó légkondicionáló berendezés kivételével
8443	Nyomdaipari gép, amely nyomólapok, nyomóhengerek és más, a 8442 vtsz. alá tartozó nyomóalkatrészek segítségével működik; más nyomtatók, másológépek és faxgépek, kombinálva is; ezek alkatrészei és tartozékai
8470	Számológép és számoló funkcióval ellátott zsebméretű adatrögzítő, előhívó és megjelenítő gép; könyvelőgép, postai bérmentesítő gép, jegykiadó gép és hasonló gép számológéppel; pénztárgép
8471	Automatikus adatfeldolgozó gép és egységei; mágneses vagy optikai leolvasó, adatátíró gép a kódolt adat adathordozóra történő átírására és máshol nem említett gép ilyen adatok feldolgozásához
8472	Más irodai gép (pl. stencil- vagy más sokszorosítógép, címíró gép, automata bankjegykiadó gép, érmeválogató, érmeszámláló vagy érmezsomagoló gép, ceruzahegyszívó, lyukasztó- vagy fűzőgép)
8507	Elektromos akkumulátorok, beleértve ezek akár téglalap (beleértve a négyzet) alakú elválasztó elemeit is
8509	Elektromechanikus háztartási készülékek beépített elektromotorral, a 8508 vtsz. alá tartozó porszívók kivételével
8516	Elektromos átfolyásos vagy tárolós vízmelegítő és merülőforraló; helyiségek fűtésére szolgáló elektromos lég- és talajmelegítő készülék; elektrotermikus fodrászati készülék (pl. hajszárító, sütővas, sütővasmelegítő) és kézzsárító készülék; villanyvasaló; más elektrotermikus háztartási készülék; elektromos fűtőellenállás a 8545 tsz. alá tartozó kivételével
8517	Távbeszélő-készülékek, beleértve a mobiltelefon-hálózatokhoz vagy más vezeték nélküli hálózatokhoz való készülékeket; hang, képek vagy más adatok továbbítására vagy vételére szolgáló más készülékek, beleértve a vezetékes vagy vezeték nélküli hálózatok (helyi- vagy nagy kiterjedésű hálózat) távközlési berendezéseit a 8443, 8525, 8527 vagy 8528 vtsz. alá tartozó, továbbításra vagy vételre szolgáló készülékek kivételével
8518	Mikrofon és tartószerkezete; hangszóró, dobozba szerelve is; fejhallgató és fülhallgató, mikrofonnal összeépítve is, valamint egy mikrofonból és egy vagy több hangszóróból álló egység; hangfrekvenciás elektromos erősítő; elektromos hangerősítő egység

8519	Hangfelvevő- vagy hanglejátszó készülék
8523	Lemezek, szalagok, szilárd, állandó nem felejtő tároló eszközök, „intelligens kártyák” és más adathordozók hang vagy más jel rögzítésére, rögzített is, beleértve a matricát és a mesterlemezt lemezek gyártásához, a 37. árucsoportba tartozó termékek kivételével
8525	Rádió- vagy televízióműsor-adókészülék, -vevőkészülékkel vagy hangfelvevő vagy -lejátszó készülékkel egybeépítve is; televíziós kamerák (felvevők), digitális fényképezőgépek és videokamera-felvevők
8527	Rádióműsor-vevőkészülék, hangfelvevő vagy -lejátszó készülékkel vagy órával kombinálva is, közös házban
8528	Monitorok és kivetítők, beépített televízióvevő-készülék nélkül; televíziós adás vételére alkalmas készülék, rádióműsor-vevőkészüléket vagy hang- vagy képfelvevő vagy -lejátszó készüléket magában foglaló is
8529	Kizárólag vagy elsősorban a 8525-8528 vtsz. alá tartozó készülékek alkatrészei
8531	Elektromosan működő, akusztikus vagy vizuális jelzőberendezés (pl. csengő, sziréna, jelzőtábla, betörést vagy tüzet jelző riasztókészülék) a 8512 vagy a 8530 vtsz. alá tartozó kivételével
8542	Elektronikus integrált áramkörök
9006	Fényképezőgép (a mozgófényképészeti kivételével); fényképészeti villanófény-készülék és villanókörte, a 8539 vtsz. alá tartozó kisülési cső kivételével
9017	Rajzoló-, jelölő- vagy matematikai számológép és eszköz (pl. rajzológép, pantográf, szögmérő, rajzolókészlet, logarléc, logartárcsa); ebbe az árucsoportba más vtsz. alá nem besorolható kézi hosszúságmérő eszköz (pl. mérőrud és -szalag, mikrométer, körző)
9401	Ülőbútor (a 9402 vtsz. alá tartozó kivételével), ággyá átalakítható ülőbútor is, és ezek részei
9403	Más bútor és részei
9405	Lámpa és világítófelszerelés, beleértve a keresőlámpát és spotlámpát is, és mindezek másutt nem említett alkatrésze; megvilágított jelzések, reklámfeliratok, cégtáblák és hasonló, állandó jellegű fényforrással szerelve, valamint mindezek másutt nem említett alkatrésze
9603	Seprű, kefe és ecset (gép, készülék- vagy járműalkatrészt képező kefe is), kézi működtetésű, mechanikus padlóseprő motor nélkül, nyeles felmosó-, mosogatóruha és tollseprű, kefe, seprű vagy ecset előállításához előkészített csomó és nyaláb; szobafestő párna és henger, gumibetétes törő (a gumihengeres kivételével)
9608	Golyóstoll, filc- és más, szivacsvégű toll és jelző; töltőtoll, rajzoló-toll és egyéb toll; másoló töltőtoll (átíró-toll); töltőceruza vagy csúszóbetétes ceruza; tollszár, ceruzahosszabbító és hasonló; mindezek részei (beleértve a kupakot és a klipszet is), a 9609 vtsz. alá tartozó áru kivételével
9609	Ceruza (a 9608 vtsz. alá tartozó kivételével), rajzkréta, ceruzabél, pasztellkréta, rajzszén, író- és rajzkréta és szabókréta
9612	Írógép- és hasonló szalag, tintával vagy más anyaggal – lenyomat készítésére – átitatva, orsón vagy kazettában is; bélyegzőpárna, dobozzal is, átitatva vagy sem
9613	Öngyújtó és más gyújtó, mechanikus vagy elektromos is, és ezek alkatrésze, a tűzkő és a kanóc kivételével

4. számú melléklet a 141/2008. (X. 30.) FVM rendelethez**A 141/2008. (X. 30.) FVM rendelet alapján elszámolható,
működéshez kötődő személyi jellegű kiadások**

- a) A LEADER HACS vagy a HVK által alapított jogi személy alkalmazásában álló vagy tisztséget betöltő személyek munkaszerződése, tiszteletdíja és megbízási szerződés alapján kifizetett bér és járulékai;
- b) munkaviszonyban álló személynek naptári évente fizetett, legfeljebb 2 havi munkabér összegének megfelelő jutalom vagy annak időarányos része;
- c) jogszabály alapján fizetett költségtérítések (munkába járás, napidíj, utazási költségtérítés) a jogszabályokban meghatározott adómentes összegig fizetett része;
- d) a munkáltató által a magánszemély javára munkáltatói hozzájárulásként, költségtérítésként fizetett összeg jogszabály alapján adómentes része:
- étkezési hozzájárulás,
  - önkéntes pénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-hozzájárulás,
  - magánnyugdíjpénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-kiegészítés.

5. számú melléklet a 141/2008. (X. 30.) FVM rendelethez**Formanyomtatvány
a tanulmányok és helyzetfeltáró elemzések IH általi jóváhagyásához**

LEADER HACS neve: .....

Képviselőre jogosult neve: .....

MVH regisztrációs szám: .....

Tanulmány címe: .....

.....

Tanulmány alcíme: .....

.....

Tanulmány szükségességének indoklása (max. 1000 karakter): .....

.....

.....

.....

.....

Tanulmány által érintett téma(k): .....

.....

.....

.....

A téma(k) Helyi Vidékfejlesztési Stratégiához való kapcsolódása (max. 1000 karakter): .....

.....
.....
.....

Tanulmány/helyzetfeltáró elemzés tartalomjegyzékek (legalább cím és alfejezet címek megjelölésével), az egyes fejezetek terjedelmének meghatározásával (min. és max. meghatározással): .....

.....
.....
.....

A tanulmány társadalmasításának, elfogadtatásának módja és mikéntje (max. 1000 karakter): .....

.....
.....
.....

A tanulmány elkészítésével megbízni kívánt szervezet/személy adatai:

Szervezet/személy neve: .....

Szervezet formája: .....

Szervezet/személy elérhetősége (postacím, és email): .....

Kapcsolattartó adatai:.....

.....
.....

A tanulmány elkészítésével megbízni kívánt szervezet/személy releváns szakmai tapasztalata (max. 1000 karakter):

.....
.....
.....

Referencialista:

.....
.....
.....

....., 200.....

.....
képviselőre jogosult aláírása

6. számú melléklet a 141/2008. (X. 30.) FVM rendelethez

Formanyomtatvány
a nettó 500 000 Ft/db összegű vagy a feletti nagy értékű tárgyi eszközök beszerzése érdekében szükséges
IH általi jóváhagyáshoz

LEADER HACS neve: .....

Képviselőre jogosult neve: .....

MVH regisztrációs szám: .....

Beszerezni kívánt eszköz fajtája, típusa, rövid leírása: .....

.....

.....

Beszerezés összege: .....

.....

.....

Beszerezni kívánt eszközzel történő feladat ellátás: .....

.....

.....

LEADER HACS által fenntartott iroda jelenlegi technikai felszereltsége: .....

.....

.....

....., 200.....

.....

képviselőre jogosult aláírása

**A közlekedési, hírközlési és energiaügyi
miniszter
29/2008. (X. 30.) KHEM
rendelete**

**a Magyar Köztársaság légterében
és repülőterein történő repülések végrehajtásának
szabályairól szóló
14/2000. (XI. 14.) KöViM rendelet módosításáról**

A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 74. § (1) bekezdés *n*) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter feladat- és hatásköréről szóló 133/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 71/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet 32/A. §-ában meghatározott feladatkörében eljáró honvédelmi miniszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

A Magyar Köztársaság légterében és repülőterein történő repülések végrehajtásának szabályairól szóló 14/2000. (XI. 14.) KöViM rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 3. §-sal egészül ki:

„3. § Ez a rendelet a levegő-föld beszédüzemű kommunikáció csatornatávolságára vonatkozó követelményeknek az egységes európai égbolt keretében történő megállapításáról szóló, 2007. október 26-ai 1265/2007/EK bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

2. §

Hatályát veszti az R. melléklet 4.4.2. pontja.

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

4. §

Ez a rendelet a levegő-föld beszédüzemű kommunikáció csatornatávolságára vonatkozó követelményeknek az egységes európai égbolt keretében történő megállapításáról szóló, 2007. október 26-ai 1265/2007/EK bizottsági rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

Dr. Szabó Pál s. k.,
közlekedési, hírközlési és energiaügyi miniszter

**A nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter
22/2008. (X. 30.) NFGM
rendelete**

**a Gazdasági Versenyképesség Operatív Program
4. prioritására, a Gazdaságfejlesztési Operatív
Programra és a Közép-Magyarországi Operatív
Program 1. prioritására vonatkozó részletes
szabályokról szóló
8/2007. (III. 19.) MeHVM rendelet módosításáról**

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. § (9) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § 2. pontjában, a nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter feladat- és hatásköréről szóló 134/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. § *h*) pontjában és a Magyar Köztársaság 2008. évi költségvetéséről szóló 2007. évi CLXIX. törvény 53. § (6) bekezdésében meghatározott feladatkörömben eljárva – a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *a*) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

A Gazdasági Versenyképesség Operatív Program 4. prioritására, a Gazdaságfejlesztési Operatív Programra és a Közép-Magyarországi Operatív Program 1. prioritására vonatkozó részletes szabályokról szóló 8/2007. (III. 19.) MeHVM rendelet (a továbbiakban: R.) 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, e rendelet által szabályozott támogatások a 4–17. § alapján nyújthatók. Az egyéb, e rendelet hatálya alá tartozó támogatásokra a 4–6. § alkalmazandó.”

2. §

Az R. 4. § (1) bekezdése a következő *s*) ponttal egészül ki:
[A GOP, a GVOP 4. Információs társadalom és gazdaságfejlesztés prioritásának és a KMOP Tudásalapú gazdaság innováció- és vállalkozás-orientált fejlesztése című prioritásának forrásai az alábbi jogcímenek használhatók fel:]

„s) Befektetés-ösztönzési és piacfejlesztési tanácsadás, szolgáltatás.”

3. §

Az R. 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„7. § A 4. § (1) bekezdésében megjelölt jogcímek alapján a következő típusú támogatás nyújtható:

a) a 4. § (1) bekezdés c)–f), j), n), q)–s) pontja alapján csekély összegű támogatás nyújtható, amelyekre a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendeletben, valamint a 15. §-ban foglaltak az irányadók,

b) a 4. § (1) bekezdés a)–b), e), g)–i), k), r) pontjában megjelölt jogcímek alapján regionális beruházási támogatás (a továbbiakban: beruházási támogatás) nyújtható, amelyre a 10–14. §-ban, a Korm. rendeletben, valamint a Szerződés 87. és 88. cikkének a nemzeti regionális beruházási támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. október 24-i 1628/2006/EK bizottsági rendeletben foglaltak az irányadók,

c) a 4. § (1) bekezdés l)–m) pontjában megjelölt jogcímek alapján képzési célú támogatás is nyújtható, amelyekre az EK-szerződés 87. és 88. cikkének a képzési támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 68/2001/EK bizottsági rendeletben, valamint a 15–16. §-ban foglalt rendelkezések az irányadók,

d) a 4. § (1) bekezdés o), p) és s) pontjában meghatározott jogcímen nyújtott támogatás a kis- és középvállalkozások támogatásának minősül, arra az EK-szerződés 87. és 88. cikkének a kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról szóló, 2001. január 12-i 70/2001/EK bizottsági rendeletben (a továbbiakban: 70/2001/EK bizottsági rendelet) foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni,

e) a 4. § (1) bekezdés q) pontjában meghatározott jogcímen kockázati tőkejuttatás nyújtható a kis- és középvállalkozásokba történő kockázati tőke-befektetések előmozdítását célzó állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás alapján.”

4. §

Az R. 11. § (14) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(14) A 4. § (1) bekezdés o)–p) és s) pontja alapján nyújtott támogatások a 70/2001/EK bizottsági rendelet hatálya alá tartozó tanácsadáshoz kapcsolódó támogatásnak minősülnek. E támogatási program keretében kis- és középvállalkozásoknak nyújtott tanácsadáshoz kapcsolódó támogatást kizárólag a 70/2001/EK bizottsági rendelet szabályai alapján, az elszámolható költségek 50%-áig lehet odaítélni.”

5. §

Az R. 17. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg az eredeti (4) bekezdés számozása (5) bekezdésre módosul:

„(4) A 4. § (1) bekezdés q) pontja szerinti jogcímen támogatás a támogatási program Európai Bizottság általi előzetes jóváhagyását követően nyújtható, melynek naptári napját a nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter – annak ismertetése követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg. Csak a támogatási program Európai Bizottság általi előzetes jóváhagyását követően kerülhet sor a közvetítői szerződések megkötésére, illetve a pénzügyi közvetítők kiválasztására vonatkozó pályázati felhívások meghirdetésére.”

6. §

(1) E rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba, és a hatálybalépését követő napon hatályát veszti.

(2) Az R. 6. §-ában a „4. §-ban meghatározott jogcímek” szövegrész helyébe a „4. § (1) bekezdésében meghatározott jogcímek” szöveg lép.

Bajnai Gordon s. k.,

nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter

Az önkormányzati miniszter 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelete

**a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél,
a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú
szakágazatban foglalkoztatottak szakmai
képesítési követelményeiről és szakmai
képzéseiről**

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. §-a (2) bekezdésének 4. pontjában, a polgári védelemről szóló 1996. évi XXXVII. törvény 42. §-a (2) bekezdésének d) pontjában, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342. §-ának (7) bekezdésében és a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvény 53. §-ának c) pontjában, valamint az e rendelet 8. §-ának (1) bekezdése, a 2. melléklete és a 7. mellékletének 1.1. pontja tekintetében a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 88. §-a (3) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az önkormányzati minisztérium feladat- és hatásköréről szóló 132/2008. (V. 14.) Korm. rendelet 1. §-ának c) pontjában meghatározott feladatkörömben – a következőket rendelem el:

A rendelet hatálya

1. §

E rendelet hatálya kiterjed:

- a) a katasztrófavédelem hivatásos szervei tagjaira,
- b) a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok tagjaira,
- c) az önkéntes tűzoltóságok tagjaira,
- d) a létesítményi tűzoltóságok tagjaira,
- e) a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó központi közigazgatási szervek és ezirányú tevékenységet végző szervezeti egységeik munkatársaira,
- f) a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatot végző tagjaira,
- g) a gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknél, a jogi személyeknél, a jogi és természetes személyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinél (a továbbiakban: gazdálkodó szervezetek), a katasztrófavédelem, a polgári védelem és a tűzvédelem szakágazatokban, illetve a tűzvédelmi szolgáltatás területén foglalkoztatottakra,
- h) a tűzvédelmi szakértőkre,
- i) a katasztrófa- és tűzvédelmi szakmai képesítést nyújtó képzést folytató oktatási intézmények, valamint a szakmai oktatást (képzést, vizsgáztatást, illetve azok szakmai felügyeletét) végző személyekre.

Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában

- a) *tűzoltó alaptanfolyam*: a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó, valamint az önkéntes és létesítményi tűzoltók alapfokú felkészítésére szervezett, legalább 40 órás tanfolyam;
- b) *tűzoltó (tiszt) alapismereti tanfolyam*: a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó minisztériumi hivatali szervezetnél, a felügyelet ellátására kijelölt költségvetési szervnél, az oktatást folytató intézményeknél, valamint a hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál nem szakmai szolgálati beosztásban foglalkoztatottak felkészítésére szervezett tanfolyam;
- c) *katasztrófavédelmi alapismereti tanfolyam*: a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó minisztériumi hivatali szervezetnél, a felügyelet ellátására kijelölt költségvetési szervnél, az oktatást folytató intézményeknél, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél nem szakmai szolgálati beosztásban foglalkoztatottak felkészítésére szervezett tanfolyam;

d) *tűzvédelmi szolgáltatás*: a gazdálkodó szervezetek tűzvédelmi viszonyainak tervezésére, szervezésére, szabályozására, valamint ellenőrzésére irányuló tevékenység;

e) *nem szakmai szolgálati beosztások*: a szervezet működését szolgáló, a katasztrófavédelmi szervek szakmai szolgálati beosztásai között (hatósági, veszélyhelyzetkezelési, mentési, képzési, kiképzési, továbbképzési, szakmai ellenőri, ügyeleti szakterületeken beosztást betöltők, valamint az igazgatói, igazgatóhelyettesi, kirendeltség-vezetői, irodavezetői beosztások), és a hivatásos önkormányzati tűzoltóságok szakmai szolgálati beosztásai között (tűzmegeelőzési, tűzvizsgálati, tűzoltási és műszaki mentési, képzési, kiképzési, továbbképzési szakmai ellenőri, ügyeleti szakmai területek munkakörei, továbbá a tűzoltó-parancsnoki és parancsnok-helyettesi beosztás) nem szereplő beosztások.

A hivatásos állományúak szakmai képesítési követelményei

3. §

(1) A képesítési követelmény teljesítése szempontjából elfogadott szakmai képzési formákat az 1. melléklet 1., 2., 4. pontjai, valamint a 2. melléklet tartalmazzák.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, valamint a hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál foglalkoztatottak, az 1. melléklet 1., valamint 2. pontjában felsoroltakon túl elismert szakmai képesítéseit a 3. melléklet tartalmazza.

Az önkéntes és létesítményi tűzoltóságok, valamint a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó tagjainak szakmai képesítési követelményei

4. §

(1) Az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok parancsnokainak, valamint ezen szervezetek tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosult tagjainak legalább az 1. melléklet 3. pontja szerinti középszintű szakmai képesítéssel kell rendelkezniük.

(2) Az önkéntes, és létesítményi tűzoltóságok (1) pontban nem érintett beosztásaiban lévő, valamint a tűzoltó egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatokat ellátó tagjainak képesítési követelményét a 4. melléklet tartalmazza.

(3) Az önkéntes, és létesítményi tűzoltóságok műszaki eszközeinek, és felszereléseinek kezelését szolgáló képzések köre megegyezik a hivatásos önkormányzati tűzoltók részére előírt képzésekével.

(4) Az önkéntes, és létesítményi tűzoltóságok főfoglalkozású beosztott tűzoltóinak legalább az 1. melléklet 3.1. pontja szerinti tűzoltó szakképzettséggel kell rendelkezni.

A gazdálkodó szervezeteknél a katasztrófavédelem, a polgári védelem szakágazatokban foglalkoztatottak szakmai képesítési követelménye

5. §

(1) Ügyintézői munkakörben legalább alapszintű, vezetői munkakörben foglalkoztatott személynek felsőszintű katasztrófavédelmi szakképesítéssel kell rendelkeznie.

(2) E rendelet 1. melléklete 5. pontjában felsoroltakon túl elfogadott szakmai képesítéseiket a 5. melléklet tartalmazza.

A gazdálkodó szervezeteknél a tűzvédelmi szakágazatban, illetve a tűzvédelmi szolgáltatás területén foglalkoztatottak, valamint a tűzvédelmi szakértők szakmai képesítési követelménye

6. §

(1) Legalább középszintű tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy láthat el önállóan tűzvédelmi feladatokat:

a) olyan „A”–„B” tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményben, ahol az egyidejűleg munkát végző személyek száma a 100 főt nem haladja meg,

b) „C” tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményben, a (2) bekezdésben felsoroltak kivételével.

(2) Felsőszintű tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy láthat el önállóan tűzvédelmi feladatokat, ahol:

a) főfoglalkozású létesítményi tűzoltóság működik,

b) olyan „A”–„B” tűzveszélyességi osztályba sorolt veszélyességi övezet, helyiség található, amelyben egyidejűleg 50 főnél több személy végez munkát,

c) olyan „A”–„B” tűzveszélyességi osztályba sorolt tűzszakasz található, amelyben egyidejűleg 100 főnél több személy végez munkát,

d) olyan kifejezetten mozgásukban, vagy cselekvőképességükben korlátozott személyek tartózkodására szolgáló tűzszakasz található, amelynek befogadóképessége a 100 főt meghaladja,

e) a „C” tűzveszélyességi osztályba sorolt létesítményben egyidejűleg 200 főnél több személy végez munkát.

(3) Amennyiben a létesítményben a tűzvédelem biztosítása szolgáltatás igénybevételével történik, a szolgáltatást végzőnek legalább az (1), illetve a (2) beke-

désben meghatározott tűzvédelmi képesítéssel kell rendelkeznie.

(4) A gazdálkodó szervezeteknél tűzvédelmi munkakört ellátók és a tűzvédelmi szolgáltatást végzők, továbbá a tűzvédelmi szakértők az 1. melléklet 6. pontjában felsoroltakon túl elismert szakmai képesítéseit az 5. melléklet tartalmazza.

Egyes képzési formák szervezése és a beiskolázás szabályai

7. §

(1) A katasztrófavédelmi, tűzvédelmi, valamint polgári védelmi szakképesítések képzési programjait a vonatkozó jogszabályi előírások szerint akkreditáltatni kell. A Katasztrófavédelmi Oktatási Központban (a továbbiakban: KOK) folyó szakképzések, szakmai képzések képzési programját a KOK készíti el.

(2) A szakképzést végző szervezeteknek rendelkezniük kell a képzési programban meghatározottak végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, amelyek hiányában képzés nem indítható. A feltételek meglétét, a szervezést és vizsgáztatást az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: OKF) ellenőrzi. Képzés csak a felnőttképzésre vonatkozó jogszabályok szerint folytatható.

(3) A tűzoltó alaptanfolyamot a katasztrófavédelmi igazgatóságok, a Fővárosi Tűzoltó Parancsnokság (a továbbiakban: FTP) szervezik, valamint adják ki a bizonyítványt.

(4) A tűzoltó (tishti) alapismereti tanfolyamot, valamint a katasztrófavédelmi alapismereti tanfolyamot a KOK szervezi és adja ki a bizonyítványt.

8. §

(1) Műszaki szaktanfolyam – mint belső szakmai képzés – a 7. mellékletben foglalt besorolás szerint szervezhető. A műszaki szaktanfolyamok képzési programjait a KOK készíti el, és azt az OKF főigazgatója hagyja jóvá.

(2) Tűzoltótechnika-kezelői tanfolyamra – mint belső szakmai képzésre – a tűzoltóság, a tűzoltó egyesület és a katasztrófavédelmi szervek azon tagjai jelentkezhetnek, akik legalább az 1. mellékletben meghatározott alapfokú tűzoltói szakmai végzettséggel rendelkeznek, és az előírt előzetes orvosi vizsgálaton megfelelnek. Vizsgára az bocsiható, aki az adott géptípusra vonatkozó, a 2. mellékletben található műszaki szaktanfolyamo(ka)t elvégezte, továbbá az előírt gépkezelési gyakorlatot megszerezte.

(3) A 8. melléklet szerinti tűzoltó technika kezelői igazolvány kiadására, nyilvántartására (másodlatok kiadására), valamint az abba történő bejegyzésre a KOK jogosult.

(4) A 2. melléklet 2. pontjában szereplő szaktanfolyamok, – mint belső szakmai képzések – indításában, illetve annak engedélyezésében – a beérkező képzési létszámigények, valamint a gazdaságossági számítások alapján – a KOK igazgatója dönt. A KOK végzi a kihelyezett képzés ellenőrzését és a vizsgáztatást.

(5) A képzéshez szükséges gépeket, gépjárműveket és gépi berendezéseket – amennyiben a tanfolyamszervező azzal nem rendelkezik – a képzési szolgáltatást igénybevevő szerv biztosítja.

9. §

A KOK az igényeknek megfelelően, az OKF jóváhagyását követően, minden év március 31-éig hirdeti meg a következő tanévben indítandó képzési formákat és a jelentkezés feltételeit.

10. §

(1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél és a hivatásos önkormányzati tűzoltóságokon rendszeresített főiskolai vagy egyetemi végzettséget igénylő beosztásokat, munkaköröket betöltők kötelesek kreditértékkel bíró továbbképzéseken részt venni.

(2) A kreditérték jelen rendelet értelmezésében a továbbképzés szakmai tartalma, valamint időtartama alapján számított pontértéket jelöl. A továbbképzések tárgyát és idejét – azok kreditértékének meghatározásával – évente két alkalommal az OKF főigazgatója adja ki.

(3) A központilag kiadott témákon kívül lehetőség van egyéb szakmai továbbképzésekre, gyakorlatokra, szakvizsgák elismertetésére is, amennyiben annak elvégzéséről a szervezők tanúsítványt vagy bizonyítványt adnak ki. Ezeket a továbbképzéseket – a téma és időtartam megjelölésével – előzetesen kreditbe kell soroltatni az OKF útján.

(4) A képzések kreditértékét külön meg kell határozni, a képzésen, továbbképzésen részt vevőkre, az előadókra és vizsgáztatókra is.

(5) Az előírt 120 kreditpontot 5 év alatt kell megszerezni, és a teljesítményértékelés alkalmával kell ellenőrizni. Egy év alatt az 5 évre előírt teljes kreditpont értéknek maximum az 50%-a szerezhető meg.

(6) A tűz-, katasztrófa- és polgári védelmi szakmai területen szerzett tudományos fokozattal rendelkezők mentesülnek a kreditpont szerzési kötelezettség alól.

(7) A kreditpont megszerzésének időtartamába nem számít bele a szülési szabadságon, illetmény nélküli szabadságon vagy tartós betegállományban töltött időszak, valamint az az időszak, amely alatt az érintett gyermekgondozási díjban vagy gyermekgondozási segélyben részesül.

(8) A tűzoltóságok készenléti szolgálatot ellátó állományának továbbképzéséről az állományilletékes parancsnok, az önkéntes és létesítményi tűzoltóság tagjainak továbbképzéséről a tűzoltóparancsnok gondoskodik. A továbbképzések tartalmára vonatkozó szempontokat és elveket a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok és az FTP javaslatainak figyelembevételével az OKF adja ki. A megadott szempontok alapján a következő évre az előző év december 15-éig képzési tervet kell készíteni, amelyet a szakmai felügyeletet ellátó szervezet hagy jóvá.

(9) Az OKF a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok, a Fővárosi Polgári Védelmi Igazgatóság, valamint az FTP, a hivatásos önkormányzati, az önkéntes és a létesítményi tűzoltóságok parancsnokai és szakterületi vezetői részére évente szükség szerint, de legalább két alkalommal kötelező továbbképzést vagy szakmai tájékoztatót szervez.

(10) Az OKF, valamint a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok a szakmai feladatok egységes értelmezése érdekében a szakmai felügyeletük alá tartozó szervezetek szakterületi vezetői részére évente szükség szerint, de legalább két alkalommal kötelező szakmai tájékoztatót szerveznek.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a tűzoltóságok gépjárművezetőinek képzése

11. §

(1) A katasztrófavédelmi szerveknél és a tűzoltóságoknál foglalkoztatott főfoglalkozású gépjárművezetőknek, illetve azoknak, akiket feladataik ellátása mellett a parancsnok szolgálati gépjármű vezetésére jogosít fel (a továbbiakban: gépjárművezető) elméleti és gyakorlati képzésen kell részt venniük.

(2) A gépjárművezetők képzési kategóriáit, a képzésben való részvétel feltételeit, valamint a képzési követelményeket a 9. melléklet tartalmazza.

12. §

(1) A megkülönböztető jelzést használó járművek vezetőinek pszichológiai alkalmasságát az OKF által működtetett pszichológiai alkalmasság-vizsgálóhely állapítja meg.

(2) A szolgálati gépjárművek vezetőinek alapszintű képzését és vizsgáztatását olyan személy végezheti, aki az erre jogosító képzésen és időszakos továbbképzésen részt vett és a követelményeknek megfelelt.

(3) A sikeres vizsgáról szóló igazolást a képzést folytató szerv adja ki.

(4) A képzés költsége a gépjárművezető szolgálati helye szerinti szervet terheli.

Vegyes és záró rendelkezések

13. §

(1) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a hivatásos tűzoltóság tagjai, valamint az önkéntes tűzoltóság tisztségviselői a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által rendeletben előírt képzés – KOK-ban történő – megszerzése során tandíjmentességet élveznek.

(2) Az (1) bekezdésben felsoroltak részére a KOK-ban folyó képzéssel kapcsolatos egyéb költségekhez szükséges források fedezete (tanintézeti szállás, tankönyvek, jegyzetek kölcsönzése, orvosi ellátás, valamint a bizonyítványok, nyomtatványok és nyilvántartások) a KOK költségvetésében kerül biztosításra.

14. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a hivatásos katasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ezirányú szakágazatban foglalkoztatottak képesítési követelményeiről és képzési rendszeréről szóló 32/2002. (XII. 12.) BM rendelet.

(3) A rendelet hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt megkezdett képzéseket.

(4) Alapfokú tűzvédelmi szakképesítéssel rendelkező személy e rendelet hatálybalépése után legfeljebb 3 évig láthatja el azokat a tűzvédelmi feladatokat, amelyeket a tűzoltók és a tűzvédelmi szervezetek tagjainak képesítési követelményeiről, képzési rendszeréről szóló 57/1997. (X. 21.) BM rendelet 7. § (1) bekezdése engedélyezett, feltéve, ha munkaköre, munkahelyének alaptevékenysége vagy tűzveszélyességi osztályba sorolása nem változik meg.

(5) Közép- vagy felsőszintű képzettséget igénylő beosztást betöltő, de alapszintű katasztrófavédelmi előadói végzettséggel rendelkező személy e rendelet hatálybalépése után legfeljebb 3 évig láthatja el azokat a katasztrófa- és polgári védelmi feladatokat, amelyeket a hivatásos ka-

tasztrófavédelmi szerveknél, a tűzoltóságoknál, valamint az ez irányú szakágazatban foglalkoztatottak képesítési követelményeiről, képzési rendszeréről szóló 32/2002. (XII. 12.) BM rendelet 5. §-ának (1) bekezdése alapján engedélyezett, feltéve, ha a munkaköre, munkahelyének alaptevékenysége vagy katasztrófa veszélyeztetettsége nem változik.

Dr. Gyenesei István s. k.,
önkormányzati miniszter

1. melléklet *a 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez*

Szakmai képesítések szintjei a képzési formák alapján, az alkalmazó szervek, illetve munkakörök szerint

1. Az önkormányzati és területfejlesztési miniszter irányítása alá tartozó katasztrófavédelmi szerveknél

1.1. Hivatásos állomány részére

1.1.1. Alapszintű:

– katasztrófavédelmi alapismereti tanfolyam.

1.1.2. Középszintű:

– polgári védelmi előadó szakképzés,
– katasztrófa- és polgári védelmi főelőadó (ráépülő) szakképzés.

1.1.3. Felsőszintű:

– építőmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
– építésmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
– rendészeti igazgatás szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
– rendészeti igazgatási szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
– védelmi igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
– had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, műszaki, katasztrófavédelmi és közlekedési szakirány (katasztrófavédelmi specializáció) BSc (főiskolai szintű),
– védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány BSc (főiskolai szintű),
– had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
– védelmi igazgatási mesterképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány MSc (egyetemi szintű),
– katasztrófavédelmi mérnöki mesterképzési szak, műszaki és mentésszervezői szakirány, műszaki és technikai szakirány MSc (egyetemi szintű),
– rendészeti szervező szakképzés, katasztrófa- és polgári védelmi szervező elágazás.

1.2. Köztisztviselői, valamint közalkalmazotti állomány részére: munkáltatói igény esetén – az érintett beleegyezésével – az előző képzési formák bármelyike.

1.3. A katasztrófavédelmi szerveknél tűzvédelmi képzést igénylő beosztásokban elfogadott képzési formákat és végzettségeket a 2. pont tartalmazza.

1.4. A nem szakmai szolgálati beosztások esetében (a beosztásnak megfelelő állami képesítés megléte esetén) a minimálisan elfogadott szakmai képzési formákat és szaktanfolyamokat az 1.1.1. pont tartalmazza.

2. Hivatásos önkormányzati tűzoltóságoknál

2.1. Hivatásos állomány részére

2.1.1. Alapszintű:

- tűzoltó szakképzés.

2.1.2. Középszintű:

- tűzoltó technikus szakképzés (ráépülés).

2.1.3. Felsőszintű:

- építőmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építészmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építéstudományi kar, tűzvédelmi szakmérnök szakképesítés (legalább középfokú, tűzoltás vezetésére jogosító képesítés előzetes megléte esetén),
- védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány BSc (főiskolai szintű),
- had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- rendészeti igazgatás szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű) (a 2006–2009 között beiskoláztak részére),
- rendészeti igazgatási szak tűzvédelmi szakirány,
- rendészeti szervező szakképzés, tűzoltó szervező elágazás,
- tűzoltó (tishti) alapismereti tanfolyam (nem szakmai beosztás, és az állam által elismert felsőfokú végzettség megléte esetén).

2.2. Köztisztviselői, valamint a közalkalmazotti állomány részére: munkáltatói igény esetén – az érintett beleegyezésével – az előző képzési formák bármelyike.

3. Önkéntes tűzoltóságoknál, létesítményi tűzoltóságoknál, tűzoltó egyesületeknél

3.1. Alapszintű:

- tűzoltó alaptanfolyam,
- tűzoltó szakképzés.

3.2. Középszintű:

- önkéntes és létesítményi tűzoltó parancsnoki képzés (tanfolyami képzési forma, szervező a KOK, igény esetén kihelyezett formában is lebonyolítható),
- tűzoltó technikus szakképzés (ráépülés).

3.3. Felsőszintű:

- építőmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építészmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építéstudományi kar, tűzvédelmi szakmérnök szakképesítés,
- védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány BSc (főiskolai szintű),
- had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- rendészeti igazgatás szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- rendészeti szervező szakképzés, tűzoltó szervező elágazás.

4. A katasztrófavédelmi, tűz- és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó központi közigazgatási szerveknél és ez irányú tevékenységet végző szervezeti egységeinél, valamint az oktatást folytató intézményeknél

4.1. Hivatásos állomány részére

4.1.1. Alapszintű:

- tűzoltó alaptanfolyam,
- katasztrófavédelmi alapismereti tanfolyam,
- tűzoltó szakképzés.

4.1.2. Középszintű:

- tűzoltó technikus szakképzés (ráépülés).

4.1.3. Felsőszintű:

- építőmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építészmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építéstudományi kar, tűzvédelmi szakmérnök szakképesítés,
- rendészeti igazgatás szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- védelmi igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, műszaki, katasztrófavédelmi és közlekedési szakirány (katasztrófavédelmi specializáció) BSc (főiskolai szintű),
- védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány BSc (főiskolai szintű),
- had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- védelmi igazgatási mesterképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány MSc (egyetemi szintű),
- katasztrófavédelmi mérnöki mesterképzési szak, műszaki és mentésszervezői szakirány, műszaki és technikai szakirány MSc (egyetemi szintű),
- rendészeti szervező szakképzés, katasztrófa- és polgári védelmi szervező elágazás,
- rendészeti szervező szakképzés, tűzoltó szervező elágazás.

5. *A gazdálkodó szervezeteknél a katasztrófavédelem, a polgári védelem szakágazat területén foglalkoztatottak esetében*

5.1. Középszintű:

- polgári védelmi előadó szakképzés.

5.2. Felsőszintű:

- építőmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építészmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építéstudományi kar, tűzvédelmi szakmérnök szakképzés,
- katasztrófavédelmi és polgári védelmi főelőadó szakképzés (ráépülés),
- rendészeti igazgatás szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- védelmi igazgatási alapképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, műszaki, katasztrófavédelmi és közlekedési szakirány (katasztrófavédelmi specializáció) BSc (főiskolai szintű),
- védelmi igazgatási mesterképzési szak, katasztrófavédelmi szakirány MSc (egyetemi szintű),
- katasztrófavédelmi mérnöki mesterképzési szak, műszaki és mentésszervezői szakirány, műszaki és technikai szakirány MSc (egyetemi szintű),
- rendészeti szervező szakképzés, katasztrófa- és polgári védelmi szervező elágazás.

6. *A gazdálkodó szervezeteknél a tűzvédelmi munkakört ellátók és tűzvédelmi szolgáltatást végzők részére*

6.1. Középszintű:

- tűzvédelmi előadó szakképzés.

6.2. Felsőszintű:

- építőmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építészmérnöki szak, tűz- és katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- építéstudományi kar, tűzvédelmi szakmérnök szakképzés,
- tűzvédelmi főelőadó szakképzés (ráépülés),
- védelmi igazgatási alapképzési szak, tűzvédelmi és tűzoltó szakirány BSc (főiskolai szintű),
- had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzési szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- rendészeti igazgatási szak, katasztrófavédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- rendészeti igazgatási szak, tűzvédelmi szakirány BSc (főiskolai szintű),
- rendészeti szervező szakképzés, tűzoltó szervező elágazás.

2. melléklet

a 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

Műszaki és egyéb tűzoltó, valamint katasztrófavédelmi belső szakmai képzések

1. A KOK-ban lebonyolításra kerülő műszaki szaktanfolyamok:

- tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyam,
- emelőkosaras tűzoltó gépjármű kezelői szaktanfolyam,
- létrás tűzoltó gépjármű kezelői szaktanfolyam,
- tűzoltódaru-kezelői szaktanfolyam,
- cserefelépítmény-hordozó járművek kezelői szaktanfolyam,
- műszaki mentő gépjármű kezelői szaktanfolyam,
- vegyi balesetelhárító gépjármű kezelői szaktanfolyam,
- légzésvédő készülék-palack töltő kompresszor kezelői szaktanfolyam,
- áramfejlesztő kezelői szaktanfolyam.

2. A katasztrófavédelmi igazgatóságok felügyeletével kihelyezett formában is lebonyolítható, tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött műszaki szaktanfolyamok:

- gépjárműfecskendő kezelői szaktanfolyam,
- habbal oltó gépjármű kezelői szaktanfolyam,
- porral oltó gépjármű kezelői szaktanfolyam,
- műszaki mentés gépeinek kezelői szaktanfolyama,
- vegyi balesetelhárító gépek kezelői szaktanfolyama,
- folyadék szállítására használható (szivattyúval ellátott) egyéb gépek kezelői szaktanfolyama,
- kismotorfecskendő és átemelő szivattyú kezelői szaktanfolyam.

3. A KOK által szervezhető továbbképző tanfolyamok:

- tűzoltás-vezetési és szolgálati továbbképző szaktanfolyam,
- tűzvizsgálói továbbképző tanfolyam,
- irodai szoftverek továbbképző szaktanfolyam,
- speciális szakmai szoftverek továbbképző szaktanfolyam,
- veszélyhelyzeti felderítő csoport (VFCS) továbbképző tanfolyam,
- polgári védelmi szakmai továbbképző tanfolyam,
- Egységes Digitális Rádiórendszer továbbképző tanfolyam,
- hírközpont kezelői továbbképző tanfolyam,
- tűzoltó szakmai továbbképző tanfolyam.

4. A katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzési rendszer OKJ-ban nem szereplő, belső szakmai képzéseinek oktatásigazgatási adatai:

4.1. Közös szabályok az 1. és 2. pontban szereplő műszaki szaktanfolyamokra vonatkozóan:

4.1.1. A tűzoltótechnika-kezelői vizsga szabályai

4.1.1.1. A KOK a tűzoltótechnika-kezelői tanfolyamokat (műszaki szaktanfolyamokat) követően az alábbi csoportosítás szerint szervezi és hajtja végre a vizsgáztatást:

- tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami vizsga,
- tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz kötött géptípus vizsga,
- tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött géptípus vizsga.

4.1.1.2. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami vizsga

A vizsga részei:

- írásbeli (az alaptantárgyak – tananyag egységek – elméleti ismereteiből),
- szóbeli (az alaptantárgyak – tananyag egységek – elméleti ismereteiből).

4.1.1.3. Kiegészítő géptípus vizsga tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz kötött gépcsaládok és géptípusok esetén

A vizsga részei:

- írásbeli (géptípusnak megfelelő képzési program szerint),
- szóbeli (a géptípusra vonatkozó szerkezettani, munkavédelmi és biztonságtechnikai ismeretekből),
- gyakorlati (gépkezelés).

Sikertelen írásbeli vizsgarészt követően a vizsga nem folytatható.

4.1.1.4. Géptípus vizsga tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött gépcsaládok és géptípusok esetén

A vizsga részei:

- írásbeli (géptípusnak megfelelő képzési program szerint),
- szóbeli (a géptípusra vonatkozó szerkezettani, munkavédelmi és biztonságtechnikai ismeretekből),
- gyakorlati (gépkezelés).

Sikertelen írásbeli vizsgarészt követően a vizsga nem folytatható.

4.1.1.5. A vizsgára bocsátás feltételei

4.1.1.5.1. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyam esetén:

- a tanfolyamon való részvétel,
- a hiányzás nem haladja meg képzési programban meghatározott órakeretet

4.1.1.5.2. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz kötött gépcsaládok és géptípusok esetén:

- a tanfolyamon való részvétel,
- a géptípusra vonatkozó gyakorlati idő teljesítése (vizsgára jelentkezéskor az igazolást kötelező leadni),
- a vizsgára jelentkezőnek rendelkezni kell a 2002. december 31-ig megszerzett, az 57/1997. (X. 21.) BM rendelet előírásainak megfelelő nehézgépkezelői szakképesítés-

sel (bizonyítvány) és nehézgépkezelő jogosítvánnyal, vagy a 2003. január 1-jét követően megszerzett tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettséggel,

- a hiányzás nem haladja meg képzési programban meghatározott órakeretet.

4.1.1.5.3. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött gépcsaládok és géptípusok esetén:

- a tanfolyamon való részvétel,
- a géptípusra vonatkozó gyakorlati idő teljesítése (vizsgára jelentkezéskor az igazolást kötelező leadni),
- a hiányzás nem haladja meg képzési programban meghatározott órakeretet.

4.1.1.6. A vizsgáztatás rendje

– A tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami vizsga a tanintézetben vizsgabizottság előtt történik.

– A vizsgabizottság 3 főből, 1 elnökből és 2 tagból áll.

– Az elnököt az OKF, 1 tagot a HÖTOSZ (Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságok Országos Szövetsége) és 1 tagot a KOK jelöl ki.

– A vizsgabizottság elnökének és tagjainak az állam által elismert felsőfokú végzettséggel és felsőszintű szakmai képzettséggel kell rendelkeznie.

– A tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz kötött kiegészítő géptípus vizsgájának lebonyolítása a KOK-ban történik.

– A tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött géptípus vizsgára előzetes egyeztetés alapján, a tanfolyam helyszínén is sor kerülhet.

– A géptípus vizsgáztatást a KOK végzi, ahol a vizsgabizottság elnökét a KOK igazgatója bízza meg.

– A vizsgabizottság elnökének az állam által elismert felsőfokú végzettséggel és felsőszintű szakmai képzettséggel kell rendelkeznie.

4.1.1.7. A vizsga értékelése

– Az írásbeli vizsga megfelelt, ha a vizsgázó az összpontszám 50% + 1 pontot elér. A megállapított pontthátlak alapján érdemjegyet kell adni.

– A szóbeli és a gyakorlati vizsgán a vizsgázó teljesítményét tantárgyanként és géptípusonként külön-külön érdemjeggyel kell értékelni.

A tananyag ismeretének értékelése öt fokozatú lehet:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

A különböző vizsgarészek érdemjegyeinek számtani átlaga alapján, az alábbi kerekítési szabályok alkalmazásával kell meghatározni a vizsgaeredmény minősítését:

- 2,00–2,50 között 2 elégséges,
- 2,51–3,50 között 3 közepes,
- 3,51–4,50 között 4 jó,
- 4,51–5 között 5 jeles.

Ha a vizsgázó valamely vizsgarészből vagy tananyag egységből (tantárgyból) elégtelen osztályzatot kap, akkor a vizsga eredménytelen.

– Javítóvizsgát abból a vizsgarészből vagy tananyag egységből (tantárgyból) kell tenni, amelyből elégtelen osztályzat született.

– Javítóvizsgát az eredménytelenül zárult vizsgarészből kell tenni.

– Javítóvizsga korlátlan számban tehető.

– A javítóvizsgát a KOK szervezi előzetes jelentkezés alapján a vizsgát követő 10 napot követően.

4.1.2. A tűzoltótechnika-kezelői képzettség igazolása

– A 7.1. és 7.2. pontokban felsorolt tanfolyami végzettségről a KOK e rendelet 7. melléklete szerinti tűzoltótechnika-kezelői igazolványt ad ki.

– Az igazolvány tanúsítja tűzoltás, műszaki mentés és katasztrófa elhárítási tevékenység, illetve a tűzoltóságok által szervezett gyakorlatok során a szervezeten belüli technikai eszközök kezelői jogosultságát.

– Az igazolványba csak a KOK felhatalmazott munkatársai tehetnek bejegyzést.

– Ellenkező esetben az igazolvány vagy az abba történt bejegyzés érvénytelennek tekintendő.

4.1.3. Jogorvoslati lehetőség

A tanfolyami vizsgákon benyújtott kifogásokról a vizsgabizottság helyben dönt.

4.1.4. A tanfolyam elvégzésére vonatkozó kötelezettség feltétele

A tanfolyam elvégzésére kötelezett az a személy, aki beosztása során ezen tevékenységet végzi.

4.2. Külön szabályok a 1. és 2. pontban szereplő műszaki szaktanfolyamokra vonatkozóan:

4.2.1. A KOK-ban lebonyolításra kerülő műszaki szaktanfolyamok:

4.2.1.1. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a tűzoltótechnika-kezelői tanfolyamhoz kötött adott gép, gépi berendezés és gépjármű kezeléséhez szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam tananyagának főbb tananyag egységei (tantárgyai):

– Munkavédelem és biztonságtechnika

– Hajtástechnika

– Gépjárműismeret

– Elektrotechnika és irányítástechnika

A tanfolyam maximális időtartama: 120 óra

4.2.1.2. Emelőkosaras tűzoltó gépjármű kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság, ami magába foglalja a magasban végzett tűzoltási és mentési feladatok végzésére való egészségügyi alkalmasságot,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– Az emelőkosaras tűzoltó gépjármű szerkezetana és alkalmazhatósága

– Munkavédelem, biztonságtechnika

– Az emelőkosaras gépjármű kezelésének módszere és gyakorlata

– Egyéni gépkezelési gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 110 óra

4.2.1.3. Létrás tűzoltó gépjármű kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság, ami magába foglalja a magasban végzett tűzoltási és mentési feladatok végzésére való egészségügyi alkalmasságot,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– A létrás tűzoltó gépjármű szerkezetana és alkalmazhatósága

– Munkavédelem, biztonságtechnika

– A létrás tűzoltó gépjármű kezelésének módszere és gyakorlata

– Egyéni gépkezelési gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 110 óra

4.2.1.4. Tűzoltódaru-kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– Tűzoltódaru szerkezetana

– Munkavédelem és biztonságtechnika

– A beavatkozások speciális mentendő járművei és tehermozgatás

– Teherkötözési ismeretek

– A darukezelés módszere és gyakorlata

– Egyéni gépkezelési gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 120 óra

4.2.1.5. Cserefelépítmény-hordozó gépjármű kezelői tanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– A hordozógépjármű műszaki sajátosságai

– A hordozógépjármű beépített berendezéseinek szerkezetana

– A gépkezelés módszere és gyakorlata

– Munkavédelem és biztonságtechnika

– Egyéni gépkezelési gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.1.6. Műszaki mentő gépjármű kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– A műszaki mentő gépjármű technikai sajátosságai, málházása

– A műszaki mentő gépjármű beépített berendezései

– A műszaki mentő gépjármű málházott technikai eszközeinek műszaki jellegzetességei

– A gépek kezelése és az eszközök használatának módszere és gyakorlata

– Egyéni gyakorlás

A tanfolyam maximális időtartama: 120 óra

4.2.1.7. Légzésvédő készülék palack töltő kompresszor kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– Termodinamikai ismeretek

– Kompresszor szerkezetan és biztonságtechnika

– Levegő tisztaságát ellenőrző készülék

– Gépkezelés módszere és gyakorlata

– Egyéni gépkezelési gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.1.8. Áramfejlesztő kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– Az áramfejlesztőkhöz kapcsolódó elektrotechnikai ismeretek

– Az áramfejlesztő szerkezeti felépítése és működése

– Gépkezelés módszere és gyakorlata

– A villamos berendezésekkel és eszközökkel kapcsolatos biztonságtechnikai előírások

– Egyéni gépkezelési gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.1.9. Vegyi balesetelhárító gépjármű kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

– tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– A vegyi balesetelhárító gépjármű technikai sajátosságai

– A beépített és málházott technikai eszközök műszaki jellegzetességei és alkalmazhatósága

– Munkavédelem és biztonságtechnika

– A gépek kezelése és az eszközök használatának módszere és gyakorlata

– Egyéni gyakorlás

A tanfolyam maximális időtartama: 100 óra

4.2.2. Kihelyezett formában is lebonyolítható, tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött műszaki szaktanfolyamok

4.2.2.1. Gépjárműfecskendő kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

– legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

– a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

– Hidromechanikai ismeretek

– Szivattyúismeret

– Habképzőanyag bekeverő rendszerek

- Gépjárműfecskeendők szerkezetana
- Gépjárműfecskeendők üzemeltetése, kezelése
- Taktikai elvek

A tanfolyam maximális időtartama: 80 óra

4.2.2.2. Habbaloltó gépjármű kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,
- gépjárműfecskeendő kezelői tanfolyami végzettség.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- A habbaloltó gépjárművek szerkezetana
- A habbaloltó gépjármű oltástechnikai jellegzetességei
- A habbaloltó gépjármű üzemeltetése, kezelése
- Taktikai elvek

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.2.3. Porraloltó gépjármű kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- A porraloltó gépjármű szerkezetana
- Az oltástechnika működési sajátosságai
- Munkavédelem és biztonságtechnika
- A gépkezelés módszere és gyakorlata
- Taktikai elvek

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.2.4. Műszaki mentés gépeinek kezelői szaktanfolyama

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- A műszaki mentések berendezéseinek, gépeinek és eszközeinek műszaki jellemzői
- Az alkalmazás és használat taktikai elvei
- Munkavédelem és biztonságtechnika
- A gépkezelés és eszközhasználat módszere és gyakorlata

A tanfolyam maximális időtartama: 90 óra

4.2.2.5. Vegyi balesetelhárító gépek kezelői szaktanfolyama

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- A vegyi baleset-elhárítás során alkalmazott berendezések, gépek és eszközök technikai jellegzetességei
- Az alkalmazás és használat taktikai elvei
- Munkavédelem és biztonságtechnika
- A gépkezelés és eszközhasználat módszere és gyakorlata

A tanfolyam maximális időtartama: 90 óra

4.2.2.6. Kismotorfecskeendő és átemelő szivattyú kezelői szaktanfolyam

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- Hidromechanika és szivattyúismeret
- A kismotorfecskeendő, illetve átemelő szivattyú szerkezete és működése
- Munkavédelem és biztonságtechnika
- A gépkezelés módszere és gyakorlata
- Az alkalmazás taktikai elvei

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.2.7. Folyadék szállításra használható (szivattyúval ellátott) egyéb gépek kezelői szaktanfolyama

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- Hidromechanika és szivattyúismeret
- A folyadékcszállító egység szerkezeti felépítése és működése
- Az alkalmazás és használat taktikai elvei
- Munkavédelem és biztonságtechnika
- A gépkezelés módszere és gyakorlata

A tanfolyam maximális időtartama: 60 óra

4.2.2.8. Cserefelépítmény kezelői szaktanfolyam (ha a cserefelépítmény nem rendelkezik tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz kötött géppel és berendezéssel)

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01, illetve 51 861 01 0000 00 00), vagy a 2002. de-

cember 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,

- a kezelői feladatok ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

A tanfolyam témakörei (tananyagelemei):

- A cserefelépítmény műszaki sajátosságai
- A cserefelépítmény beépített és málházott technikai eszközeinek felépítési és működési jellegzetességei
- Munkavédelem és biztonságtechnika
- Taktikai elvek
- A technikai eszközök kezelési és alkalmazási gyakorlat

A tanfolyam maximális időtartama: 120 óra

4.2.3. A KOK által szervezhető továbbképző tanfolyamok:

4.2.3.1. A tűzoltás-vezetési és szolgálati továbbképző szaktanfolyam

4.2.3.1.1. A tanfolyam elvégzésével végrehajtható feladatok:

A tűzoltási és műszaki mentési szabályzat szerint tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosult beosztásokat ellátók részére szervezett továbbképzés.

4.2.3.1.2. A beiskolázás feltételei:

- A tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosító szakmai végzettség.

4.2.3.1.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés a KOK által történő előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.1.4. A tanfolyam maximális óraszám: 280 óra + gyakorló szolgálat

4.2.3.1.5. A tanfolyam tananyagának főbb tananyagelemei (témakörei):

- a tűzoltás, műszaki mentés szervezete, vezetése, megtervezése és dokumentálása,
- alkalmazott tűzoltás és műszaki mentés (elméleti ismeretek és gyakorlati feladatok),
- a szolgálatszervezéssel, a tűzoltók napi továbbképzésével és a gyakorlatokkal kapcsolatos feladatok,
- elsősegélynyújtás, balesetmegelőzés, munkavédelem a tűzoltás, mentés során,

- alkalmazott pszichológiai ismeretek,
- a tűzoltásvezető hatósági jellegű feladatai.

4.2.3.1.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

- a tanfolyamon való részvétel,
- az igazolt hiányzás az össz óraszám 10%-a lehet,
- gyakorló szolgálat teljesítése,
- a KOK által előírt gyakorlati és önképzési feladatok igazolt teljesítése.

4.2.3.1.7. A vizsga részei:

- A vizsga elméleti és gyakorlati részből áll.
- Az elméleti vizsgarész írásbeli és szóbeli részekből tevődik össze.
- A gyakorlati vizsgarész egy feltételezett káreset felszámolásának vezetése és szakszerű dokumentálása.

4.2.3.1.8. A vizsgabizottság összetétele:

- A vizsgabizottság három főből áll, 1 elnökből és 2 tagból.

- A vizsgabizottság elnökét az OKF Főigazgatója, tagjait a KOK igazgatója bízza meg.

- A bizottság elnökének és tagjainak az állam által elismert felsőfokú végzettséggel és felsőszintű szakmai képzéssel kell rendelkeznie.

4.2.3.1.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

- A vizsgázó teljesítményét a vizsgabizottság osztályzatokkal értékeli, ennek alapján egy elméleti és egy gyakorlati vizsgaosztályzatot kap a vizsgázó.

- Az elméleti (írásbeli) vizsga feladatnál legalább 50% + 1 helyes válasz megoldásával elégséges osztályzat érhető el.

- A gyakorlati vizsgán elégtelen osztályzatot kell adni a vizsgázónak, ha olyan hibát követ el vagy olyan ismeretbeli hiányosságról tesz tanúbizonyságot, amely a valóságban a beavatkozók, illetve a károsultak számára életveszélyt vagy a kár jelentős növekedését okozhatja.

- Póttétel húzására, pótfeladat kérésére nincs lehetőség.

4.2.3.1.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

- Az eredménytelen vizsgát tevők a tanfolyam elvégzését követő 10 nap után tehetnek javítóvizsgát előzetes jelentkezés alapján.

- Csak az eredménytelen vizsgarészt (elméleti vagy gyakorlati) kell ismételni.

4.2.3.1.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

Az eredményes vizsgát követően a tanfolyam résztvevői, a tanfolyam elvégzéséről a KOK által kiállított bizonyítványt kapnak.

4.2.3.1.12. A bizonyítvány érvényessége:

A bizonyítvány az OKF által meghatározott kreditpont megszerzésére jogosít.

4.2.3.1.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

4.2.3.2. Tűzvizsgálói továbbképző tanfolyam

4.2.3.2.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

- A tanfolyam elvégzését követően tűzvizsgálat lefolytatása hajtható végre a 12/2007. (IV. 25) ÖTM rendelet előírásainak megfelelően.

4.2.3.2.2. A beiskolázás feltételei:

- Az állam által elismert felsőfokú végzettség és felsőszintű szakmai végzettség.

4.2.3.2.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés a KOK által történő előzetes meghirdetés után írásos beiskolázási javaslat alapján történik.

4.2.3.2.4. A tanfolyam maximális óraszám: 100 óra

4.2.3.2.5. A tanfolyam tananyagának főbb tananyagelemei (témakörei):

- a tűzvizsgálói eljárás általános és speciális szabályai,

- a különböző anyagok égési sajátosságai (égésmélet),
  - a helyszíni szemle lefolytatása,
  - személyek meghallgatása,
  - tűzvizsgálati adatszolgáltatás,
  - tűzvizsgálati dokumentáció összeállítása,
  - tűzvizsgálatot követő intézkedések.
- 4.2.3.2.6. A vizsgára bocsátás feltételei:
- A tanfolyamon történő részvétel.
  - A hiányzási óraszám nem haladhatja meg a teljes óraszám 15%-át.

– Valós tüzesemény vizsgálati dokumentációjának elkészítése.

4.2.3.2.7. A vizsga részei:

- Valós tüzesemény vizsgálati dokumentációjának bemutatása és szakmai érvek alapján történő megvédése.

4.2.3.2.8. A vizsgabizottság összetétele:

- A vizsgabizottság két tagból áll.
- A vizsgabizottság egyik tagját a KOK, másik tagját az OKF szakterülethez és képzéshez kapcsolódó szakirányú szakmai szerve jelöli ki.

– A vizsgabizottság tagjainak az állam által elismert felsőfokú szakmai végzettséggel és felsőszintű szakmai képzettséggel kell rendelkezniük.

4.2.3.2.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

- Az értékelés tárgyát az eljárás jogi ismeretek és a tűzvizsgálói szakmai ismeretek képezik.
- Az értékelés megfelelt vagy nem megfelelt minősítésű.
- Az értékelés előzőleg kidolgozott pontozási rendszer alapján történik.

4.2.3.2.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

- Sikertelen vizsga után javító(ismétlő)vizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján.
- Javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.2.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

Az eredményes vizsgát követően a tanfolyam résztvevői, a tanfolyam elvégzéséről a KOK által kiállított bizonyítványt kapnak.

4.2.3.2.12. A bizonyítvány érvényessége:

A Tűzvizsgáló tanfolyamot eredményesen elvégzettek tűzvizsgálat lefolytatására jogosultak a jogszabály előírásainak megfelelően.

4.2.3.2.13. A képzés költsége:

A képzés a hivatásos tűzoltók részére térítésmentes.

4.2.3.3. Irodai szoftverek továbbképző szaktanfolyam

4.2.3.3.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

A tanfolyam tananyaga a katasztrófavédelem, a polgári védelem és a tűzoltóságok állományában lévő azon dolgozók számára nyújt szakmai felkészítést, akik napi munkavégzéséhez elengedhetetlenül szükséges irodai szoftver ismeret.

4.2.3.3.2. A beiskolázás feltételei:

Kezelői szintű operációs rendszer ismeret, felhasználói szintű számítógép-kezelői ismeretek.

4.2.3.3.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.3.4. A tanfolyam maximális óraszám: 40 óra.

4.2.3.3.5. A tanfolyam tananyagának főbb témakörei:

- Hardver ismeret
- Operációs rendszerek
- Mappa és fájl műveletek
- Rövid anyagok szövegszerkesztése
- Táblázatkezelési alapok
- Internet és e-mail használat
- Irodai szoftver bemutatása, felépítési és működési sajátosságai.

4.2.3.3.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

A tanfolyam foglalkozásain való kötelező részvétel, a tanfolyam ismeretanyagának elsajátítása, valamint a tanfolyamon meghatározott gyakorlati feladatok teljesítése.

4.2.3.3.7. A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati részből áll, melynek során a szoftver működési sajátosságainak megfelelő feladat végrehajtás történik.

4.2.3.3.8. A vizsgabizottság összetétele:

A vizsgáztatást a KOK tanfolyamot tartó tanára végzi.

4.2.3.3.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

- A vizsga eredménye megfelelt vagy nem megfelelt minősítésű lehet.
- A feladatok megoldására pontozási rendszer van kialakítva.
- A vizsga megfelelt minősítésű, ha a vizsgázó az össz pontszám 50% + 1 pontot ér el.

4.2.3.3.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

Sikertelen vizsga után javítóvizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján. Javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.3.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam eredményes elvégzését a KOK által kiadott bizonyítvány igazolja.

4.2.3.3.12. A bizonyítvány érvényessége:

A bizonyítványt birtokló személy kezelheti az irodai szoftvert, képes a szoftver funkciójának megfelelően önálló feladatok végrehajtására.

4.2.3.3.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

4.2.3.4. Speciális szakmai szoftverek továbbképző szaktanfolyam

4.2.3.4.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

A tanfolyam tananyaga a katasztrófavédelem, a polgári védelem és a tűzoltóságok állományában lévő azon dolgozók számára nyújt szakmai felkészítést, akik munkavégzéséhez szükséges speciális szakmai szoftver ismeret.

4.2.3.4.2. A beiskolázás feltételei:

Kezelői szintű operációs rendszer ismeret, felhasználói szintű számítógép-kezelői ismeretek.

4.2.3.4.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés a KOK által történő előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.4.4. A tanfolyam maximális óraszám: 40 óra.

4.2.3.4.5. A tanfolyam tananyagának főbb témakörei:

– Speciális katasztrófavédelmi szoftver bemutatása, felépítési és működési sajátosságai.

– Műveletek, folyamatok, kommunikáció lebonyolítása a speciális szoftver adta lehetőségekhez mérten.

4.2.3.4.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

– A tanfolyam foglalkozásain való kötelező részvétel, a tanfolyam ismeretanyagának elsajátítása, valamint a tanfolyamon meghatározott gyakorlati feladatok teljesítése.

4.2.3.4.7. A vizsga részei:

A vizsga gyakorlati részből áll, melynek során a szoftver működési sajátosságainak megfelelő feladat-végrehajtás történik.

4.2.3.4.8. A vizsgabizottság összetétele:

A vizsgáztatást a KOK tanfolyamot tartó tanára végzi.

4.2.3.4.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

– A vizsga eredménye megfelelt vagy nem megfelelt minősítésű lehet.

– A feladatok megoldására pontozási rendszer van kialakítva.

– A vizsga megfelelt minősítésű, ha a vizsgázó az összpontszám 50% + 1 pontot ér el.

4.2.3.4.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

– Sikertelen vizsga után javítóvizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján.

– Javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.4.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam eredményes elvégzését a KOK által kiadott bizonyítvány igazolja.

4.2.3.4.12. A bizonyítvány érvényessége:

A bizonyítványt birtokló személy kezelheti a speciális szoftvert, képes a szoftver funkciójának megfelelően önálló feladatok végrehajtására.

4.2.3.4.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

4.2.3.5. Veszélyhelyzeti felderítő csoport (VFCS) továbbképző tanfolyam

4.2.3.5.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

A veszélyhelyzeti felderítő csoportban és a veszélyhelyzeti felderítő szolgálatban rendszeresített beosztásokat ellátók számára.

4.2.3.5.2. A beiskolázás feltételei:

Az állam által elismert középfokú végzettség, alacsonyabb szakmai képzettség és a feladat ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság.

4.2.3.5.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés a KOK által történő előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.5.4. A tanfolyam maximális óraszám: 160 óra.

4.2.3.5.5. A tanfolyam tananyagának főbb tananyag-elemei (témakörei):

- a VFCS szervezete, működése és tevékenysége,
- radiológiai-biológiai és vegyi védelmi ismeretek,
- veszélyes azonos azonosítása, adatbázisok kezelése,
- veszélyes áru szállítási ismeret,
- híradó ismeretek,
- munkavédelmi és biztonságtechnikai ismeretek,
- térinformatika,
- egészségügyi ismeretek,
- tűzoltási és műszaki mentési ismeretek,
- veszélyhelyzeti alapismeretek,
- pszichikai felkészítés,
- veszélyes anyag jelenlétében történő VFCS beavatkozás,

- kisépkezelői ismeretek,
- gyakorlat feladatok végrehajtása (az elméleti ismeretek gyakorlatban imitált valóságszerű helyszíneken és terpen történő alkalmazása).

4.2.3.5.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

Az elméleti és a gyakorlati ismeretek elsajátítása.

4.2.3.5.7. A vizsga részei:

– A vizsga elméleti és gyakorlati részből áll. Az elméleti vizsga írásban történik.

– Írásbeli és gyakorlati.

4.2.3.5.8. A vizsgabizottság összetétele:

– A vizsgabizottság 3 főből, 1 elnökből és 2 tagból áll.

– Az OKF jelöli ki a vizsgabizottság elnökét és 1 tagját felsőszintű szakmai képzettségű és ezen beosztást betöltő szakemberek közül.

– A vizsgabizottság 2. tagja a KOK felsőszintű szakmai képzettségű, a felkészítésben részt vevő tanára.

4.2.3.5.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

– Az elméleti (írásbeli) vizsgánál pontozási rendszer van kialakítva.

– A vizsga megfelelt minősítésű, ha a vizsgázó az összpontszám 50% + 1 pontot ér el. A megállapított pontszámok alapján érdemjegyet kell adni.

– A gyakorlati vizsga értékelése útmutató szerint történik.

Gyakorlati vizsgára az elméleti vizsgát eredményesen teljesítő hallgató bocsátható.

A vizsgák értékelése ötfokozatú lehet:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

4.2.3.5.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

Sikertelen vizsga után javító(ismétlő)vizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján. Javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.5.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam résztvevői az eredményes vizsgát követően a tanfolyam elvégzéséről a KOK által kiállított bizonyítványt kapnak.

4.2.3.5.12. A bizonyítvány érvényessége:

A veszélyhelyzeti felderítő csoportban és a veszélyhelyzeti felderítő szolgálatban rendszeresített beosztások (VFCS parancsnok, technikus, kezelő) betöltésére jogosít a kiadott bizonyítvány.

4.2.3.5.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

4.2.3.6. Polgári védelmi szakmai továbbképző tanfolyam

4.2.3.6.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

– A polgári védelmi szakmai továbbképző tanfolyami végzettség feljogosít az OKF által meghatározott kreditpont megszerzésére.

4.2.3.6.2. A beiskolázás feltételei:

Az állam által elismert felsőfokú, illetve középfokú végzettség, valamint a beosztás betöltéséhez szükséges megfelelő szintű szakmai képzettség.

4.2.3.6.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés a KOK által történő előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.6.4. A tanfolyam maximális óraszám: 120 óra,

4.2.3.6.5. A tanfolyam tananyagának főbb tananyagelemei (témakörei):

A szakmai feladatok ellátásához szükséges, az időben változó, aktuálisan jelentkező polgári védelmi feladatok teljesítéséhez illeszkedő ismeretanyag tananyagelemei.

4.2.3.6.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

A tanfolyam foglalkozásain való részvétel és a vizsgára bocsátás szakmai feladatainak teljesítése.

4.2.3.6.7. A vizsga részei:

A vizsga elméleti (írásbeli, szóbeli) és gyakorlati részből áll.

4.2.3.6.8. A vizsgabizottság összetétele:

– A vizsgáztatást vizsgabizottság végzi, amelynek 1 elnöke és 2 tagja van.

– A vizsgabizottság elnökét az OKF főigazgatója jelöli ki, aki az OKF tanfolyamhoz kapcsolódó szakmai főosztályának megfelelő végzettségű és szakmai tudással rendelkező szakembere.

– A vizsgabizottság 1. tagját az OKF jelöli ki a KOK szakmai véleményének figyelembevételével a szakterületen beosztást betöltők köréből.

– A vizsgabizottság 2. tagját a KOK jelöli ki a képzésben részt vevő tanárok közül.

4.2.3.6.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

A tananyag ismeretének értékelése ötfokozatú lehet:

- jeles (5),
- jó (4),

- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

A vizsga eredményes, ha a vizsgázó minden vizsgarészből legalább elégséges eredményt ér el.

4.2.3.6.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

– Sikertelen vizsga után javító(ismétlő)vizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján.

– A javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.6.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam elvégzését – a tanfolyam sajátosságainak megfelelően – a KOK által kiállított dokumentum (bizonyítvány, igazolvány, igazolás stb.) igazolja.

4.2.3.6.12. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum érvényessége:

A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum feljogosít az adott szakmai feladatok elvégzésére.

4.2.3.6.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

4.2.3.7. Egységes Digitális Rádiórendszer (EDR) továbbképző tanfolyam

4.2.3.7.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

– DWS-C (kommunikációs diszpécser-munkaállomás kezelői) tanfolyamot híradó ügyeleteseknek (diszpécsereknek), DWS-C&M (menedzser diszpécser-munkaállomás kezelői) tanfolyamot ügyeletvezetői és rendszergazdai beosztást betöltőknek kell elvégezni.

– Tanfolyami végzettséggel betölthető munkakörök: A katasztrófavédelem, polgári védelem és a hivatásos tűzoltóságok EDR diszpécser munkaállomásainak kezelése, az ügyeleti tevékenység keretében – munkaköri leírás szerint.

4.2.3.7.2. A beiskolázás feltételei:

Kezelői szintű operációs rendszer ismeret, felhasználói szintű számítógép-kezelői ismeretek, valamint e rendelet szerinti alapszintű szakmai képzettség.

4.2.3.7.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.7.4. A tanfolyam maximális óraszám: 60 óra.

4.2.3.7.5. A tanfolyam tananyagának főbb témakörei:

– Operációs rendszer ismeret, rádióhírközlés alapjai.

– Katasztrófavédelmi Egységes Digitális Rádiórendszer (EDR) bemutatása.

– TETRA rendszer előnyei az analóg rendszerhez viszonyítva.

– TETRA rendszer felépítése, rendszerelemek, hálózati összeköttetések, működési jellemzők ismertetése.

– DWS szoftver bemutatása, működési sajátosságai.

– Egyéni hívások kezdeményezése, fogadása, várakoztatása, hívások dialógusablakának megfelelő használata.

– Állapot- és szöveges üzenetek küldése, fogadása egyéni és csoportos azonosítók használatával.

– Kommunikáció egy, illetve több csoporttal egy időben, csoportok gyorssegysítése.

– Megszakító beszédelem elérése csoportban, a bejövő és várakozó hívások kezelése; visszahívási kérelmek küldése és kezelése.

– Hiba- és figyelmeztető üzenetek megjelenésekor szükséges intézkedések, segélyhívások kezelése.

– Szervezetek, rádió-előfizetők, munkaállomás-felhasználók, csoportok, átfedő-csoportok, kliensalkalmazások kezelése.

– Az EDR rendszerben alkalmazott technológia nyújtotta biztonsági kérdések, a hálózatbiztonság és az azonosítás eljárásai, azok fontosságai.

4.2.3.7.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

A tanfolyam foglalkozásain való kötelező részvétel, a tanfolyam ismeretanyagának elsajátítása, valamint a tanfolyamon meghatározott gyakorlati feladatok teljesítése.

4.2.3.7.7. A vizsga részei:

A vizsga egy írásbeli teszt megírásából, ezt követően pedig egy gyakorlati részből áll, melynek során a szimulátor szoftver működési sajátosságainak megfelelő feladatvégrehajtás történik véletlenszerű feladatkiosztásban, minden témakör érintésével.

4.2.3.7.8. A vizsgabizottság összetétele:

A vizsgabizottság két tagból áll. A vizsgabizottság elnökét az OKF, tagját a KOK jelöli ki.

4.2.3.7.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

– A vizsga eredménye megfelelt vagy nem megfelelt minősítésű lehet.

– Az értékelés számítógép segítségével történik. Több feladatot kell megoldani szimulációs környezetben, mely érint minden egyes funkciót, szolgáltatást a diszpécser-szoftverben. A számítógép rögzíti, hogy az illető egyáltalán megoldja-e a feladatot (esetlegesen mennyi részfeladatot végez el), valamint pontosan rögzíti, hogy időn belül teljesíti-e azt. Az eredményes vizsgát min. 75%-os feladatmegoldás teljesítése jelenti.

4.2.3.7.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

Sikertelen vizsga után javítóvizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján, de a teljes vizsgát meg kell ismételni (írásbeli teszt + gyakorlati feladatmegoldás). Javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.7.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam eredményes elvégzését a KOK által kiadott bizonyítvány igazolja.

4.2.3.7.12. A bizonyítvány érvényessége:

– A DWS-C (kommunikációs diszpécser-munkaállomás kezelői) tanfolyamot elvégző személyt kommunikációs feladatok (egyéni és csoportos hívás kezdeményezése, fogadása; szöveges és állapotüzenetek küldése, fogadá-

sa; csoportok gyorssegysítése; követési lista szakszerű használata) elvégzésére,

– a DWS-C&M (menedzser diszpécser-munkaállomás kezelői) tanfolyamot elvégzőt (a kommunikációs feladatok elvégzésén túl) menedzseri feladatok (szervezetek, rádió-előfizetők, munkaállomás-felhasználók, csoportok, átfedő-csoportok és kliensalkalmazások kezelése, az OKF ITFO által létrehozott szervezeti struktúrájának ismertetése, csoportok szervezésének elvei) elvégzésére jogosít a bizonyítvány.

4.2.3.7.13. A képzés költsége:

A tanfolyam a hivatásos katasztrófavédelmi és tűzoltó szervek, valamint az önkéntes tűzoltóságok részéről beiskolázottak számára tandíjmentes.

4.2.3.8. Hírközpont kezelői továbbképző tanfolyam

4.2.3.8.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

A katasztrófavédelem, polgári védelem és a hivatásos és önkéntes tűzoltóságok állományában lévő azon dolgozók számára nyújt szakmai felkészítést, akik munkavégzéséhez szükséges a hírforgalmi eszközök felépítésének, működésének és kezelésének ismerete, valamint a hírügyeleti munkát segítő szoftverek kezelésének szakszerű elsajátítása.

4.2.3.8.2. A beiskolázás feltételei:

Kezelői szintű operációs rendszer ismeret, felhasználói szintű számítógép-kezelői ismeretek, valamint alapszintű hírforgalmi ismeretek.

4.2.3.8.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.8.4. A tanfolyam maximális óraszám: 60 óra.

4.2.3.8.5. A tanfolyam tananyagának főbb témakörrei:

– Operációs rendszer ismeret, elektrotechnika és rádióhírközlés alapjai, törvényszerűségei.

– Katasztrófavédelmi Egységes Digitális Rádiórendszer (EDR) bemutatása.

– Digitális rendszer felépítése, rendszerelemek, hálózati összeköttetések, működési jellemzők ismertetése.

– TETRA rendszer előnyei az analóg rendszerhez viszonyítva.

– Rendszerezített rádiók típusai, tartozékai, szolgáltatásai, kezelése.

– Rádióforgalmi szabályzat ismertetése.

– Ügyeleti rendszer felépítése, működése, kezelése; egyéb beépített berendezések jellemzése.

– Beérkező információk szakszerű feldolgozása, riasztás és káresemény-felszámolás során végrehajtandó feladatok, RST használata.

– Ügyeleti munkát segítő szoftverek bemutatása, felépítési és működési sajátosságainak ismertetése.

– Térinformatika jelentősége.

4.2.3.8.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

A tanfolyam foglalkozásain való kötelező részvétel, a tanfolyam ismeretanyagának elsajátítása, valamint a tanfolyamon meghatározott gyakorlati feladatok teljesítése.

4.2.3.8.7. A vizsga részei:

A vizsga egy írásbeli, ezt követően pedig egy gyakorlati részből áll, mely során a vizsgázónak egy elképzelt káresemény felszámolása során szükséges feladatokat kell végrehajtania.

4.2.3.8.8. A vizsgabizottság összetétele:

A vizsgáztatást a KOK tanfolyamot tartó tanára végzi.

4.2.3.8.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

– A vizsga eredménye megfelelt vagy nem megfelelt minősítésű lehet.

– A feladatok megoldására pontozási rendszer van kialakítva.

– A vizsga megfelelt minősítésű, ha a vizsgázó az összpontszám 50% + 1 pontot ér el.

4.2.3.8.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

Sikertelen vizsga után javítóvizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján, de a teljes vizsgát meg kell ismételni (írásbeli + gyakorlati feladatmegoldás). Javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.8.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam eredményes elvégzését a KOK által kiadott bizonyítvány igazolja.

4.2.3.8.12. A bizonyítvány érvényessége:

A bizonyítványt birtokló személy kezelheti a hírközpontokhoz és ügyeleti pultokhoz tartozó hírforgalmi eszközöket, digitális rádiókat, valamint az ügyeleti munkát segítő szoftvereket; továbbá képes a riasztás és káresemény felszámolás során önálló feladatok végrehajtására.

4.2.3.8.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

4.2.3.9. Tűzoltó alaptanfolyam

4.2.3.9.1. A beiskolázás feltételei:

Önkéntes, létesítményi vagy tűzoltó egyesületi tagság, legalább általános iskolai végzettség, megfelelő egészségügyi alkalmasság.

4.2.3.9.2. A képzésre történő jelentkezés módja:

A tanfolyamra történő jelentkezés előzetes meghirdetés után, írásban történik.

4.2.3.9.3. A tanfolyam maximális óraszám: 40 óra.

4.2.3.9.4. A tanfolyam tananyagának főbb témakörei:

A tűzoltóság felépítése, szervezete, irányítása, az égés fajtái és a tűz jellemzése, veszélyforrások felismerése és csoportosítása, elsősegélynyújtás, szerelési, mentési gyakorlatok, kézi tűzoltó készülékek működése és alkalmazása, egyéb szakfelszerelések és eszközök, a tűzoltásra, műszaki mentésre, valamint a katasztrófaelhárításra vonatkozó szabályozás, műszaki mentési ismeretek, tűzvédelem

megelőzési feladatai. Az elméleti ismeretek aránya 30%, a gyakorlati képzés aránya 70%.

4.2.3.9.5. A vizsga részei: szóbeli, gyakorlati.

4.2.3.9.6. A vizsgabizottság összetétele: A képzést szervező előadók közül 3 fő.

4.2.3.9.7. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum: A vizsgáztató által kiadott tanúsítvány.

4.2.3.10. Tűzoltó szakmai továbbképző tanfolyam

4.2.3.10.1. A tanfolyam elvégzésével betölthető beosztások, végrehajtható feladatok:

– A tűzoltó szakmai továbbképző tanfolyami végzettség feljogosít az OKF által meghatározott kreditpont megszerzésére.

4.2.3.10.2. A beiskolázás feltételei:

Az állam által elismert felsőfokú, illetve középfokú végzettség, valamint a beosztás betöltéséhez szükséges megfelelő szintű szakmai végzettség.

4.2.3.10.3. A képzésre történő jelentkezés feltételei, esetleges szabályai:

A tanfolyamra történő jelentkezés a KOK által történő előzetes meghirdetés után írásban történik.

4.2.3.10.4. A tanfolyam maximális óraszám: 120 óra.

4.2.3.10.5. A tanfolyam tananyagának főbb tananyag-elemei (témakörei):

– A szakmai feladatok ellátásához szükséges, az időben változó, aktuálisan jelentkező tűzoltói feladatok teljesítéséhez illeszkedő ismeretanyag tananyagelemei.

4.2.3.10.6. A vizsgára bocsátás feltételei:

A tanfolyam foglalkozásain való részvétel és a vizsgára bocsátás szakmai feladatainak teljesítése.

4.2.3.10.7. A vizsga részei:

A vizsga elméleti (írásbeli, szóbeli) és gyakorlati részből áll.

4.2.3.10.8. A vizsgabizottság összetétele:

– A vizsgáztatást vizsgabizottság végzi, amelynek 1 elnöke és 2 tagja van.

– A vizsgabizottság elnökét az OKF főigazgatója jelöli ki, aki az OKF tanfolyamhoz kapcsolódó szakmai főosztályának megfelelő végzettségű és szakmai tudással rendelkező szakembere.

– A vizsgabizottság 1. tagját a HÖTOSZ, illetve a LÖTOSZ jelöli ki a KOK szakmai véleményének figyelembevételével a szakterületen beosztást betöltők köréből.

– A vizsgabizottság 2. tagját a KOK jelöli ki a képzésben részt vevő tanárok közül.

4.2.3.10.9. Az értékelés elvei, a vizsga eredményességének szabályai:

A tananyag ismeretének értékelése ötfokozatú lehet:

- jeles (5),
- jó (4),
- közepes (3),
- elégséges (2),
- elégtelen (1).

A vizsga eredményes, ha a vizsgázó minden vizsgarészből legalább elégséges eredményt ér el.

4.2.3.10.10. Javítóvizsgára vonatkozó előírás:

– Sikertelen vizsga után javító(ismétlő)vizsga korlátlan számban tehető előzetes jelentkezés alapján.

– A javítóvizsgára az előző vizsgát követő 10 nap után kerülhet sor.

4.2.3.10.11. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum:

A tanfolyam elvégzését – a tanfolyam sajátosságainak megfelelően – a KOK által kiállított dokumentum (bizonyítvány, igazolvány, igazolás stb.) igazolja.

4.2.3.10.12. A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum érvényessége:

A tanfolyam elvégzését igazoló dokumentum feljogosít az adott szakmai feladatok elvégzésére.

4.2.3.10.13. A képzés költsége:

A képzés e rendelet 15. § (4) pontja alapján tanfolyami díj köteles, amit a beiskolázó szerv fizet.

3. mellékleta 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a tűzoltóságok, a katasztrófavédelmi, tűzvédelmi és polgári védelmi képzés irányítását és felügyeletét ellátó központi közigazgatási szervezetek és ez irányú tevékenységet végző szervezeti egységei, tagjai, az oktatást folytató intézmények tagjai, valamint az ez irányú szakágazatokban foglalkoztatottak által e rendelet hatálybalépése előtt megindított képzések (szaktanfolyamok) során megszerzett szakmai képesítéseinek szintje az alkalmazó szervek, illetve munkakörök szerint

1. Katasztrófavédelem és polgári védelem szakterülete

1.1. Szakmai szolgálati beosztásokban

1.1.1. Alapszintű:

– katasztrófavédelmi alaptanfolyami képesítés,
– Polgári Védelmi Oktatási Intézet (a továbbiakban: PVOI) 5 hónapos levelező pv. tanfolyami,

– Polgári Védelem Országos Vezetőképző Intézet (a továbbiakban: PV OVKI) 4 hetes nappali pv. tanfolyami képesítés.

1.1.2. Középszintű:

– PV OVKI 8 hetes nappali pv. tanfolyami,
– Légtalmi Központi Iskola 3 hónapos tisztképző tanfolyami,

– PV Kiképző Központ zászlósképző tanfolyami képesítés.

1.1.3. Felsőszintű:

– főiskolai szintű katasztrófavédelmi szak,
– egyetemi szintű védelmi igazgatási szak, katasztrófavédelmi szakirány,

– egyetemi szintű környezetmérnöki szak, katasztrófavédelmi szakirány,

– főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,

– katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés,

– a hazai vagy külföldi, a munkakörnek megfelelő egyetemen, főiskolán, akadémián szerzett szakirányú végzettség,

– a PV OVKI, a BM Tűz- és Polgári Védelmi Intézet, (a továbbiakban: BM TPVI), valamint a PVOI 5 hónapos nappali felsőfokú polgári védelmi tanfolyami,

– PV Kiképző Központ 4 hónapos nappali polgári védelmi tiszti átképző tanfolyami,

– PVOI, Polgári Védelmi Oktatási Központ (a továbbiakban: PVOK), BM KOK 10 hónapos levelező polgári védelmi vezetői tanfolyami,

– külföldi polgári védelmi törzstiszti tanfolyami,

– Légtalmi Központi Iskola 8 hónapos tisztképző tanfolyami,

– Légtalmi Központi Iskola egyéves tartalékos tisztképző tanfolyami,

– Légtalmi Országos Törzsparancsnokság tisztjeinek egyéves levelező tanfolyami,

– honvédségtől áthelyezett tisztek egyéves tiszti tanfolyami,

– Egyesített Tisztiskola Polgári védelmi tanfolyami képesítés.

1.2. Nem szakmai szolgálati beosztásokban

1.2.1. Alapszintű:

– katasztrófavédelmi alaptanfolyami képesítés.

2. Tűzoltóság szakterülete

2.1. Szakmai szolgálati beosztásokban

2.1.1. Alapszintű:

– 6 hetes tűzoltó alapfokú tanfolyam, három és fél, vagy öt hónapos tiszthelyettes-képző szakon szerzett képesítés.

2.1.2. Középszintű:

– katasztrófa- és tűzvédelmi technikus szakképzés,
– a hazai és külföldi tűzoltó, egy- vagy kétéves nappali, illetőleg hároméves levelező tiszti képzés, hároméves levelező tűzvédelmi vezetői, valamint tűzoltótechnikus (OKJ azonosító szám: 52 8915 01) szakképesítés,

– BM Akadémia Tűzoltó Tagozatán szerzett képesítés,
– tiszti vizsga,

– zászlósképző, 10 hónapos tűzoltó tiszthelyettes-képző, tűzoltó (OKJ azonosító szám: 32 8915 01) szakképesítés,

– az önkéntes tűzoltóságoknál az 1995 előtt, legalább megyei szintű irányító szervezet által szervezett egyesületi parancsnoki tanfolyam, valamint a 10 hónapos vagy hosszabb képzési idejű önkéntes és létesítményi tűzoltóparancsnok-képző szakon 2002. december 31-ig megszerzett képesítés.

2.1.3. Felsőszintű:

- főiskolai szintű tűzvédelmi mérnök szak,
- főiskolai szintű katasztrófavédelmi szak (e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt, valamely – tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosító – legalább középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel),

- főiskolai szintű műszaki szakoktató szak, tűzvédelmi szakirány (2002. február után beiskoláztak részéről e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt valamely – tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosító – legalább középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel),

- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés,
- a hazai vagy külföldi, a munkakörnek megfelelő egyetemen, főiskolán, akadémián szerzett szakirányú végzettség,

- egyetemi vagy főiskolai végzettség megszerzését követően a tűzoltó tiszti átképző, tűzoltó átképző szakon szerzett képesítés,

- a tűzoltó technikusképző szakon szerzett szakképesítés, a 2002. december 31. előtt megkezdett felsőfokú iskolai tanulmányokban szerzett végzettséggel együtt,

- a kétéves nappali vagy hároméves levelező tisztképző szakon és a BM Akadémia Tűzoltó Tagozatán szerzett képesítés, a 2002. december 31. előtt megkezdett felsőfokú iskolai tanulmányokban szerzett végzettséggel együtt,

2.2. Nem szakmai szolgálati beosztásokban

2.2.1. Alapszintű:

A 2.1.1. pontban felsorolt képzettségeken túl:

- tűzoltó alaptanfolyami képesítés.

2.2.2. Középszintű:

A 2.1.2. pontban felsorolt képzettségeken túl:

- 1990 előtt tett zászlósi alapismereti vizsga.

2.2.3. Felsőszintű:

A 2.1.3. pontban felsorolt képzettségeken túl:

- tűzoltó (tiszt) alapismereti tanfolyami képesítés, illetve tiszti alapismereti vizsga.

4. mellékleta 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

**Az önkéntes tűzoltóságok,
a létesítményi tűzoltóságok, valamint a tűzoltó
egyesületek tűzoltási és műszaki mentési feladatokat
ellátó tagjainak képesítési követelményei**

1.1. Nem főfoglalkozású, beosztott állományú önkéntes és létesítményi tűzoltó: tűzoltó alaptanfolyami képesítés.

1.2. Főfoglalkozású, beosztott állományú önkéntes és létesítményi tűzoltó: tűzoltó szakképesítés.

1.3. Tűzoltó egyesületek tűzoltási, műszaki mentési, katasztrófaelhárítási feladatokra igénybe vehető tagjai:

1.3.1. Tűzoltás-irányító: legalább tűzoltó szakképesítés.

1.3.2. Beosztott tűzoltó, sugárvezető, híradó-ügyelet: tűzoltó alaptanfolyami képesítés.

1.3.3. Gépkocsivezető, szerkezelő: tűzoltó alaptanfolyami képesítés, valamint a beosztásnak megfelelő szaktanfolyam.

5. mellékleta 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

**A gazdálkodó szervezeteknél a katasztrófavédelem,
a polgári védelem területén foglalkoztatottak által
a rendelet hatálybalépése előtt megindított képzések
során megszerzett, elismert képesítései**

1.1. Alapszintű:

- katasztrófavédelmi előadó szakképzés,
- BM KOK, PVOI, PVOK 5 hónapos levelező alapfokú pv. (előadó, segítő) tanfolyami,
- PV OVKI, PVOI 4 hetes pv. tanfolyami képesítés.

1.2. Középszintű:

- katasztrófavédelmi előadó szakképzés,
- PV Kiképző Központ 18 hónapos, levelező, üzemi törzsparancsnoki tanfolyami,
- PV OVKI 8 hetes nappali pv. tanfolyami,
- Légoltalmi Központi Iskola 3 hónapos tisztképző tanfolyami,
- PV Kiképző Központ zászlósképző tanfolyami képesítés.

1.3. Felsőszintű:

- katasztrófavédelmi főelőadó szakképzés,
- főiskolai szintű katasztrófavédelmi szak,
- egyetemi szintű védelmi igazgatási szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- egyetemi szintű környezetmérnöki szak, katasztrófavédelmi szakirány,
- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzés,
- a hazai vagy külföldi, a munkakörnek megfelelő egyetemen, főiskolán, akadémián szerzett szakirányú végzettség,
- Légoltalmi Központi Iskola műszaki tanfolyam üzemi törzsparancsnoki tanfolyami,
- Légoltalmi Központi Iskola légoltalmi zászlóaljparancsnoki és törzsfőnöki tanfolyami,
- PVOI 10 hónapos felsőfokú polgári védelmi tanfolyami,
- PV OVKI, PVOI 5 hónapos nappali felsőfokú polgári védelmi tanfolyami,

- PV Kiképző Központ 4 hónapos nappali polgári védelmi tiszti átképző tanfolyami,
- PVOI, PVOK, BM KOK 10 hónapos levelező polgári védelmi vezetői tanfolyami,
- Külföldi polgári védelmi törzstiszti tanfolyami,
- Légtalmai Központi Iskola 8 hónapos tisztképző tanfolyami,
- Légtalmai Központi Iskola egyéves tartalékos tisztképző tanfolyami,
- Légtalmai Országos Törzssparancsnokság tisztjeinek egyéves levelező tanfolyami,
- Egyesített Tisztiskola Polgári védelmi tanfolyami képesítés.

6. melléklet

a 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

A gazdálkodó szervezeteknél a tűzvédelem szakágazatban, illetve a tűzvédelmi szolgáltatás területén foglalkoztatottak által e rendelet hatálybalépése előtt megindított képzések során megszerzett, elismert képesítései

1.1. Alapszintű:

- tűzvédelmi előadó II. (OKJ azonosító szám: 51 8915 01) szakon, valamint az 1993 előtt az irányító szervek által szervezett, legalább egyéves levelező vagy egy hónapos bentlakásos alapfokú tűzvédelmi tanfolyamon szerzett szakképzettség, illetőleg képesítés.

1.2. Középszintű:

- tűzvédelmi előadó szakképzés,
- a 10 hónapos képzési idejű tűzoltó tiszthelyettes-képző szakon,
- az 1991 előtt a minisztériumok és a fővárosi, illetőleg a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai, valamint a BM TKK által szervezett kétéves levelező, illetve a 2 hónapos bentlakásos tűzvédelmi előadói tanfolyamon,
- 1991 után a BM Tűzvédelmi Oktató és Kutató Intézetben szerzett középfokú tűzvédelmi előadói,
- 1993-ig a Munkavédelmi Képző és Továbbképző Intézetben és jogelődjeiben, munkavédelmi felsőfokú tanfolyamon szerzett középfokú tűzvédelmi,
- tűzvédelmi előadó I. szakon (OKJ azonosító szám: 53 8915 01) szerzett képesítés, illetőleg szakképzettség.

1.3. Felsőszintű:

- tűzvédelmi főelőadó szakképzés,
- főiskolai szintű tűzvédelmi szak, tűzvédelmi szakirány,
- főiskolai szintű műszaki szakoktató szak, tűzvédelmi szakirány (2002. február után beiskolázottak részéről e végzettség csak abban az esetben fogadható el, ha a végzett hallgató rendelkezik a hivatásos állományra előírt, valamint – tűzoltás, műszaki mentés vezetésére jogosí-

tó – legalább középfokú szakmai képesítéssel, szakképzettséggel),

- katasztrófa- és tűzvédelmi szervező (tiszt) szakképzettség,
- a hazai vagy külföldi belügyi és államilag elismert felsőoktatási intézmény szakirányú szakán okleveles tűzvédelmi mérnöki és tűzvédelmi mérnöki szakon szerzett végzettség,
- a tűzoltó tiszti átképző, tűzoltó átképző szakon,
- a BM Akadémia Tűzoltó Tagozatán,
- a tűzoltótechnikus-képző szakon, valamint a kétéves nappali vagy hároméves levelező tisztképző szakon,
- a hároméves levelező tűzvédelmi előadói, illetve tűzvédelmi vezetői szakon, valamint a tűzvédelmi szakelőadói szakon (OKJ azonosító szám: 71 8915 01) szerzett képesítés, illetőleg szakképzettség.

7. melléklet

a 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

Műszaki szaktanfolyamhoz kötött gépek, gépi berendezések és gépjárművek besorolása

1.1. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz kötött gépcsáládok és géptípusok:

- emelőkosaras tűzoltó gépjárművek,
- létrás tűzoltó gépjárművek,
- légzésvédő készülék palacktöltő kompresszorok,
- áramfejlesztők (10 KVA, illetve a 10 KVA teljesítmény feletti, beépített gépek esetén),
- tűzoltódaruk, illetve daruval felszerelt tűzoltó gépjárművek,
- cserefelépítmény-hordozó járművek,
- műszaki mentő gépjárművek és vegyi balesetelhárító gépjárművek (ha rendelkeznek beépített, zárt hajtásláncú előzőekben felsorolt gépcsáládok, géptípusok valamelyikével),
- egyéb tűzoltó gépjárművek.

1.2. Tűzoltótechnika-kezelői alaptanfolyamhoz nem kötött gépcsáládok és géptípusok:

- gépjárműfecskendők,
- habbal oltó gépjárművek,
- porral oltó gépjárművek,
- egyéb tűzoltó gépjárművek,
- cserefelépítmények,
- műszaki mentések gépei és berendezései,
- vegyi balesetelhárítás gépei és berendezései,
- áramfejlesztők (10 KVA teljesítmény alatt),
- folyadékszállításra használható (szivattyúval ellátott) egyéb gépek,
- tűzoltás és műszaki mentés egyéb, az előzőekben fel nem sorolt gépei és berendezései.

8. melléklet a 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

A tűzoltótechnika-kezelői igazolvány alaki és formai követelményei

(Az igazolvány külső oldala)

TŰZOLTÓ TECHNIKA KEZELŐI IGAZOLVÁNY

(Az igazolvány belső oldala)

...../20.....

anyakönyvi szám

.....,
aki 20..... évben ..... hó ..... napján
..... helységben született,
anyja neve: .....
a jogosítványba bejegyzett tűzoltógépek és gépi
berendezések kezelésére jogosult.

....., 20 ..... hó ..... nap

3×4 cm
fénykép

P. H.

.....
kiállító szerv vezetője

TUDNIVALÓK

1. Az igazolvánnyal rendelkezők évenként kötelesek időszakos orvosi vizsgálaton megjelenni.
2. Az igazolványt a tulajdonosa géppel vagy gépi berendezéssel történő munkavégzés időtartamára köteles magánál tartani, és a hatósági személyek felkérésére felmutatni.

.....
az igazolvány tulajdonosa

VIZSGABEJEGYZÉS

A hatályos jogszabály szerinti tűzoltó géptípus
megnevezése

.....
.....
típ. Tűzoltógép

Kelt: ..... ,
..... év ..... hó ..... n.

P. H.

.....
aláírás

A tűzoltógépek közül sikeres vizsgát tett

.....
.....
típ. Tűzoltógép

Kelt: ..... ,
..... év ..... hó ..... n.

P. H.

.....
aláírás

.....	.....
.....	.....
típ. Tűzoltógép	típ. Tűzoltógép
Kelt: .....,	Kelt: .....,
..... év ..... hó ..... n.	..... év ..... hó ..... n.
P. H.	P. H.
.....	.....
aláírás	aláírás

.....	.....
.....	.....
típ. Tűzoltógép	típ. Tűzoltógép
Kelt: .....,	Kelt: .....,
..... év ..... hó ..... n.	..... év ..... hó ..... n.
P. H.	P. H.
.....	.....
aláírás	aláírás

.....	.....
.....	.....
típ. Tűzoltógép	típ. Tűzoltógép
Kelt: .....,	Kelt: .....,
..... év ..... hó ..... n.	..... év ..... hó ..... n.
P. H.	P. H.
.....	.....
aláírás	aláírás

ORVOSI BEJEGYZÉS

Érvényes: ..... év .....-ig
 Kelt: ..... év ..... n.
 P. H.

.....
 aláírás

Érvényes: ..... év .....-ig
 Kelt: ..... év ..... n.
 P. H.

.....
 aláírás

ORVOSI BEJEGYZÉS

Érvényes: ..... év .....-ig
 Kelt: ..... év ..... n.
 P. H.

.....
 aláírás

Érvényes: ..... év .....-ig
 Kelt: ..... év ..... n.
 P. H.

.....
 aláírás

Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig

Kelt: ..... év ..... hó ..... n. Kelt: ..... év ..... hó ..... n.

P. H.

P. H.

.....
aláírás

.....
aláírás

Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig Érvényes: ..... év ..... hó .....-ig

Kelt: ..... év ..... hó ..... n. Kelt: ..... év ..... hó ..... n.

P. H.

P. H.

.....
aláírás

.....
aláírás

EGYÉB BEJEGYZÉSEK

EGYÉB BEJEGYZÉSEK

9. melléklet a 10/2008. (X. 30.) ÖM rendelethez

**A hivatásos katasztrófavédelmi szervek
és a tűzoltóságok gépjárművezetőinek képzési rendje**

1.1. A gépjárművezetők képzési kategóriái

1.1.1. Alapszintű: a szolgálati gépjárművek vezetésére felkészítő 10 tanórás képzés.

1.1.2. Emelt szintű: a megkülönböztető jelzéseket használó szolgálati gépjármű vezetésére felkészítő elméleti képzés.

1.1.3. Speciális: a tűzoltó-parancsnokságok igényei alapján, egyes sajátos beosztások betöltéséhez egyedi tematika alapján végrehajtott képzés.

1.2. A gépjárművezető-képzésben való részvétel feltételei

1.2.1. Alapszintű: érvényes vezetői engedély, minimum I. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás.

1.2.2. Emelt szintű, valamint speciális: az adott járműkategóriára érvényes vezetői engedély, alapszintű gépjárművezetői képzésben való részvétel, a követelmények teljesítése, II. egészségi alkalmassági csoportba való besorolás, pszichológiaalkalmasság.

1.3. Képzési követelmények

1.3.1. Alapszintű: a tematika elméleti tananyagának számon kérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok (tanpálya) teljesítése meghatározott szintidőn belül.

1.3.2. Emelt szintű: a tematika elméleti tananyagának számon kérése írásban, valamint szolgálati időben évi 100 vezetett óra, vagy 600 vezetett kilométer – az állományilletékes parancsnok által hiteles dokumentummal történő – igazolása.

1.3.3. Speciális: a tematika elméleti tananyagának számon kérése írásban, valamint a tematika gyakorlati tananyaga alapján összeállított vizsgafeladatok megoldása.

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései

Az Alkotmánybíróság 129/2008. (X. 30.) AB határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság által országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, és az azon szereplő kérdés hitelesítése tárgyában hozott határozat ellen benyújtott kifogások alapján – *dr. Bragyova András, dr. Holló András és dr. Kiss László* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta az alábbi

határozatot:

Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság 183/2008. (V. 6.) OVB számú határozatát helybenhagyja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Országos Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OVB) országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének hitelesítés céljából benyújtott mintapéldánya az alábbi kérdést tartalmazza: „Kezdeményezzük, hogy a 2006-ban alakult Országgyűlés kimondja a feloszlását.”

Az OVB 183/2008. (V. 6.) OVB határozatában megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítette. Az OVB határozatának indokolása szerint a határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-án alapul.

A határozat a Magyar Közlöny 2008. évi 71. számában, 2008. május 8-án jelent meg. Az OVB határozata ellen a törvényes határidőn belül három kifogás érkezett. Az Alkotmánybíróság az ügyeket – tartalmi azonosságukra tekintettel – az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat (ABH 2003, 2065.) 28. §-ának (1) bekezdése alapján egye-

sítette, és egy eljárásban, a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 130. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően soron kívül bírálta el.

2. Az indítványozók kifogásai az alábbiakban foglalhatók össze:

– a népi kezdeményezés benyújtója kizárólag állampolgár lehet, alapítvány az Nsztv. rendelkezései alapján erre nem jogosult;

– a népi kezdeményezés közjogi nyomás alá helyezné a szabad mandátummal rendelkező országgyűlési képviselőket, és ezáltal ellentétes az Alkotmány 2. § (3) bekezdésében és 20. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel;

– a kezdeményezés nem tartozik az Országgyűlés feladataihoz kapcsolódó hatáskörei közé, mivel az Országgyűlés feloszlásának kimondását az Alkotmány 28. § (2) bekezdése ezt „az Országgyűlés megszűnésének egyik lehetséges eseteként” szabályozza.

II.

Az Alkotmánybíróság határozatának meghozatala során a következő jogszabályokat vette alapul:

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett rendelkezései:

„28. § (2) Az Országgyűlés kimondhatja feloszlását megbízatásának lejárta előtt is.”

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.”

„28/D. § Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

2. Az Nsztv. rendelkezései:

„2. § Az aláírásgyűjtő ívek mintapéldányát az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – hitelesítés céljából – be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.”

„4. § (1) Az Országos Választási Bizottság gondoskodik a népszavazás kitűzésére irányuló állampolgári kezdeményezés, illetőleg a népi kezdeményezés aláírásainak ellenőrzéséről.”

„17. § A népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést.”

„18. § Az Országos Választási Bizottság akkor tagadja meg az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha

a) a kérdés nem tartozik az Országgyűlés hatáskörébe,
b) a kérdés megfogalmazása nem felel meg a törvényben foglalt követelményeknek,

c) az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a választási eljárásról szóló törvényben foglalt követelményeknek.”

3. A Ve.-nek az országos népi kezdeményezésre irányuló aláírásgyűjtő ív hitelesítésére vonatkozó szabályai:

„117. § (1) Az Országos Választási Bizottság a jogszabályi feltételeknek megfelelő aláírásgyűjtő ívet, illetőleg kérdést a benyújtástól számított harminc napon belül hitelesíti.”

„130. § (1) Az Országos Választási Bizottságnak az aláírásgyűjtő ív, illetőleg a konkrét kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni kifogást a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül lehet – az Alkotmánybírósághoz címelve – az Országos Választási Bizottsághoz benyújtani.

(...)

(3) Az Alkotmánybíróság a kifogást soron kívül bírálja el. Az Alkotmánybíróság az Országos Választási Bizottság, illetőleg az Országgyűlés határozatát helybenhagyja, vagy azt megsemmisíti, és az Országos Választási Bizottságot, illetőleg az Országgyűlést új eljárásra utasítja.”

„131. § Az országos népi kezdeményezés során a 117–121. § és a 130. § (1) és (3) bekezdésének rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

III.

A kifogások nem megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben irányadó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 1. § *h)* pontjában foglaltaknak megfelelően a Ve. 130. §-a határozza meg. Az Alkotmánybíróság az OVB határozatai ellen benyújtott kifogások elbírálása során kialakította következetes gyakorlatát. Az Alkotmánybíróság a kifogás alapján lefolytatott jogorvoslati eljárásban azt vizsgálja, hogy a beérkezett kifogás megfelel-e a Ve. 77. § (2) bekezdésének *a)–c)* pontjaiban, illetve 130. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, és az OVB az aláírásgyűjtő ív hitelesítési eljárásában az Alkotmánynak és az irányadó törvényeknek megfelelően járt-e el. Eljárása során az Alkotmánybíróság e feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 256.]

2. Egyik kifogás szerint a kezdeményezés nem jogosulttól származik, mivel a népi kezdeményezés joga csak a természetes személyeket illeti meg. Az Alkotmány 28/D. § szerint országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az Alkotmány tehát a népi kezdeményezés benyújtását a természetes személyek számára biztosítja. A kezdeményezés benyújtása az OVB által már hitelesített aláírásgyűjtő íven szereplő 50 000 állampolgári aláírás összegyűjtése után történhet meg. Ettől különböző kérdés az, hogy az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívének mintapéldányát az állampolgárok mellett mások, társadalmi szervezetek, alapítványok, azaz jogi személyek is benyújthatják hitelesítésre az OVB-hez. A Ve. 149. § *i)* pontjába foglalt értelmező rendelkezésből

megállapíthatóan ugyanis az aláírásgyűjtő ívet nem csak természetes személyek nyújthatnak be hitelesítésre. Eszerint ugyanis a Ve. alkalmazásában „kezdeményezést benyújtók: népszavazás állampolgári kezdeményezése, valamint népi kezdeményezés esetén azok a szervezetek, illetve magánszemélyek, amelyek, illetve akik a kezdeményezést benyújtották”. [Lásd 102/2007. (XII. 13.) AB határozat, ABH 2007, 855, 864.]

3. Másik kifogás szerint a népi kezdeményezés „közjogi nyomás” alá helyezné a szabad mandátummal rendelkező országgyűlési képviselőket, és ezáltal ellentétbe kerülne az Alkotmány több rendelkezésével. Az Alkotmánybíróság korábbi határozatában megállapította, hogy az Országgyűlést a népi kezdeményezés nem köti oly módon, mint a legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére elrendelt ügydöntő és eredményes népszavazás alapján hozott döntés [Alkotmány 28/C. § (3) bekezdés]. Az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlés Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontjában foglalt jogkörének – az Alkotmányban rögzített – korlátozása: az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. Népi kezdeményezés esetén ezzel szemben az Országgyűlésnek a kérdés napirendre tűzésére, megtárgyalására és döntéshozatalra van kötelezettsége, de ennek a döntésnek a tartalmát a népi kezdeményezés nem köti meg, nem egy kötelező döntés meghozatalára szól. Éppen ezért a népi kezdeményezésnek mindaddig, amíg az alkotmányosság keretében marad – ellentétben a népszavazással – az Alkotmányban megfogalmazott tárgyköri korlátja nincs, és a kérdésnek nem kell konkrét jogalkotási kötelezettséget megfogalmaznia. Mindezek alapján az országos népi kezdeményezés esetén – mivel az a döntés tartalmát nem határozza meg – nem lehet a szabad mandátumú képviselőkre gyakorolt, alkotmányossági szempontból értelmezhető „közjogi nyomás”-ról beszélni.

A kifogást tevő által hivatkozott alkotmányi rendelkezések [2. § (3) bekezdés: „Senkinek a tevékenysége sem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetőleg kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és egyben köteles fellépni.”; 20. § (2) bekezdés: „Az országgyűlési képviselők tevékenységüket a köz érdekében végzik.”] és a népi kezdeményezés, illetve az azt hitelesítő OVB határozat között az alkotmánybírósági eljárás szempontjából értékelhető összefüggés nincs.

4. További kifogás szerint a kezdeményezés nem az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésre vonatkozik, mivel a feloszlás kimondásának lehetőségét az Alkotmány nem az országgyűlés hatásköréi között [19. § (3) bekezdés], hanem a megszűnés egyik módjaként szabályozza [28. § (2) bekezdés]. Az Alkotmány 19. § (2) bekezdése szerint az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait

gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit. A (3) bekezdése azokat a döntési jogköröket sorolja fel, amelyeket az Országgyűlés a (2) bekezdés által meghatározott feladatának teljesítése során gyakorolhat, illetve gyakorolni köteles. Az Alkotmány 19. § (3) bekezdése nem az Országgyűlés hatásköreinek taxatív felsorolását jelenti, azokról az Alkotmány számos más helyen is rendelkezik. Így az Alkotmány 28. § (2) bekezdése szerint: „Az Országgyűlés kimondhatja feloszlását megbízatásának lejártá előtt is.” Az alkotmányi rendelkezés pusztán nyelvtani értelmezése alapján is megállapítható, hogy a feloszlás kimondása az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, ezért az – az Alkotmány 28/D. §-a alapján – országos népi kezdeményezés tárgya lehet. [Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében felsorolt – tiltó – tárgykörök csak az országos népszavazásra vonatkoznak, országos népi kezdeményezés akadályát nem jelentik.]

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az OVB jogszerű döntést hozott, amikor az aláírásgyűjtő íven megfogalmazott kérdést hitelesítette. Ezért a kifogásokat elutasította, és a 183/2008. (V. 6.) OVB határozatot helyben hagyta.

Az Alkotmánybíróság a határozat közzétételét az OVB határozatának a Magyar Közlönyben való megjelenésére tekintettel rendelte el.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,   *Dr. Bragyova András s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Holló András s. k.,   *Dr. Kiss László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Dr. Paczolay Péter s. k.,   *Dr. Lenkovics Barnabás s. k.,*
az Alkotmánybíróság elnöke,   előadó alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Kovács Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Lévay Miklós s. k.,   *Dr. Trócsányi László s. k.,*
alkotmánybíró   alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: 527/H/2008.

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a többségi határozatnak sem a rendelkező részével, sem indoklásával.

1. A közvetlen demokrácia a közhatalom gyakorlásának történetileg kialakult egyik alapformája. Modernkori megjelenése és alkotmányos szabályozása a népszuverenitás

(népfelség) elvén alapszik. A népszuverenitás a polgári demokráciákban az alkotmányos berendezkedést igazoló, legitimáló elv. Az egyes európai országok alkotmányai, ha különböző formában is, de szinte kivétel nélkül első rendelkezéseik között rögzítik a modern alkotmányosság ezen klasszikus követelményét. Így például a német alkotmány szerint minden államhatalom forrása a nép, a finn alkotmány szerint az államhatalom birtokosa a nép, a belga alkotmány pedig azt mondja, hogy minden hatalom a nemzetől ered. Ezekről eltérő, duális szabályozási mintát követ a francia alkotmány, amikor úgy rendelkezik, hogy „[a] nemzeti szuverenitás a népet illeti, amely azt képviselői révén, valamint népszavazás útján gyakorolja”. A magyar Alkotmány – amely a francia duális szabályozási megoldáshoz és a közép-kelet európai országok gyakorlatahoz (orosz, horvát, bolgár stb.) hasonlít ezen intézmény szabályozása szempontjából – 2. § (2) bekezdése a következőképpen fogalmaz: „A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

2. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során már többször foglalkozott a közvetlen demokrácia fogalmával, e jogintézmény tartalmával, valamint a népi kezdeményezés és a képviseleti demokrácia egymáshoz való viszonyával. [Lásd 28/1990. (XI. 22.) AB határozat, ABH 1990, 123, 125.; 2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 33, 39.; 52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 347.; 64/1997. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1997, 380, 390.; 25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 264.]

Az Alkotmánybíróság határozataiban a népi kezdeményezést, mint a közvetlen demokrácia egyik megnyilvánulási formáját, eddig (és a többségi határozat értelmében most is) gyakorlatilag korlátlanul alkalmazható jogi eszköznek tekintette – azzal az érveléssel, hogy nem kötelezi az Országgyűlést a kezdeményezésnek megfelelő tartalmú döntésre. Vagyis az Alkotmánybíróság mai gyakorlata szerint népi kezdeményezés minden olyan kérdésben kezdeményezhető, amelyben akár egyetlen országgyűlési képviselő önálló indítványt nyújthat be az Országgyűlésben.

3. Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján azonban megfontolandónak tartom az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatán való változtatást. Ezt a következőkkel támasztom alá.

3.1. Az Alkotmány rendelkezései szerint országos népi kezdeményezés tárgya éppúgy, mint az országos népszavazás, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet [28/B. § (1) bekezdés]. Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése felsorolja (bár nem kimerítően) azokat a tárgyköröket, amelyekben országos népszavazás nem tartható. Ez a korlátozás az Alkotmánybíróság szerint a népi kezdemé-

nyezésre nem alkalmazható. Az Alkotmánybíróság eddigi értelmezése szerint tehát a népi kezdeményezésnek (az Országgyűlés hatáskörébe tartozáson kívül) nincs tárgyi korlátja. Ez a felfogás szerintem téves, mivel az Alkotmány 28. §-ának vonatkozó rendelkezéseiből nem következik, hogy minden, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben benyújtható országos népi kezdeményezés. Annak a kérdésnek a megválaszolásához, hogy mi lehet az országos népi kezdeményezés tárgya a népi kezdeményezés alkotmányjogi fogalmából kell kiindulni – ahogyan az európai közjogi gondolkodásban és hagyományban kialakult. A népi kezdeményezés fogalma a magyar és az európai (valamint az észak- és dél-amerikai) közjog- és politikatudományban az állampolgárok törvénykezdeményezési jogát jelenti. Ez a felfogás onnan ered, hogy az alkotmányjogi és politikai gondolkodás (John Locke óta) hagyományosan azonosította a törvényhozást és a szuverenitást, és azt hangoztatta, hogy a hatalom jogos tulajdonosa a nép, és így a nép eldöntheti, hogy a hatalmat ki és milyen intézményes keretek között gyakorolja. A nép (közvetlen) részvétele a törvényhozásban az ő szemükben a népszuverenitás közvetlen gyakorlását jelentette. Többek között innen a törvény kimagasló jelentősége a jogalkotásban.

Ésszerű tehát erre az értelmezésre alapítani az Alkotmányban foglalt „népi kezdeményezés” terminus jelentését. Mindezek alapján tehát a „népi kezdeményezés” ésszerű alkotmányértelmezés szerint egyedül népi törvénykezdeményezést jelenthet.

Ha ezt az értelmezést elfogadjuk, népi kezdeményezés esetében az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés az Országgyűlés törvényhozó hatáskörébe tartozó, tehát törvényhozási tárgyat érintő kérdés lehet. Azaz népi kezdeményezés tárgya lehet minden, amiről az Alkotmány 25. § (1) bekezdése szerinti törvénykezdeményezés szólhat. Megjegyzem, hogy az eddig az Alkotmánybíróság elé került népi kezdeményezések többnyire tényleg mind ebbe a körbe tartoztak.

3.2. Ésszerű alkotmányértelmezés lehetne az is, ha az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésében foglalt, az országos népszavazásból kizárt tárgyakat tartalmazó rendelkezés, valamint ennek, az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakított további korlátai az országos népi kezdeményezésre is alkalmazandók lennének. Ennek indoka a két közvetlen demokratikus intézmény szoros kapcsolata, amely főleg hasonló alkotmányos és politikai szerepükben mutatkozik meg. Ezt az összetartozást erősíti az Alkotmány is azáltal, hogy egy helyütt szabályozza a két intézményt (28/B.–28/E. §). Meg kell jegyezni, hogy ezzel szemben a két jogintézmény különbözőségét hangsúlyozandó, nem meggyőző ellenérv, hogy az Országgyűlést az országos népszavazással ellentétben az országos népi kezdeményezés nem kötelezi. A népi kezdeményezés ugyanis mégis csak kötelezi (ha az Alkotmány 28/E. §-a által előírt ötven ezer aláírás két hónapon belül összegyűlt) a parlamentet a

kérdés megtárgyalására (napirendre vételére) és a kérdésben való döntésre. Valamely kérdés megvitatása időpontjának kiválasztása, a kérdés napirendre tűzése a parlamenti politikai taktika egyik természetes eszköze, amelynek komoly politikatudományi irodalma van („agenda-setting”). Megjegyzendő, hogy indokolt ezt az eszközt a képviseleti demokrácia elsődlegességének védelmében ésszerűen korlátozni.

3.3. További érv álláspontom alátámasztására a *reductio ad absurdum*. Tegyük fel, helyes a többségi álláspont, és nincs korlátja bármely, az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben a népi kezdeményezésnek.

Ebből az következik, hogy az Országgyűlés ötven ezer támogató aláírás összegyűjtése esetén köteles lenne napirendjére tűzni a Mormon könyve megtárgyalását éppúgy, mint a Hungarizmus programját, vagy egy, az UFO-król szóló jelentést, netán a Pythagorász tételt, vagy a sumér-magyar rokonság kérdését.

A népi kezdeményezés mindig fontos kérdés – mivel a „néptől” (helyesebben szólva annak egy részétől) származik –, az Országgyűlés hatáskörébe tartozik, hiszen az Országgyűlés bármely fontos kérdést megvitathat. Ehhez hasonlít a most hitelesített, az Országgyűlés önmagáról szóló hatáskörébe tartozó kérdés – amint ezt a dr. Holló András különvéleménye meggyőzően kifejti. Ezért ennek részletes kifejtésébe, jelen különvéleményem keretei között, nem bocsátkozom.

A népi kezdeményezés fogalmának fentebb javasolt ésszerű szűkítésével ezek az abszurd, de a jelenlegi értelmezésből következő következmények elkerülhetők lennének.

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Holló András alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet az Országos Választási Bizottság 183/2008. (V. 6.) OVB számú határozatának helybenhagyásával. A kifogásolt határozatot az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna semmisítenie és az Országos Választási Bizottságot új eljárásra utasítani.

Az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése szerint a népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet. Az Alkotmány 28/D. § értelmében országos népi kezdeményezést legalább ötven ezer választópolgár nyújthat be. A népi kezdeményezés az Országgyűlés számára tárgyalási és döntési kötelezettséget jelent. Az Alkotmány hivatkozott rendelkezése szerint az országos népi kezdeményezést az Országgyűlés köteles napirendre tűzni és megtárgyalni. Ugyanakkor az Országgyűlés az Alkotmányban előírt tárgyalási kötelezettséget

az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvényben kiegészítette – határidőhöz kötött – döntési kötelezettséggel (20. §). A Házbizottságnak az Országgyűlés 2000. július 19-i ülésén elfogadott H/283331. sz. javaslata a Házzsabálytól való eltérésről, utalt az Országgyűlés döntési monopóliumára: „Az Országgyűlés a vitát követően dönt arról, hogy a népi kezdeményezéssel egyetért vagy sem.”

A jelen ügyben a népi kezdeményezés tárgya: az Országgyűlés alkalmazza az Alkotmány 28. § (2) bekezdését. Evidencia, hogy az Országgyűlés feloszlásának kimondása az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés.

Tisztázni kell a népi kezdeményezés tárgyaként az Alkotmányban előírt feltétel – „az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés” [Alk. 28/B. § (1) bekezdés] – az Országgyűlés számára az Alkotmányban biztosított valamennyi hatáskört magában foglalja-e.

Álláspontom szerint a válasz nemleges.

A népszavazás és a népi kezdeményezés viszonyában az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés alatt nem ugyanazt kell érteni; ugyanis az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése az ún. tiltott tárgyak meghatározásával direkt módon korlátozza a népszavazás szempontjából szóba jöhető országgyűlési hatásköröket. Ezek a népszavazás-kezdeményezési korlátok a népi kezdeményezésre – az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés c) pontjának kivételével – nem irányadóak. A hivatkozott rendelkezés értelmében nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés feloszlásáról. Álláspontom szerint az Alkotmány 28. § (2) bekezdésének alkalmazása sem lehet tárgya az országos népi kezdeményezésnek.

Az Alkotmány 2. § (2) bekezdése értelmében a népszuverenitás-elvű hatalomgyakorlás közvetett és közvetlen jogi formákban realizálódik: a nép „...a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.” Más szóval: az Országgyűlés által, illetőleg a népszavazás, valamint a népi kezdeményezés útján. Az Alkotmány 19. § (2) bekezdése határozza meg, hogy az Országgyűlés az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében deklarált népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva – általános hatáskörként – biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

Az Alkotmány 19. § (3) bekezdése, visszautalva a (2) bekezdésre – „E jogkörében” kitétel – taxatív felsorolja azokat a jogköröket, amelyekben, mint konkrét jogosítványokban testesül meg a népszuverenitás „gyakorlása”. Az Alkotmány 19. § (3) bekezdése nem tartalmazza az Országgyűlés feloszlása tárgyában való döntést. Álláspontom szerint ez azt jelenti, hogy ez utóbbi hatáskör nem tartozik a népszuverenitásból eredő jogkörök közé, függetlenül attól, hogy a népszavazás tiltott tárgyai között ez a hatáskör is szerepel. [Az Országgyűlés feloszlásának a tiltott tárgya közé történő beiktatását a 2/1993. (I. 22.)

AB határozat alapozta meg, amely kimondta, hogy az ilyen tárgyú eredményes népszavazás a parlamenti megbízatás megszűnésének új, az Alkotmány által nem ismert módját eredményezné és ezáltal az Alkotmány „burkolt módosítását jelentené”. – ABH 1993, 37.]

Az Országgyűlés feloszlása éppen a szuverenitás – képviselő útján való – gyakorlásának befejezését eredményezi. A népszuverenitás képviselő útján történő gyakorlásáról a „nép” az országgyűlési választásokon döntött, felhatalmazta a megválasztott Országgyűlést, hogy megbízatásának az Alkotmányban meghatározott időtartama alatt gyakorolja a népszuverenitásból eredő jogait. Az Alkotmánybíróságnak a fent hivatkozott határozatában kifejtett érvei, vitatva feloszlása népszavazás útján való kikényszerítésének alkotmányosságát – a képviselői mandátum alkotmányi szabályaira tekintettel – a népi kezdeményezés ilyen tartalmával szemben is irányadóak: „A képviselő a Parlamentben szabad meggyőződés és lelkiismeret alapján foglal állást, adja le szavazatát. Tevékenységéért és szavazatáért a választók a megbízatás ideje alatt felelősségre nem vonhatják, azaz mandátuma a Parlament teljes idejére szól, a választók által meg nem rövidíthető. A képviselő és a választó kapcsolata politikai természetű, azaz a felelősség csak a választások során jelenhet meg abban a formában, hogy a választó bizalmát elvesztő képviselőt nem választják meg újból, illetőleg a mögötte álló pártot nem támogatják szavazataikkal.” [ABH 1993, 38.]

Az Országgyűlés mandátumának lejártá előtt, a feloszlás kérdésében való döntés a képviselői hatalom olyan intim hatásköre, önnön sorsa feletti ítélkezés, amelyet kizárólag belső eljárásban – belső, képviselői kezdeményezéssel – csak maga gyakorolhat.

Következésképpen az Alkotmány 29/B. § (1) bekezdésében megfogalmazott kifejezés – „az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés” – alatt a népi kezdeményezés tárgya tekintetében nem valamennyi, hanem kizárólag az Országgyűlés népszuverenitásból eredő – az Alkotmány 19. § (3) bekezdésében rögzített – hatáskörök értendők. Az Alkotmány 28. § (2) bekezdésében megfogalmazott országgyűlési hatáskör tehát nem.

Dr. Holló András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

1. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak a 183/2008. (V. 6.) OVB számú határozatot meg kellett volna semmisítenie és az OVB-t új eljárásra kellett volna utasítania.

Előrebocsátom: a többségi határozat – a maga választotta logikai rendben – a formai indokokat helyesen veszi sor-

ra és azok alapul vételével megalapozottan jut el az OVB határozatát helybenhagyó döntésig.

2. Megítélésem szerint azonban a jelen ügyben az Alkotmánybíróságnak fokozottabb figyelmet kellett volna fordítania arra az elvárásra, hogy feladatát alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban látja el. [52/2001. (X. 27.) AB határozat, ABH 512, 520.] Másképpen szólva: az elbírált ügyben túl kellett volna lépnie azon a szűkre szabott kereten, amelyet az országos népszavazási ügyekben a pusztán jogorvoslati eljárásnéven felfogott feladatköre von meg. Ezt a hatáskörét tehát itt valóban alkotmányos jogállásával és rendeltetésével összhangban kellett volna gyakorolnia. Ennek hátterében pedig az a körülmény áll, hogy a tervezett országos népi kezdeményezés a jogállam egyik igen fontos intézményét, a parlamentáris (ha tetszik: képviseleti) demokrácia és a közvetlen demokrácia viszonyát érinti. Úgy is fogalmazhatnánk, megengedhető-e, hogy a képviseleti demokráciára épülő alkotmányos berendezkedést egy alapvetően komplementer jellegű intézmény (a népi kezdeményezés) – alkalmazásának eredményeként – átrajzolhassa?

Félreértés ne essék: magam is fontos jogállami (és alkotmányos) intézménynek tartom a népi kezdeményezést, amelynek megvan a maga megfelelő helye és rendeltetése. Nem tartom azonban olyan jogállami (és alkotmányos) intézménynek, amely magát a jogállami (képviseleti struktúra bázisán kiépülő és az Alkotmányban akként is szabályozott) állami berendezkedést (50 000 aláírás összegyűjtésével) át is rendezhetné.

Mindezekre figyelemmel többoldalú, tüzetes alkotmányossági vizsgálat lefolytatását tartottam volna szükségesnek. Magam ezt elvégezve legalább három olyan körülményre utalok, amelyek egyenként is, de összességükben mindenképpen a többségi határozattal ellentétes tartalmú döntést alapozhatták volna meg.

a) Az első momentum, amelyet megvizsgáltam, az okafogyottságnak a kérdése.

Az OVB az országos népi kezdeményezés aláírásgyűjtő ívét 2008. május 6-án hitelesítette. 2008. szeptember 15-én két országgyűlési képviselő indítványára az Országgyűlés napirendjére tűzte és megtárgyalta feloszlásának a kérdését, amelyről 171 igen és 204 nem szavazattal elutasító tartalmú döntést hozott. Tartalmilag tehát azt mondta ki, hogy nem kívánja (ön)magát feloszlítani. Mi tarthatná még „életben” mindezek után a parlament feloszlását célul kitűző országos népi kezdeményezést? Álláspontom szerint semmi, tekintettel arra, hogy a kérdés május 6-i hitelesítését követően a szeptember 15-i parlamenti megtárgyalással és döntéssel olyan változás következett be, amely a kérdés országos népi kezdeményezésre bocsáthatóságát érdemben befolyásolta. (Zárójelben jegyzem meg: magam is azon az állásponton vagyok, hogy árnyalja a megítélést az, hogy „kívülről” vagy „belülről” érkezik-e a feloszlásra

vonatkozó kezdeményezés. Ugyanakkor alapvető fontosságúnak mégis azt tekintem, hogy a döntésre jogosult Országgyűlés nem látta okát annak, hogy a feloszlása mellett döntsön. Ez a döntés pedig alapulveendő a feloszlásra irányuló, négy hónappal korábbi országos népi kezdeményezés okszerűsége vagy okafogyottsága megítéléséhez is.)

b) Továbbá: a jelen ügy elbírálásánál az Alkotmánybíróságnak szisztematikusan át kellett volna tekintenie mindazokat a fontosabb korábbi határozatait is, amelyek a közvetlen és a képviseleti hatalomgyakorlás viszonyával, kapcsolatával foglalkoztak.

Magam – innen kiindulva is – szükségképpen más eredményre jutok, mint a többségi határozat.

Fontos (alap)tételeket rögzít az Alkotmánybíróság 25/1999. (VII. 7.) AB határozata:

„Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy az 1997. évi LIX. törvénnyel végrehajtott alkotmánymódosítás nem érintette az Alkotmánynak a közjogi berendezkedés alapjait meghatározó rendelkezéseit. Nem változott az Alkotmány 2. §-a, változatlanok maradtak az állami berendezkedés és a hatalommegosztás alkotmányos keretei, az Alkotmány változatlanul rögzíti a parlamentáris kormányformát.

Az Alkotmánybíróság 1993-ban adott és azóta fenntartott értelmezése a népszavazás kiegészítő jellegéről az Alkotmányban rögzített parlamentáris kormányforma lényegéből következik. A parlamentáris kormányformának a képviselet útján való hatalomgyakorlás a meghatározó formája. A közvetlen hatalomgyakorlás ebben az alkotmányos berendezkedésben szükségszerűen kiegészítő, másodlagos forma. Az Alkotmány módosítása után is meghatározó jellegű az a korábbi alkotmánybíróági határozatokban kifejezésre juttatott álláspont, mely szerint az Alkotmány a képviseleti és a közvetlen hatalomgyakorlás között nem osztja meg a hatásköröket úgy, hogy meghatározott kérdések csak az egyikre vagy csak a másikra tartoznának. Az 52/1997. (X. 14.) AB határozat megállapította, hogy az alkotmánymódosítás beiktatott az Alkotmányba kétféle hatáskörmegosztási szabályt, »ezek egyike tartalmi: az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése meghatározza, hogy milyen tárgykörökről nem lehet népszavazást tartani. A másik hatásköri szabály eljárási, amely az említett tiltott körön kívül, a kötelező népszavazás elrendelését 200 000 választópolgár kezdeményezéséhez köti az Alkotmány 28/C. § (2) bekezdésben« (ABH 1997, 331., 340–341.).

(...)

Az Alkotmány 28/C. §-ának (5) bekezdése a népszavazásra nem bocsátható kérdéseket határozza meg. Ezekben a kérdésekben sem kötelező, sem fakultatív, sem ügydöntő, sem véleménynyilvánító népszavazásnak nincs helye. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azonban az Alkotmányból – a taxatív módon felsorolt tiltott kérdéskörön kívül – a népszavazásnak más korlátai is levezethe-

tők. A kifejtettek alapján alkotmánymódosítási kérdésekben sem kizárt a népszavazás elrendelése, de az a népszavazásnak csak olyan formája lehet, amely nem ad módot arra, hogy a népszavazás átvegye az Országgyűlés alkotmányozó hatáskörét, és nem zárja ki azt, hogy az Országgyűlés döntsön az Alkotmány megváltoztatásáról. Az ügydöntő (megerősítő) népszavazás elrendelésére csak az Országgyűlés alkotmányozási (alkotmánymódosítási) eljárását követően kerülhet sor.” (ABH 1999, 251, 260–261, 263.)

Az 50/2001. (XI. 29.) AB határozat ugyancsak egyértelmű megállapításokat tartalmaz:

„Bár az Alkotmány nem állít fel rangsorbeli különbséget a 2. § (2) bekezdésében meghatározott népszuverenitás gyakorlásának közvetett vagy közvetlen módja között, a közvetlen hatalomgyakorlás – és ezen belül a népszavazás – kivételesnek tekinthető. [Részletesen: 2/1993. (I. 22.) AB határozat, ABH 1993, 33, 36, 37.] A hatalomgyakorlás két formája közötti súlyponteltolódás a parlamentáris berendezkedés szükségképpen velejárója. Az Alkotmánybíróság egy korábbi határozatában elvi éllel szögezte le, hogy a népszavazás kiegészítő jellege »az Alkotmányban rögzített parlamentáris kormányforma lényegéből következik. A parlamentáris kormányformának a képviselő útján való hatalomgyakorlás a meghatározó formája. A közvetlen hatalomgyakorlás ebben az alkotmányos berendezkedésben szükségszerűen kiegészítő, másodlagos forma.« [25/1999. (VII. 7.) AB határozat, ABH 1999, 251, 261.] Mindebből fakadóan nem kényszeríthető ki népszavazás eredményeként, hogy az Országgyűlés, mint alkotmányozó hatalom járjon el.” [50/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 359, 364–365.]

Mi következik a fenti tételekből a konkrét ügyre nézve? Induljunk ki az Alkotmány rendelkezéseiből!

Az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése értelmében országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének e) pontja értelmében nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés feloszlásáról.

Az Alkotmány 28/D. §-a szerint: „Országos népi kezdeményezést legalább 50 000 választópolgár nyújthat be. Az országos népi kezdeményezés arra irányulhat, hogy az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére. Az országos népi kezdeményezésben megfogalmazott kérdést az Országgyűlés köteles megtárgyalni.”

A két közvetlen hatalomgyakorlási forma közül az Alkotmány az országos népszavazás intézményének tulajdonít nagyobb jelentőséget, amelyet a rá vonatkozó – más államok Alkotmányától eltérő – szokatlanul részletes szabályozásával is kifejezésre juttat. Részletezi így azokat a tárgyköröket is, amelyekről nem tartható országos népszavazás, közöttük ilyenként említi az Országgyűlés feloszlá-

sát is. Ilyen – tárgykörét érintő – megszorítás az országos népi kezdeményezésre vonatkozóan nincs, az Alkotmány szó szerinti szövege pusztán arról szól, hogy „az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdést az Országgyűlés tűzze a napirendjére”.

Az országos népi kezdeményezés szűkszavú alkotmányi szabályozása is jelzi, hogy az alaptörvény ezt az intézményt nem tekinti az országos népszavazással azonos súlyú intézménynek. [Más rendelkezései is érzékeltetik e két közvetlen hatalomgyakorlási forma közötti sorrendet: a) Országos népszavazás kezdeményezésére 200 000, illetőleg 100 000 választópolgár kezdeményezésére van szükség; országos népi kezdeményezéshez elegendő az 50 000 állampolgár kezdeményezése; b) Országos népszavazás elrendelésére irányuló állampolgári kezdeményezés esetén négy hónapig, országos népi kezdeményezés esetén két hónapig lehet aláírást gyűjteni (28/E. §).]

Az iméntiek nyomán felvethető: szándékában állhatt-e az alkotmányozó hatalomnak olyan jogot adni az országos népi kezdeményezésnek, amelyet az országos népszavazásnak nem biztosított? Tárgyunkhoz közelítve: a képviselői (parlamentáris) demokrácia talaján álló, s minden részében annak az alapintézményeit szabályozó Alkotmány lehetővé akarta-e tenni az országos népi kezdeményezés számára azt a hatáskört, amelyet az általa elsősorban és részletesen szabályozott országos népszavazás intézményétől *expressis verbis* megtagadott? Azaz: az Országgyűlés feloszlásának kezdeményezési jogát! További adalékul mindehhez: a 25/1999. (VII. 7.) AB határozat szerint a népszavazásra nem bocsátható kérdésekben sem kötelező, sem fakultatív, sem ügydöntő, sem véleménynyilvánító népszavazásnak nincs helye. (ABH 1999, 263.) Helye lenne viszont országos népi kezdeményezésnek? Aligha vezethető le ez a közvetlen hatalomgyakorlás koncepciójából. Azt a kérdést is feltehetnénk ugyanis: mi a különbség akkor a véleménynyilvánító országos népszavazás és az ugyanazon tárgyban javasolt népi kezdeményezés között?

Itt is elválík az én álláspontom a többségi határozatban megfogalmazottól. Az utóbbi azon a formális alapon nyugszik, hogy az országos népi kezdeményezés esetén „az Országgyűlésnek a kérdés napirendre tűzésére, megvitatására és határidőn belüli döntésre van kötelezettsége, (...) a döntés tartalmát a népi kezdeményezés nem határozza meg”. [42/2002. (X. 11.) AB határozat, ABH 2002, 316, 318.] Ezt a formai szempontú megalapozást és indokolást mindazokban a tárgykörökben irányadónak tekintem magam is, amelyek nem tiltottak az országos népszavazás számára sem. [Legutóbb például ezért magam is egyetértettem e formai szempontok alapján a 43/2008. (IV. 17.) AB határozattal.] Ott azonban, ahol az országos népi kezdeményezés által tárgyalásra javasolt tárgykör beletartozik az országos népszavazás számára előírt tilalmi listába, ott ez a formális szempont – nézetem szerint – nem

alkalmazható. Ellenkező esetben ugyanis azt juttatnánk kifejezésre, hogy ami tilos a közvetlen hatalomgyakorlás kiemelt intézménye – az országos népszavazás – számára, az szabad és megengedett az országos népszavazás intézményéhez képest elnagyolt szabályozású népi kezdeményezés számára.

Az OVB által hitelesített országos népi kezdeményezés tárgyát rögzítő előirásgyűjtő ív mintapéldányán a következő olvasható: „Kezdeményezzük, hogy a 2006-ban alakult Országgyűlés kimondja a feloszlását.” Kérdésként is megfogalmazhatták volna mindezt az indítványozók, hiszen az Alkotmány 28/D. §-a is „kérdés”-ről szól. Ha így tettek volna, a kérdés például így szólhatott volna: „Egyetért-e azzal, hogy a 2006-ban alakult Országgyűlés kimondja a feloszlását?”

[Emlékeztetőül: az Alkotmánybíróság számos esetben – helyesen – szó szerinti „kérdés”-t vizsgált meg országos népi kezdeményezés tárgyaként. Így például: 43/2008. (IV. 17.) AB határozat, ABK 2008. április, 474.; 10/2006. (II. 28.) AB határozat, ABH 2006, 216.; 6/2006. (II. 15.) AB határozat, ABH 2006, 175.; 42/2002. (X. 11.) AB határozat, ABH 2002, 316.]

Ez a kérdés pedig így biztosan nem lehetett volna országos népszavazás tárgya [minthogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése *e*) pontjába ütközött volna.] Lehetett volna viszont országos népi kezdeményezés által indítványozható kérdés? Másképpen szólva: vajon az alkotmányozó hatalom olyan intézményként szabályozta-e az országos népi kezdeményezést, hogy az akár az Alkotmányban tételezett – országos népszavazásra vonatkozó – tilalmi listákról is tárgyalást és (nem utolsósorban) döntéshozatalt is kezdeményezhetett volna? Álláspontom szerint nem, s ez a fel fogásbeli különbség is oka annak, hogy nem értettem egyet az OVB határozatának jóváhagyásával. A konkrét ügyben ez odavezet, hogy akár 50 000 választópolgár aláírása kollektív „(ön)visszahívást” eredményezhet, azaz egy másodsorban kezelt és ilyenként is szabályozott közvetlen hatalomgyakorlási forma a képviseleti demokrácia intézményrendszerében átrendezést hajthatna végre. „Kisebbségi kormányzás” esetében ugyanis alkalmas eszköze lehet mindenkor annak, hogy „erejével” bizonyítsa: a közvetlen hatalomgyakorlás felette áll a képviseleti hatalomgyakorlásnak. Úgy gondolom, mindez sem az Alkotmányból, sem pedig az Alkotmánybíróság eddigi határozataiból nem következik. Nem állt volna messze tőlem ezért annak kimondása sem, hogy ilyen esetekben rendeltetésellenesen kerülne sor az országos népi kezdeményezés intézményének az igénybevételére.

c) A többségi határozattal szembeni véleményemnek van egy harmadik lába is. Éspedig: eredményes népszavazás esetén az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntést meghozni. Népi kezdeményezés esetén – ezzel szemben – az Országgyűlésnek a kérdés

napirendre tűzésére, megvitatására és határidőn belüli döntésre van kötelezettsége, de a döntés tartamát a népi kezdeményezés nem határozhatja meg. (Felhívom a figyelmet: a jelen ügyben egyértelműen meghatározza, csak ezt tartalmazza!) Röviden szólva: az országos népszavazásnak az a lényege, hogy a választók döntik el az ügyet, a népszavazás az Országgyűlés döntésének a tartalmát egyértelműen és világosan meghatározza. A népi kezdeményezésnek ettől eltérően más az alkotmányos funkciója. Az a rendeltetése, hogy valamit, valamely „kérdést” az Országgyűlés tűzzön a napirendjére, tárgyalja meg, majd hozzon abban valamilyen döntést. Nem tartalmazhatja viszont azt, hogy az Országgyűlés milyen döntést hozzon. (Erre ugyanis az országos népszavazás intézménye vehető igénybe.) E két forma összekeverése, vegyítése, a két forma közötti átjárás nem megengedhető.

A most elbírált ügyben a népi kezdeményezés egyetlen döntést szorgalmaz, tartalma egyértelműen, félreérthetetlenül az, hogy a 2006-ban alakult Országgyűlés mondja ki a feloszlását. („Kezdeményezzük, hogy a 2006-ban alakult Országgyűlés kimondja a feloszlását.”) Ez a „kérdés” – álláspontom szerint – ellentétes az országos népi kezdeményezés fentiekben részletezett alkotmányos rendeltetésével. A népi kezdeményezés alkotmányos rendeltetéséből ugyanis – újólág hangsúlyozom – az következik, hogy az nem határozhatja meg (de még csak nem is sugallhatja) a hozandó Országgyűlési döntés tartalmát.

Feltehetően a kezdeményező (is) tudja: az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *e*) pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani az Országgyűlés feloszlásáról. Alkotmányellenes azonban az is, ha az ügyben tartalmát tekintve nem tartható országos népszavazás, akkor azt népi kezdeményezésnek nevezve nyújtják be. Még oly módon is alkotmányellenes ez, ha úgy fogalmazzák meg, hogy tárgyalja meg az Országgyűlés a feloszlásának az ügyét, mivel ez a forma is a feloszlás kimondását sugallja (mi más értelme is lehetne a kezdeményezésnek?). Ugyanakkor ez tartalmát, lényegét tekintve országos népszavazási tárgy, amit viszont tilt az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *e*) pontja.

A többségi határozat is és az idézett 42/2002. (X. 11.) AB határozat is egyaránt hangsúlyozza: „a döntés tartalmát a népi kezdeményezés nem határozza meg”. Pontosabban: nem határozhatja meg. Ezen a ponton fordulhat ugyanis át az népszavazási kezdeményezéssé, ami a tárgyalat ügyben (az Országgyűlés feloszlásának kezdeményezése) alkotmányellenes.

3. A fentiek alapján az Alkotmánybíróságnak az OVB határozatát meg kellett volna semmisítenie és az OVB-t új eljárás lefolytatására kellett volna utasítania.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

IX. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai és határozatai

Az Országos Választási Bizottság 308/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva az Értelmi Sérültek és Családjaik Jogvédő Egyesülete (1592 Budapest, Pf. 525) képviseletében eljáró Goldner Ilona által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kívánja-e Ön, hogy a Magyar Országgyűlés alkosson olyan törvényt, mely az állandó felügyeletre szoruló, önmagukat ellátni képtelen súlyosan fogyatékos személyeknek tartózkodási helyüktől (család, állami-, önkormányzati-, egyházi-, civil fenntartású intézmények) függetlenül, azonos mértékű, legalább a mindenkori legkisebb bér és közterheinek megfelelő összegű gondozási díjat állapít meg.”

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontja értelmében nem lehet országos népszavazást tartani a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló

törvények tartalmáról. Az országos népszavazásra feltenni kívánt kérdésben megfogalmazott módosításnak költségvetési vonzata van. Egy eredményes népszavazást követően a megállapított gondozási díj költségvetési többletkiadásként jelentkezne. Az Alkotmány hatályos rendelkezései alapján így a kérdésben országos népszavazás nem tartható.

II.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontján, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, 10. §-ának *b)* pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 309/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva dr. Ádám Attila, A Magyar Polgári Demokráciáért Alapítvány (6721 Szeged, Vadász u. 4/A.) elnöke által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük az Alkotmány olyan tartalmú módosítását, hogy országos népszavazást lehessen tartani az Országgyűlés feloszlásáról.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 310/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva dr. Ádám Attila, A Magyar Polgári Demokráciáért Alapítvány (6721 Szeged, Vadász u. 4/A.) elnöke által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy az egyéni országgyűlési képviselők a választókerületükben névjegyzékbe vett választópolgárok együtödének kezdeményezésére tartandó szavazáson, a választókerületben névjegyzékbe vett választópolgárok szavazatainak egyszerű többségével visszahívhatók legyenek.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadálya nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 311/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva dr. Ádám Attila, A Magyar Polgári Demokráciáért Alapítvány (6721 Szeged, Vadász u. 4/A.) elnöke által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási

Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük az Alkotmány és a kapcsolódó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy a köztársasági elnököt a választásra jogosult választópolgárok a szavazataik egyszerű többségével választhassák meg.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a megtárgyalásra javasolt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért hitelesítésének akadályja nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 312/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Szociális Zöld Párt (1440 Budapest, Pf. 20) képviseletében Stekler Ottó elnök által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási

Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„– Egyetért-e Ön azzal, hogy az állam költségvetéséből csak azok a társadalmi szervezetek kaphatnak támogatást a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-től, amelyeknek a tagok által választott legfelsőbb testületének pénzügyi ellenőrző szervében az állam részéről delegált tag is van?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A beadványozó által országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel félrevezető, azt sugallja, hogy minden egyes társadalmi szervezetnek van külön pénzügyi ellenőrző szerve. Ennek felállítása azonban számos társadalmi szervezet számára nem kötelező. Ezáltal a kezdeményezés a jogalkotó számára nem egyértelmű, a választópolgárok számára, pedig félrevezető. Az Országos Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a kérdés tartalma burkoltan az Alkotmány módosítására is irányul, hiszen jelentősen korlátozni kívánja az egyesülési jogból eredő jogosítványokat.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b)* és *c)* pontjain, a 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 313/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Szociális Zöld Párt (1440 Budapest, Pf. 20)

képviselőtében Stekler Ottó elnök által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„– Egyetért-e Ön azzal, hogy a nappali tagozatos diákok, az egészségkárosodott emberek és a nyugdíjasok ingyen utazhassanak a tömegközlekedési eszközökön a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-től?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra felített konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel a kérdés három össze nem tartozó személyi kör összekapcsolása révén össze nem függő tartalmi elemeket foglal egy népszavazási kérdésbe. Ezáltal megállapítható, hogy a választópolgároknak nincs módjuk külön-külön dönteni. Továbbá a három csoportból nem egyértelmű a „nappali tagozatos diákok”, valamint az „egészségkárosodott emberek” személyi köre.

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/C. § (5) bekezdésének a) pontja értelmében nem lehet országos népszavazást tartani a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról. Az országos népszavazásra feltenni kívánt kérdésben megfogalmazott módosításnak költségvetési vonzata van. Egy eredményes népszavazást követően a szolgáltató számára pótolni kellene a bevételkiesést. Az Alkotmány hatályos rendelkezései alapján a kérdésben országos népszavazás nem tartható.

II.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének a) pontján, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának b) és c) pontjain, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 314/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Szociális Zöld Párt (1440 Budapest, Pf. 20) képviselőtében Stekler Ottó elnök által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„– Egyetért-e Ön azzal, hogy a közterületeken kialakított várakozóhelyeken történő rendeltetésszerű parkolás ingyenes legyen a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-től?”

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/B. §-ának (1) bekezdése alapján országos népszavazás tárgya csak az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet. A belterületi közutak és a hozzájuk kapcsolódó várakozóhelyek jelentős része a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi

LXV. törvény 79. §-ának (2) bekezdése alapján önkormányzati tulajdonban van, az önkormányzat törzsvagyományának részét képezi. Az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésének *b)* pontja alapján a helyi képviselőtestület gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat. Ennek értelmében az önkormányzat tulajdonában álló közterülettel való rendelkezés az Alkotmány alapján önkormányzati hatáskör.

A kérdés alapján tartott eredményes népszavazás azonban olyan jogalkotási kötelezettséget róna az Országgyűlésre, amely a közterületekhez kapcsolódó tulajdonosi jogokat korlátozná, elvonná az ehhez kapcsolódó önkormányzati szabályozási hatásköröket. Ezáltal lényegileg korlátozná az önkormányzatoknak az Alkotmány 44/A. § (1) bekezdésének *a)* pontjában szabályozott önálló szabályozáshoz és önálló igazgatáshoz való jogát.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésén, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, 10. §-ának *a)* és *b)* pontjain, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 315/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Szociális Zöld Párt (1440 Budapest, Pf. 20) képviseletében Stekler Ottó elnök által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„– Egyetért-e Ön azzal, hogy az Internet használata ingyenes legyen a jelen kérdésben megtartott népszavazást követő év január 1-től?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 2. §-a alapján az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesítés céljából be kell nyújtani az Országos Választási Bizottsághoz.

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontja értelmében nem lehet országos népszavazást tartani a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról. Az országos népszavazásra feltenni kívánt kérdésben megfogalmazott módosításnak azonban, figyelembe véve az Internet használat biztosításának költségét – beleértve a szolgáltatáshoz fűződő jelenlegi díjak mértékét, illetve az állampolgárok (háztartások) számát – nagyon jelentős költségvetési vonzata lenne. Az Internet szolgáltatás üzleti tevékenység, ezért egy eredményes népszavazást követően a szolgáltató számára pótolni kellene a bevételkiesést. Az Alkotmány hatályos rendelkezései alapján a kérdésben országos népszavazás nem tartható.

Az Nsztv. 10. § *b)* pontja alapján az Országos Választási Bizottság megtagadja az aláírásgyűjtő ív hitelesítését, ha a kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *a)* pontján, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b)* pontján, a jog-

orvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
316/2008. (X. 30.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Magyar Szociális Zöld Párt (1440 Budapest, Pf. 20) képviseletében Stekler Ottó elnök által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 23-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„– Egyetért-e Ön azzal, hogy az országgyűlési képviselőknek csak a bizonylattal alátámasztott elszámolható kiadásai után járhat költségtérítés?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 12. §-ának értelmében, ha az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ívet, illetőleg a kérdést hitelesítette, ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be aláírásgyűjtő ívek újabb mintapéldánya, illetőleg népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés a népszavazás megtartásáig, vagy a kezdeményezés elutasításáig, illetőleg az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig. Az országos népszavazásra feltenni kívánt kérdéssel azonos tartalmú kérdést az

Országos Választási Bizottság a 267/2008. számú határozatával már hitelesített. Jelenleg aláírásgyűjtés folyik az ügyben, melynek határideje: 2009. február 12.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 12. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
317/2008. (X. 30.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva Sz. I. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 25-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a 20000 Ft-os szabálysértési összeghatár 0 Ft-ra módosuljon?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra

egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés sem a választópolgárok, sem a jogalkotó számára nem egyértelmű, mivel nem határozható meg, mely szabálysértések összességét kívánja meghatározni.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 318/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva Sz. I. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 25-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az önkényes lakásfoglalás esetében a kilakoltatás 0-60 napról 0-15 évre módosuljon.”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.)

13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra fel-tett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel félre-vezető, nem létező határidőt (0–60 nap) kíván módosítani. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegeníté-sükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 90/A. § (1) bekezdésben meghatározott 60 napos határidő ugyanis a kiürítési eljárás megindítására vonatkozik, nem a kilakoltatás fogatosítására.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizott-ság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoz-tatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 319/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljár-va Sz. I. magánszemély által benyújtott országos népsza-vazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzété-telét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 25-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási

Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a települések dönthesse-nek arról, hogy emberek a településről kitilthatóak legyenek?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A beadványozó által országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel nem tér ki arra, hogy a „települések” megjelölés keretében mely szerv jogosult dönteni; továbbá, hogy mely embercsoportokra vonatkozzon az adott döntés; valamint az sem egyértelmű, hogy mely tárgyban kell döntést hoznia.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 320/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva Sz. I. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 25-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az önkormányzati szabálysértésben részesülők esetében a segélyek megvonása kötelező legyen?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A beadványozó által országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel nem egyértelmű, milyen magatartást jelöl a kérdésben szereplő „szabálysértésben részesül” kifejezés.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a kérdés az Alkotmány szociális biztonságra vonatkozó rendelkezéseivel is ellentétes, mert kizárná a rászorultsági elv érvényesülését.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 321/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva Sz. I. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz

címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 25-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a segély ne járjon alanyi jogon?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A beadványozó által országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel megteveszti a választópolgárokat. Nem egyértelmű, hogy milyen segélyről esik szó a kezdeményezésben, mit tekint a kezdeményező segélynek.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 322/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva Sz. I. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 25-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy az iskolaigazgatóknak joguk legyen az a tanulót elbocsájtani az adott iskolából, aki rendelkezik már egy igazgatói figyelmeztetéssel?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mert nem érthető, hogy milyen esetben van joga az igazgatónak a „tanuló elbocsájtására”, egy „igazgatói figyelmeztetést” követően bármikor, vagy a második „igazgatói figyelmeztetés” esetén.

A fentiekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 323/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva dr. Ádám Attila, A Magyar Polgári Demokráciáért Alapítvány (6721 Szeged, Vadász u. 4/A.) elnöke által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 29-én aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük a vonatkozó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy az állam tulajdonában lévő közcélú vízellátási művek létrehozására, fenntartására és üzemeltetésére irányuló tevékenység gyakorlása csak kizárólagos állami részesedéssel működő gazdálkodó szervezet részére legyen átengedhető.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-a alapján a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kezdeményezés azonban az OVB álláspontja szerint megfogalmazása, a kezdeményezésben szereplő „kizárólagos állami részesedéssel” fogalom használata miatt nem egyértelmű a választópolgárok számára.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 324/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. szeptember 30-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Nép Oldali Párt képviselőjében Horváth Jenő alelnök által (7521 Kaposmérő, Rákóczi utca 91.) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 29-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a parlament, olyan törvényt alkosson, amely biztosítja a magyar állampolgárok bele szólásának lehetőségét, a nemzeti vagyon sorsát érintő kérdésekbe?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a kezdeményezés nem felel meg az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. § (1) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint a népszavazásra feltett konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni.

Sem a választópolgárok, sem a jogalkotó számára nem egyértelmű ugyanis, mit ért a kezdeményező „nemzeti vagyon sorsát érintő kérdésen”. Emellett félrevezető is a kérdés, hiszen azt sugallja, hogy jelenleg a nemzeti vagyon tekintetében az állampolgároknak nincsenek jogosultságai, figyelmen kívül hagyva a képviselői demokrácia keretében érvényesülő lehetőségeket.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadta.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának c) pontján, 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 325/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. szeptember 30-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Nép Oldali Párt képviselőjében Horváth Jenő alelnök által (7521

Kaposmérő, Rákóczi utca 91.) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 29-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarország kilépjen az Európai Unióból?”

A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 28/C. § (5) bekezdésének *b)* pontja szerint nem lehet országos népszavazást tartani hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról a Magyar Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződés kihirdetéséről szóló 2004. évi XXX. törvény rendelkezik, ezért a kezdeményező által a népszavazáson feltenni kívánt kérdés az Alkotmány fenti rendelkezésébe ütközik. Erre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív hitelesítését megtagadta.

II.

A határozat az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésének *b)* pontján, az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, 10. § *b)* pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

**Az Országos Választási Bizottság
326/2008. (X. 30.) OVB
határozata**

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. szeptember 30-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló

1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva a Nép Oldali Párt képviselőjében Horváth Jenő alelnök által (7521 Kaposmérő, Rákóczi utca 91.) által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. szeptember 29-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a parlament törvényt alkotson arról, hogy 2010 után is, csak a magyar állampolgárok és a 100%-os magyar tulajdonban lévő vállalkozások vásárolhassanak termőföldet?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy a termőföld adásvétele az Európai Unió által harmonizált jogterület, ahol a tagállamok mozgásteret igen korlátozott.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés IV. címe biztosítja a tőke szabad áramlását. A 63. cikk (1) bekezdése szerint „E fejezet rendelkezéseinek keretei között tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó minden korlátozás.”

A 2004. évi XXX. törvénnyel kihirdetett Csatlakozási Szerződés a Magyar Köztársaság csatlakozási feltételeiről szóló okmány szerint egy másik tagállam azon állampolgáira, akik önálló vállalkozó mezőgazdasági termelőként kívánnak letelepedni Magyarországon, és legalább három éve folyamatosan jogszerűen Magyarországon laktak és folytatnak mezőgazdasági tevékenységet, nem lehet a mezőgazdasági fölterület megszerzésére vonatkozó tilalmat megállapítani, és nem alkalmazható más szabály és eljárás, mint amelyet Magyarország állampolgáira kell alkalmazni.

Az alapító szerződésekből és a Csatlakozási Szerződésből következően az Országgyűlésnek nincs hatásköre arra, hogy a külföldiek földszerzése elé szigorúbb akadályt állítson.

A fentiek alapján a kezdeményezés nem tartozik az Országgyűlés kizárólagos hatáskörébe, ezért a feltenni kívánt kérdésben kizárt az országos népszavazás megtartása.

A kezdeményezésben foglalt kérdés sérti továbbá az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló

1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdésében foglalt egyértelműségi követelményt. Nem állapítható meg ugyanis, hogy a kezdeményező mit tekint „magyar tulajdonnak”.

II.

A határozat az Alkotmány 28/B. § (1) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *a)* és *c)* pontjain és 13. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. § (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 327/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva dr. Ádám Attila, A Magyar Polgári Demokráciáért Alapítvány (6721 Szeged, Vadász u. 4/A.) elnöke által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 1-jén aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük a vonatkozó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy az önkormányzatok törzsvagyonaiban lévő közcélú vízellátási létesítmények létrehozására, fenntartására és üzemeltetésére irányuló tevékenység gyakorlása

csak kizárólagos önkormányzati részesedéssel működő gazdálkodó szervezet részére legyen átengedhető.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-a alapján a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kezdeményezésben azonban az OVB álláspontja szerint nem értelmezhető a „kizárólagos önkormányzati részesedés” kitétel.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának *b)* pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 328/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva dr. Ádám Attila, A Magyar Polgári Demokráciáért Alapítvány (6721 Szeged, Vadász u. 4/A.) elnöke által benyújtott országos népi kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 3-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bi-

zottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Kezdeményezzük a vonatkozó törvények olyan tartalmú módosítását, hogy a forgalomképtelennek illetve korlátozottan forgalomképesnek minősített kizárólagos állami vagyonba tartozó vagyonelemek ilyen minősítésének megváltoztatásához, valamint azok hasznosításához, elidegenítéséhez és megterheléséhez az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával meghozott előzetes jóváhagyó parlamenti döntés legyen szükséges.”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 17. §-a alapján a népi kezdeményezésnek pontosan és egyértelműen tartalmaznia kell a megtárgyalásra javasolt kérdést. A kezdeményezésben azonban az OVB álláspontja szerint nem egyértelmű, félrevezető, mert az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával elfogadható törvények tárgykörét az Alkotmány szabályozza, így annak módosítását is szükséges lenne, a kezdeményezés azonban mégsem tartalmazza az Alkotmány módosításának javaslatát.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 17. §-án, 18. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 329/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva T. F. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 3-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy -2008.októberét követő- legközelebbi Országgyűlési képviselő választáson ne indulhasson az a személy, aki (az addigi időpontig bármikor, bármennyi ideig) magyar parlamenti képviselő, vagy valamelyik magyar kormánytagja volt. Az ország érdekében őket a –fenti tisztségekre- sem jelölni, se pedig megválasztani ne lehessen.”

A passzív választójogot kizáró vagy korlátozó okokat a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) szabályozza. Minden további korlátozás bevezetéséhez az Alkotmány módosítása szükséges. Azonban az Alkotmánybíróság több határozatában is [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlatára tekintettel az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának b) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 330/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének b) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a T. E. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 7-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást.

„Akarja-e Ön, hogy Magyarországon a forint alapú, ingatlan célú hitelek előtörlesztési díjának mértékét a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a kérdés oly mértékben korlátozza a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 9. § (2) bekezdésében foglalt gazdasági verseny szabadságát, hogy eredményes népszavazás esetén az Alkotmány módosítása válna szükségessé.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlata tekintettel az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással.

Mindezen kívül a kérdés indokolatlan különbséget tesz a forint- és devizahitelek között.

II.

A határozat az Alkotmány 9. § (2) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 331/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a T. E. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 7-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást.

„Akarja-e Ön, hogy Magyarországon a forint alapú, ingatlan célú hitelek kezelési költségének mértékét a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a kérdés oly mértékben korlátozza a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 9. § (2) bekezdésében foglalt gazdasági verseny szabadságát, hogy eredményes népszavazás esetén az Alkotmány módosítása válna szükségessé.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlata tekintettel az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással.

Mindezen kívül a kérdés indokolatlan különbséget tesz a forint- és devizahitelek között.

II.

A határozat az Alkotmány 9. § (2) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b*) pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság 332/2008. (X. 30.) OVB határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b*) pontjában foglalt hatáskörében eljárva a T. E. magánszemély által benyújtott országos

népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 7-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást.

„Akarja-e Ön, hogy Magyarországon a forint alapú, ingatlan célú hitelek kamatát a hitelező ne változtathassa meg egyoldalúan a hitelszerződés aláírását követően?”

Az Országos Választási Bizottság álláspontja szerint a kérdés oly mértékben korlátozza a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 9. § (2) bekezdésében foglalt gazdasági verseny szabadságát, hogy eredményes népszavazás esetén az Alkotmány módosítása válna szükségessé.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is [2/1993. (I. 22.) AB, 25/1999. (XI. 22.) AB, 28/1999. (VII. 7.) AB, 40/1999. (XII. 21.) AB, 50/2001. (XI. 22.) AB, 48/2003. (X. 27.) AB határozatok] kifejtett következetes gyakorlata tekintettel az Alkotmány nem módosítható választópolgári kezdeményezésre induló népszavazással.

Mindezen kívül a kérdés indokolatlan különbséget tesz a forint- és devizahitelek között.

II.

A határozat az Alkotmány 9. § (2) bekezdésén, az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b)* pontján, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság
333/2008. (X. 30.) OVB
határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljár-

va a T. E. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát hitelesíti.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 7-én az alábbi kérdésben kezdeményezett országos népszavazást.

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Magyarországon a jelen népszavazást követő év január 1-jétől a közüzemi gázszolgáltatás háztartási (lakossági) fogyasztóinak a szolgáltatás rendelkezésre állásáért ne kelljen alapdíjat fizetni?”

Az Országos Választási Bizottság megállapítja, hogy az aláírásgyűjtő ív a törvényben meghatározott formai, valamint a népszavazásra feltenni kívánt kérdésre vonatkozó tartalmi követelményeknek eleget tesz, ezért a hitelesítésének akadály nincs.

II.

A határozat az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 2. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság
334/2008. (X. 30.) OVB
határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. § (3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva T. E. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyarországon székhellyel rendelkező rádió és televízió műsorszolgáltatók számára kötelező legyen a Magyar Köztársaság hivatalos nemzeti ünnepein, valamint húsvétkor, pünkösdkor, a halloween napján és karácsonykor a rádiózásról és televíziózásról szóló, 1996. évi I. törvény szerinti főműsoridőben az ünnephez kapcsolódó tartalmú műsor szolgáltatása?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra felített konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A beadványozó által országos népszavazásra feltenni kívánt kérdés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel a választópolgárok számára nem egyértelmű „az ünnephez kapcsolódó tartalmú műsor” megjelölés.

Az Országos Választási Bizottság megállapítja továbbá, hogy a kérdés a műsorszolgáltatás tartalmát olyan mértékben kívánja szabályozni, ami már ellentétes a véleménynyilvánítás szabadságának Alkotmányban rögzített jogával.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *b)* és *c)* pontjain, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

Az Országos Választási Bizottság
335/2008. (X. 30.) OVB
határozata

Az Országos Választási Bizottság – a 2008. október 20-án megtartott ülésén – a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 124/A. §

(3) bekezdésének *b)* pontjában foglalt hatáskörében eljárva T. E. magánszemély által benyújtott országos népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

A határozat ellen – a Magyar Közlönyben való közzétételét követő 15 napon belül – az Alkotmánybírósághoz címzett kifogást lehet benyújtani az Országos Választási Bizottságnál (1051 Budapest, Nádor u. 2.; levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314; fax: 06-1-441-1729).

Indokolás

I.

A beadványozó 2008. október 8-án aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtotta be az Országos Választási Bizottsághoz hitelesítés céljából. Az aláírásgyűjtő íven a következő kérdés szerepelt:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Magyar Köztársaságban hivatalos nemzeti ünnep legyen június 4-e (a nemzeti összetartozás), és október 6-a (az aradi vértanúk) napja?”

Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 13. §-ának (1) bekezdése értelmében a népszavazásra felített konkrét kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni. A kezdeményezés nem felel meg a fenti jogszabályi követelménynek, mivel két kérdést tartalmaz. A kérdések tartalmilag nem függenek össze, egy kérdésben való szerepeltetésük miatt a választópolgároknak nincs módjuk külön-külön döntenie azokról. Félrevezető továbbá a „nemzeti összetartozás” megfogalmazás is, mert mellőz minden konkrét tartalmat.

Mindezekre tekintettel az Országos Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányának hitelesítését megtagadja.

II.

A határozat az Nsztv. 2. §-án, 10. §-ának *c)* pontján, 13. §-ának (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 130. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Dr. Szigeti Péter s. k.,
az Országos Választási Bizottság elnöke

A Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó megjelentette

a

Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez

c. kiadványt.

Az útmutató célja, hogy a helyi önkormányzati rendeletek alkotása során történő helyes alkalmazásához gyakorlati segítséget nyújtson. Az útmutató sorra veszi a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek azon rendelkezéseit, amelyeket a helyi önkormányzati jogalkotásnál alkalmazni kell. Ezen rendelkezésekhez fűz gyakorlati útmutatást, kifejezetten önkormányzati rendeletekből merített helyes és helytelen példákat.

Jelenleg igen nagy az eltérés az egyes megyékben, illetve a megyéken belül az egyes településeken használt önkormányzati rendeletek alkotása során alkalmazott módszerekben, szokásokban. Erre tekintettel néhány közigazgatási hivatal mintarendelletekkel segíti az adott megyében működő települések jegyzőinek munkáját. Egységes, a helyi önkormányzatok részére készülő jogszabály-szerkesztési segédanyagot azonban még sem az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, sem az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium nem adott ki. Ezt a hiányt próbálja részben pótolni ez a kiadvány. Egyre nagyobb ugyanis az igény arra, hogy a helyi önkormányzati rendeleteket is egységes szerkesztési módszerrel, egységes szerkezetben, elektronizálva minden állampolgár elérhesse, megismerhesse és következetesen alkalmazhassa.

A fentiekre tekintettel ajánljuk a kiadványt az ország valamennyi jegyzőjének, körjegyzőjének, főjegyzőjének, a polgármestereknek, megyei közgyűlési elnököknek, a képviselő-testületek tagjainak, valamint a helyi jogalkotás előkészítésében részt vevő hivatali munkatársaknak.

A 104 oldalas kiadvány ára: **1155 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **Módszertani útmutató a helyi önkormányzati rendeletek szerkesztéséhez** című kiadványt

(ára: **1155 Ft** + postaköltség), ... példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

***Tájékoztatjuk Önöket, hogy 2009. január 1-jétől
a hivatalos lapok megjelentetése az alábbiak szerint változik***

A Magyar Közlöny és a mellékletét képező Hivatalos Értesítő tartalma újabb rovatokkal bővül

Magyar Közlöny

- I. Az Alkotmány és annak módosításai
- II. Törvények
- III. Kormányrendeletek
- IV. A Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletei
- V. A Kormány tagjainak rendeletei
- VI. Az Alkotmánybíróság határozatai és végzései
- VII. Jogegységi határozatok
- VIII. Az Országos Választási Bizottság állásfoglalásai
- IX. Határozatok Tára

Hivatalos Értesítő

- I. Egységes szerkezetű jogi aktusok
- II. Statisztikai közlemények
- III. Utasítások, jogi iránymutatások
- IV. Állásfoglalások
- V. Személyügyi hírek
- VI. Alapító okiratok
- VII. Pályázati felhívások
- VIII. Közlemények
- IX. Hirdetmények (a Cégek Közlöny, az Európai Unió Hivatalos Lapja, a Közbeszerzési Értesítő és a Bírósági Határozatok figyelése, illetve a tartalomjegyzékek közzététele)

Havonta a kiadó DVD-formátumban tematizált jogszabálygyűjteményeket biztosít az előfizetőknek.
A jogszabálygyűjtemények árát az előfizetési díj tartalmazza.

2009. január 1-jétől

- a **Belügyi Közlöny** tartalmazza a jövőben a *Sport Értesítő*t, a *Turisztikai Értesítő*t és az *Önkormányzati Közlöny*t,
- a *Szociális Közlöny* és a *Munkaügyi Közlöny* – összevonást követően – januártól **Szociális és Munkaügyi Közlöny** néven, egy lapként jelenik meg,
- az *Oktatási Közlöny* és a *Kulturális Közlöny* előfizetői a jövőben az **Oktatási és Kulturális Közlöny**ben találhatják meg a számukra fontos információkat,
- az *Egészségbiztosítási Közlöny* az **Egészségügyi Közlöny**be integrálódik, az érdeklődők a jövőben az Egészségügyi Közlönyből tájékozódhatnak az ez idáig két lapban közölt információkról.

Budapest, 2008. október 15.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

A Magyar Közlönyt szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a Szerkesztőbizottság közreműködésével. A Szerkesztőbizottság elnöke: dr. Petrétai József. A szerkesztésért felelős: dr. Tordai Csaba. Budapest V., Kossuth tér 1–3.
Kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó. Felelős kiadó: dr. Kodala László elnök-vezérigazgató.
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu. Telefon: 266-9290.
A papír alapon terjesztett Magyar Közlöny a kormányzati portálon közzétett hiteles elektronikus dokumentum oldalhű másolata.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadónál
Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.
Előfizetésben terjeszti a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó a FAMA ZRt. közreműködésével.
Telefon: 235-4554, 266-9290/240, 241 mellék. Terjesztés: tel.: 317-9999, 266-9290/245 mellék.
Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny
Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgá-
latán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.
2008. évi éves előfizetési díj: 121 212 Ft. Egy példány ára: 250 Ft 16 oldal terjedelemig, utána +8 oldalanként +215 Ft.

HU ISSN 0076—2407

08.3192 – Nyomja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.

Előfizetési bankszámlaszám: MKB Bank 10300002–20377199–70213285